

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Bolnik, ki živi od umetnega dihanja

10. STRAN

76 ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske Kranj
Gorenjc in banka — formula prihranka

Hočemo plače za človeka vredno življenje - Iz nekaterih gorenjskih podjetij so pretekli teden prihajali namigi, da se utegne delavsko nezadovoljstvo zaradi nizkih plač spremeniti v štrajke. V Bombažni predilnici in tkalnici Tržič in v Iskri Kibernetiki Kranj, tozdr Števec, se je to tudi zgodilo. Delavci BPT Tržič so 30 ur vztrajali v dvorani občinske skupščine, da so dosegli polovično uresničitev svojih zahtev, v Števcu pa je včeraj ob 14. uri, ko to pišemo, dogovarjanje med stavkajočimi, ki so napovedali pohod pred kranjsko občino, in vodstvom podjetja in tozda še trajalo. Na sliki: delavke v števcih v ponedeljek dopoldne. Več o štrajkih na zadnji strani. J. K., slika F. Perdan

Voda iz čistilne naprave greje stanovanja

Škofja Loka, 26. decembra - Kolikor nam je znano, so Škofjeločani prvi v Jugoslaviji izkoristili očistočo toplo vodo, ki so jo iz čistilne naprave na Suši doslej spuščali v Soro; ujeli so jo in po ceveh (vseh skupaj je kar pet kilometrov) speljali v črpališče in naprej do novih stanovanjskih hiš v naselju Pod Plevno. Sistem je projektiral magister Anton Lehar prek ljubljanskega Novuma, pobudnik pa je bil Matevž Dagar iz stanovanjske zadruge Sora.

Naložba, pri kateri je sodeloval občinski sklad stavbnih zemljišč s štirimi desetimi denarja za komunalno opremo, je stala 250 milijonov dinarjev, vsakega graditelja posebej pa še toliko, kolikor je moral odšteti za toplotno črpalko, radiatorje in razvod po hiši. Ta naložba je nekaj dražja od klasičnega centralnega ogrevanja (na okroglo za tretjino), saj je LTH-jeva črpalka dražja od kotla pa tudi radiatorji imajo po več reber, ker ima voda, ki se pretaka po njih, samo 55 stopinj Celzija.

Čim toplejša je odpadna očiščena voda, ki pride iz čistilne naprave, tem manj energije se porabi za dogrevanje. V petek popoldne, ob slovesni otvoritvi črpališča sredi naselja Pod Plevno, je imela voda trinajst stopinj (minimum je devet).

Črpališče obratuje en mesec. V tem času je porabilo za 860.000 dinarjev

električne energije, torej deset tisočakov skupnih stroškov na vsako hišo. K njim je treba dodati še porabljeno energijo, ki se bo obračunavala po števcu in vodomernu vsakemu porabniku posebej. Končna bilanca bo še vedno pozitivna. Iz enega vložnega kilovata se dobi prek toplotne črpalke 3,75 kilovata energije.

Stanovanci se bodo na črpališče priklapljal postopno. Od doslej vseljenih 30 stanovanjskih hiš je že priključenih petnajst. Ko bo naselje zgrajeno, bo v njem 96 hiš, vrtec in trgovina. Ko je loški "župan" Jože Albrecht odpiral črpališče, je poudaril zlasti ekološki pomen ogrevanja s toplotnimi črpalkami. Naselje Pod Plevno leži v brezvetrni kotlini. Individualna kurašča na premožni ljudi še bolj dušila kot jih v Podlubniku, ki velja pozimi za najbolj onesnaženega.

H. Jelovčan

Iskrina konferenca trženja

Propadanje, ne zapiranje trgov

Brdo, 22. decembra - Iskrina letna konferenca je letos nekoliko kasnila, kar so pojasnili z usklajevanjem koncepta organiziranosti, največje pa bodo spremembe prav na področju trženja, ki mu je bila posvečena letošnja konferenca.

V Iskri v tem trenutku trdo delamo na nekaterih življenjsko pomembnih segmentih, ki bi se jih morali lotiti tudi brez gospodarske reforme, je na čišnikarski konferenci dejal Franc Šifkovič, predsednik kolektivnega poslovnega odbora sozda Iskra, ter kot najpomembnejši poudaril omenil spremembo poslovne organiziranosti in oster rez v proizvodne programe in izdelke, ki so jih razmere doslej še omogočale, v prihodnje pa jih ne bodo več.

Kot vse kaže, se torej v Iskri razblinjajo nekatere iluzije, kakršna je tudi mikroelektronika, saj odjem iz njihove tovarne še zdaleč ni takšen, kot so napovedovali pri njeni postavitvi. Računali so na velik odjem drugih Iskrinih tovarn, zdaj vzamejo komaj 28 odstotkov njene proizvodnje, drugega slovenskega odjema pa tako rekoč ni. Razblinjajo se tudi iluzije o močnem razvojnem centru v ameriški Santa Clari, saj je bil doslej pre-

malo izkoriščen (še najbolj si je znala z njim pomagati kranjska Kibernetika) in s tem seveda predrag, da bi si ga še lahko privoščili, zato tam ne bodo več imeli svojih prostorov.

Iskra se s 300 milijoni dolarjev izvoza, ki predstavljajo več kot 30 odstotkov njenega celotnega prihodka, uvršča med najuspešnejše jugoslovanske izvoznike, vse težje pa je trženje doma, kar je letos prispevalo k upadu fizičnega obsega proizvodnje. Glavni direktor Iskre Commerce Janez Vipotnik je dejal, da so se doma letos srečevali s propadanjem, poudaril je s propadanjem ne zapiranje trgov. V prihodnje bodo iskali drugačne oblike prodaje, podobne trgovanju z deželami v razvoju. Vsak teden pa bomo verjetno morali spreminjati cene, je dejal in s tem v bistvu povedal, kakšno inflacijo pričakuje prihodnje leto. V takšnih razmerah je trženje seveda zelo zahtevno, saj se podjetje zelo hitro lahko znajde v izgubi ali pa ima polna skladišča.

Novi apartmaji pri Alpini

Kranjska gora, 26. decembra - V nekaj mesecih so pri Alpini zgradili nove apartmaje in takoj po otvoritvi so se prvi gostje vanje že vselili.

Pri Alpini v Kranjski gori, ki sodi v TOZD Hoteli Kompas Kranjska gora, so se sredi letošnjega leta odločili, da ob Alpini zgradijo šest sodobnih apartmajev, kajti gostje se vedno raje odločajo za apartmajsko ponudbo. Po projektu Boštjana Kolenca so se dela lotili pri gradbenem podjetju Gradis na Jesenicah in v roku solidno zgradili apartmajski objekt, v katerem je 21 ležišč. Zraven tega so zgradili še savno in podvodno masazo, pripravljajo pa še gradnjo solarija in športno-rekreativnega prostora v Alpini.

Vsa naložba je veljala milijardo dinarjev, ves denar pa so zagotovili sami v okviru temeljne organizacije Kompas Hoteli Kranjska gora. Obenem so ga gradili apartmaje, so v Kompasovem hotelu zgradili novi biljardni salon in obnovili pavalni bazen.

V Kompasu v Kranjski gori so nasploh sklenili letošnjo poletno sezono z zelo ugodnimi poslovnimi rezultati in zabeležili 80 odstotno zasedenost svojih hotelskih zmogljivosti. Pričakujejo tudi dobro zimsko sezono. Zanimivo je, da so se v nove apartmaje, ki so jih odprli minuli petek, v soboto prvi gostje že vselili.

D. Sedej

Novi apartmaji - Pri hotelu Alpina v Kranjski gori so v roku zgradili šest novih apartmajev z 21 ležišči. - Foto: F. Perdan

Priznanja najboljšim krajevnim skupnostim

Med šestimi tudi Kokra

Ljubljana, 23. decembra - Predsednik RK SZDL Slovenije Jože Smole je v petek popoldne v Ljubljani podelil v okviru akcije Leto krajevnih skupnosti za obdobje od 1986 do 1990 priznanja najboljšim krajevnim skupnostim iz Slovenije.

Za leto 1986 je zvezna konferenca SZDL Jugoslavije ta priznanja v Sloveniji podelila šestim krajevnim skupnostim in med njimi tudi krajevni skupno-

sti Kokra iz kranjske občine. V obrazložitvi priznanja je bilo zapisano, da je bila krajevna skupnost Kokra 1986. leta med najaktivnejšimi krajevnimi skupnostmi v kranjski občini. V njej se je v zadnjem obdobju razvilela krajevna samouprava, v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami pa je ta krajevna skupnost uspešno pripravila realne programe in jih z delom in

Po poltretjem letu obnovitvenih del

Vrtnica gimnazijskemu kolektivu

Kranj, 26. decembra - Stavba kranjske gimnazije, stara 91 let, je po dveh letih in pol obnove postala prava lepota. Odbor za lepši videz Kranja je gimnazijski kolektiv v četrtek na slavnosti ob uspehi obnovi obdaril z vrtnico. Tudi kolektiv je ob tej priložnosti podelil več priznanj za obnovo najbolj zaslužnim posameznikom in organizacijam. Sicer pa je, kot je dejal ravnatelj Valentin Pivk, končane šele tri četrtnine obnove. Čaka še jugozahodni trakt, v katerem sta obe telovadnici, čakajo nekateri deli notranjosti, urediti bo treba še izolacijo, razsvetljavo, okolico stavbe.

Med obnovo so sem in tja padali očitki, da se vse skupaj predolgo vleče. Morda res, vendar je opravičilo tehtno. Delo v stavbi, v kateri naj bi bili učitelji in več kot tisoč učencev čim manj moteni, ni preprosto, še posebej ne, ker je gimnazija kulturni spomenik prve vrste, to pa pri obnovi pomeni precejšnje "sitnosti". Razen tega tudi z denarjem za obnovo ni šlo prav gladko (vsi računali so na plačani). Le šest odstotkov je bilo t.i. sistemskih denarja, vse drugo so zbrali v kranjski občini, zlasti po delovnih organizacijah, nekaj tudi zunaj nje. Lani in predlani so za obnovo dali 740 milijonov dinarjev, letos prek milijardo.

Pomembna pridobitev je preurejeno podstrešje s prek 900 kvadratnimi metri površine. Na njem so gimnazijci pridobili osem učilnic in nekatere pomožne prostore, predprostor pa je priročen tudi za galerijo. Prva sta v njem gostovala kranjska slikarja Henrik Marchel in Vinko Tušek.

H. Jelovčan

prispevki krajanov ter z družbeno pomočjo tudi uresničila. Obnavljali so namreč ceste, vodovode, mostove in javno razsvetljavo.

Poleg Kokre so priznanja dobile še krajevna skupnost Gradisce iz občine Ljubljana Center, Zadobrova-Sneberje iz občine Ljubljana Moste-Polje, Škofije iz občine Koper, krajevna skupnost Lenart in Čatež iz občine Trebnje. Enako priznanje je dobila tudi osnovna šola Franc Per-Vido Krašnja iz občine Domžale, med posamezniki pa Janko Velikonja iz občine Bežigrad, Franc Rajšek iz občine Trbovlje in Janez Šušteršič iz občine Sevnica.

A. Ž.

Na novo podeljenih 24 Titovih štipendij

Titovi štipendisti niso več najboljši študenti

Kranj, 26. decembra - Med gorenjske študente je šlo z začetkom tega študijskega leta na novo 24 Titovih štipendij, od tega enajst za redne študente in trinajst za mlade delavce. V Skupnosti za zaposlovanje ugotavljajo, da se je precej spremenila "barva" štipendistov in pokvaril uspeh izrednih študentov.

Z "barvo" štipendistov mislimo na študijska področja. Medtem ko so vsa leta nazaj prevladovala tehnična in naravoslovna, letošnja slika kaže na porast deleža družboslovnih. Razlog je najbrž ta, da so študenti tehničnih in naravoslovnih področjih razprodani že s kadrovskimi štipendijami.

Za izredne študente, Titove štipendiste, ni več pogoj učni uspeh. S povprečne ocene osem, ki še velja za redne študente (med njimi so nekateri prave "zvezde", s povprečno oceno tudi 9,5), je kriterij najprej padel na sedem, ob naslednjem koraku je povsem splahnel. Razlog za popuščanje je bilo majhno število kandidatov za Titove štipendije med izrednimi študenti, ki so se najbolj bali prav tega kriterija. Prva hitra analiza je pokazala, da odletijo Titovi štipendisti - mladi delavci hitreje študirajo; prej so se temeljiteje pripravljali na vsak izpit iz strahu, da ne bi ujeli zahtevanega povprečja. Seveda pa je stvar strokovne ocene, kaj je bolje.

Pri letošnji beri Titovih štipendistov se je prav zato pokazalo, da v povprečju to niso več sami najboljši študenti, kot so bili včasih, zlasti v kranjski občini, kjer je bila vselej precejšnja gneča za Titove štipendije. Zato je na republiški sklad naslovljen predlog, naj se kriterij uspeha za izredne študente znova prouči.

H. Jelovčan

Seje vseh treh zborov občine Jesenice

Danes, v torek, 27. decembra, se bodo zbrali delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice in razpravljali o poročilu o gospodarskih rezultatih v devetih mesecih letošnjega leta in o ocenah gospodarstva do konca leta s programom ukrepov. Med drugim naj bi razpravljali tudi o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana občine in o dogovoru o usklajevanju davčne politike do leta 1990. Na dnevnem redu imajo tudi osnutek programa dela zborov v prihodnjem letu, odlok o razglasitvi naravnih spomenikov v Triglavskem narodnem parku, sporazum o financiranju planinskih postojank in predlog sklepa o plačevanju prispevka za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe v občini Jesenice za leto 1989.

Deset let stanovanjske zadrage Sora

Šibka točka so parcele

Škofja Loka, 26. decembra - Ustanovno listino je pred desetimi leti podpisalo 87 zadržnikov, danes pa jih je že več kot 2300. V njej niso le zaradi oprostitve prometnega davka pri nakupu gradbenega materiala, kar je sicer zelo pomembno, ampak tudi zaradi lažjega pridobivanja parcel in gradbene dokumentacije, strokovnega nadzora, zavarovanja hiš med gradnjo, svetovanja in drugih ugodnosti.

Čeprav večina članov zadrage gradi oziroma obnavlja hiše na svoji zemlji, pa se je v minule desetletju pokazala tudi vsa prednost družbeno usmerjene stanovanjske gradnje. Prva v organizaciji zadrage je bila v Stari Loki, kjer je zrastle 28 hiš, v soseski Dašnica II/1 v Železnikih jih je 45, v gradnji je soseska Pod Plevno v Škofji Loki s 96 hišami, tudi nekatere obnove podstrešij na Mestnem trgu so bile (in še bodo) v "režiji" stanovanjske zadrage.

Zanimiv je podatek, da ima letos zadruga v gradnji več kot 1100 hiš. Žal prevladuje individualna gradnja. Žal zato, ker je pridobitev parcel za večjo družbeno usmerjeno gradnjo v Škofji Loki šibka točka. Postopki so (nekaj tudi po zaslugi zakonov) zapleteni in dolgotrajni. Trenutno čaka v stanovanjski zadrugi Sora na parcele več kot 250 kandidatov. Le dva do tri odstotke je takih, ki živijo in delajo zunaj škofjeloške občine.

Že od leta 1986 v občini ni bilo zemljišča za družbeno usmerjeno gradnjo. Najbližje začetku gradnje je soseska Dašnica II/2, kjer je zadruga že pridobila zemljišče za 35 hiš. Prihodnje leto bodo zgradili komunalno opremo in regulirali Dašnico. V postopku sprejetja je še zazidalni načrt za Dobensko Ameriko v Poljanah, kjer bo 35 hiš, medtem ko dokumentacija za Plastuhovo grapo v Žireh še ni skupaj.

V petek so delavci in člani stanovanjske zadrage Sora praznovali desetletni jubilej. Ob tej priložnosti so se posebej zahvalili občinskemu izvršnemu svetu, ki je 1980. leta s finančno injekcijo iz sklada skupnih rezerv preprečil likvidacijo zadrage in si tudi drugače prizadeval, da bi bili prostorski in drugi dokumenti, potrebni za gradnjo, kar najhitreje sprejeti. Priznanja so prejeli tudi nekateri posamezniki in organizacije.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopov, Škofja Loka), Čveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Sajc (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrižleb (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Težič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Volžek (lektoriranje).

Naročnina za 2. polletje 34.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, ma- li oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Slovenski borci:

Pasivnost nas ne bo izvlekla iz krize

Ljubljana, 22. decembra - Republiški odbor zveze združenj borcev NOV Slovenije je kritično ocenil današnji trenutek, nemoč in pasivnost partije, opozoril na drobljenje naših nacionalnih sil z večstrankarskim sistemom ter pozval vse k boljše gospodarjenju, k družbi, kjer vsi mislijo in vsi delajo, kajti le delo, pametno gospodarjenje in enotnost v vodstvu nas bodo popeljali iz krize. Ne moremo se bojevati politično, ampak ekonomsko, so poudarili borci.

Po uvodnem govoru predsednika predsedstva CK ZKS Milana Kučana, v katerem je plastično orisal današnje stanje v naši družbi, krizo na vseh ravneh, nevarnost razcepa z mladimi generacijami, nezaupanje ljudi v oblast, v funkcionarje, položaj, v katerem bo silno težko izpeljati gospodarsko reformo, posebej še, ko že deset let ni nobenih otipljivih rezultatov, ko nas slabe nacionalne razprte, ko grozi vse večja nezaposlenost, po drugi strani pa bi se radi približali razviti Evropi, vstopili v EGS, se je med borci razvila silno živahna in kritična razprava.

Zakaj smo dopustili, da je do takšnega stanja v Jugoslaviji sploh prišlo? Krizno stanje nastaja pri nas zato in tam, kjer se odmikamo od vrednot, kjer se ne odzivamo na spremembe, so poudarili borci. Danes v partiji ugotavljamo, da je premalo pobud. Zakaj? Pobude so v partiji vedno bile, ko je bila ta aktivna, vedno je na nova vprašanja dajala tudi nove, jasne odgovore.

Danes pa tu zija praznina, v katero uletava opozicija. Današnja zveza komunistov se vse preveč ukvarja sama s seboj in ne zna najti odgovorov na poglavitna vprašanja, ki stoje pred našo družbo, tako težka, tako usodna, da bi zahtevala vso pozornost. Naša partija je premalo vztrajna, prepozno, defenzivno pristopa k reševanju vprašanj, si dela iluzije o svoji moči. Prav partija bi morala biti prva, ki bi posegla v gospodarsko reformo, ne pa pasivno spremljala dogajanja in mirno sprejemala napovedi o 300-odstotni inflaciji v prihodnjem letu, se s tem kar sprijaznila. V političnem sistemu hočemo radikalne spremembe, vendar tu bi se marsikaj lahko naučili prav od meščanske demokracije in tudi od njene opozicije, ki ne bo nikoli nič naredila na škodo države. In zakaj mržnja med narodi? Te niso ustvarili ljudje, ta je prišla od voditeljev. Je treba, da se danes Slovenci v Beogradu povežemo z društvom prijateljev Srbov? Zdru-

žili so se, ker so se čutili ogrožene. Upravičeno se borci sprašujejo, ali ima naša Zveza komunistov sploh oblast, če se v tej oblasti dogaja prav nasprotno, kar bi ta Zveza komunistov rada.

Obeta se razcvet strank, ki smo si ga sicer želeli, vendar ta, ki se ponuja zdaj, je grajen na negaciji vsega tistega, kar smo mi gradili, so poudarili borci. Ne smemo diskvalificirati ljudi, ki delajo v tej smeri, vendar moramo opozarjati na naše negativne izkušnje, paziti, da se ne vrne mo na staro, kar nas je že pokopalo: v pluralizmu se drobijo nacionalne sile, slabijo narodove razvojne sposobnosti, zato borci pozivajo na koalicijo vseh naprednih sil, ki smo jih ustvarili že v času borbe in v desetletjih do danes. Predvsem pa se ne smemo oddaljevati od ljudi, nobena ljudska borba ni bila uspešna, če ni bila povezana z ljudmi. Če ljudje v borcih ne čutijo opore, izgubijo svojo moralno moč. To je poziv iz časa borbe

današnjemu trenutku. Vedno so nam bili potrebni dobri poveljniki, v miru in vojni. Ni dobro, da jih obožujemo, moramo jim zaupati, jim slediti, če tega ne zasluži, jih je treba zamenjati.

Osnovna pridobitev naše revolucije in borbe je mesto in položaj delovnega človeka v socializmu. Mladi naj se uče razlikovati dobre ideje od slabih, spoštovati ljudi, ki so žrtvovali življenja za ta novi svet, da se bodo, ko bodo na križpotju, znali obrniti v pravo smer. Marsikaj smo naredili napak, so priznali borci, toda, kar je dobrega, je daleč nad slabim. V povojnih razmerah je bilo ustvarjenega več, kot kdajkoli. Mladi so ne strpni, žele si hitrega napredka v tem jih povsem razumejo, toda naj se tudi zavedajo, da je kritični zirati obstoječe veliko lažje, kot ustvarjanje novega.

Delo, dobro delo vseh je edina rešitev, edini izhod iz krize. Ne štrajki, ne mitingi, ne besedičje nje po sestankih, temveč delo. Za izhod iz gospodarske krize ki je kriva vsemu, kar se danes dogaja, je potrebno le delo. Ne moremo se politično biti, ampak ekonomsko, so poudarili borci.

D. Dolenc

Združevanje strokovnih služb sisov in upravnih organov

Za oblast nad denarjem gre

Škofja Loka, 26. decembra - Problem družbene režije obstaja in treba se ga je lotiti nadzorovano; s tega vidika predlog za bolj racionalno organiziranost strokovnih služb SIS, upravnih organov in Zavoda za družbeni razvoj v škofjeloški občini, ki ga je izdelala skupščinska komisija, velja podpreti in dodelati, so dejali člani občinskega komiteja ZKS, ob tem pa navrgli tudi nekatere pomisleke.

Iz predloga ni mogoče razbrati finančnega učinka reorganizacije, ki ga - dokler bujen administrativno-samoupravni sistem s se bolj bujno predpisomanijo še velja - lahko prinese predvsem zmanjšanje števila zaposlenih v strokovnih službah. Ker zavestno zmanjšanje ni predvideno, ampak je prepuščeno upokojujvam in "normalni" fluktuaciji, se utegne zgoditi, da bodo odšli tudi najsposobnejši strokovni delavci.

Sisovska strokovna služba stane škofjeloško gospodarstvo približno deset milijonov dinar-

jev na leto. Če bi "ukinili" vseh 23,5 zaposlenih, ne bi veliko prihranili, dejstvo pa je, da je treba delo opraviti, najsi bo pod staro ali novo firmo. V republikli se gredo ukinitja strokovnih služb posebnih izobraževalnih skupnosti menda takole: strokovni delavci bodo postali svetovalci v republiški izobraževalni skupnosti, tajnice pa bodo šle z njimi kot tehnično-administrativna pomoč...

Sploh pa se je v sli po zmanjšanju neproduktivne režije neumno in nepošteno zaletavati samo v strokovne službe sisov,

saj niso same krive, da so, niti ne edine, ki jedo za mizo vse bolj siromašnega gospodarstva. Skupščinska komisija je, potem ko komisija izvršnega sveta dve leti nazaj ni opravila ničesar, oblikovala predlog združitve brez predhodnih strokovnih ocen, kje zdaj organiziranost šepa, na katerih področjih se delo različnih služb podvaja, vendar pa z vnaprejšnjim naročilom, naj zaposlenih ne podi na cesto. Izvršni svet se kot pobudnik združitve ni javno izpostavil, ni povedal, da ga prevelika samostojnost sisov moti pri delu.

Kajti za to očitno predvsem gre. Za delitev oblasti v občini. Oba, tako izvršni svet kot strokovna služba sis, sta roki države, oblast. Glede na to, da ima več oblasti tisti, ki ima denar, ni

težko razumeti, zakaj izvršni svet želi svoje in sisovske strokovne službe pod eno, svoje streho. Sisi namreč obračajo nekajkrat več denarja, kot ga zbere občinski proračun, odločajo o novih cestah, telefoniji, krojijo delo šolnikom, zdravnikom. Iz vršni svet niti o cenah komunalnih storitev ne odloča več.

Res pa je, da bi z eno dobro strokovno ekipo lahko bolje gospodarili z denarjem, predvsem pa bolj usklajeno, enakomerno kot doslej delili družbeni proizvod za delovanje vseh "javnih služb" oziroma razvoj vseh področij. V tem je bistvena prednost nameravane združitve ob prehodu h kasnejši ukinitvi sisov, za katere nas bo država slejkoprej gotovo prikrajšala.

H. Jelovčan

V Škofji Loki bodo slovesno odprli vozliščno avtomatsko telefonsko centralo

Zdaj bo lahko na vrsti Poljanska dolina

Kranj, 21. decembra - Ob škofjeloškem občinskem prazniku, 5. januarja, ob 11. uri bodo na Trati slovesno odprli vozliščno avtomatsko telefonsko centralo, ki so jo vključili že oktobra, zdaj pa v okoliških naseljih priključujejo nove telefonske naročnike. Naložba je veljala 10 milijard dinarjev, polovico so zbrali v Škofji Loki, polovico je pri-

spevala PTT Kranj. Nova centrala ni velika pridobitev le za škofjeloško mesto, temveč za vso občino, saj bo omogočila izgradnjo telefonskega omrežja tudi v Poljanski dolini, kjer nameravajo položiti nov medkrajevni kabel, saj šele potem telefoni občasno ne bodo gluhi, veliko ljudi pa bo seveda lahko dobilo tako zaželeni telefon.

Bled razkopen po dolgem in po čez - Dobri poznavalci dogajanja na Bledu ne pomnijo, da bi se v kraju toliko gradilo in obnavljalo, kot se zdaj, manj kot leto dni pred svetovnim veslaškim prvenstvom. Marko Potočnik, tajnik domačega turističnega društva, mora že kar dobro premisliti, da našteje vsa gradbišča. Največja so v središču Bleda, kjer gradijo trgovsko-turistični center in parkirišča, urejajo stari del hotela Lovca, olepšujejo zunanost in predvsem vhod hotela Toplice, obnavljajo Ljubljansko in Zupančičovo cesto, razširjajo festivalno dvorano in gradijo parkirišča za 260 avtomobilov. Stanovanjska skupnost in Živila gradita na Mlinem poslovno-stanovanjsko stavbo, sarajevski Unis prenavlja vilo Lastovko v počišniški dom, zelo živahno je tudi v Zaki, kjer bodo obnovili restavracijo in uredili nova parkirišča, z delom pa nadaljujejo tudi v modni hiši Pristava. Če k temu dodamo še nadzidavo in razširitev blejske osnovne šole in gradnjo stanovanjskega bloka na Flegariji, dobimo popolno sliko blejskega gradbišča, ki jo bosta kmalu obogatili še obnova Rikljevke objekta in depandanse hotela Svobode. Bled bo manj kot v enem letu dobil 59 novih gostinskih, turističnih, trgovskih in drugih poslovnih lokalov (18 v Pristavi, 40 v turistično-trgovskem centru, en v LIP-u), drugo vprašanje pa je, kako bodo gradnjo prenašali gostje, ki bodo kmalu zapolnili blejske hotele. - C. Zaplotnik

Izgradnja in razširitev telefonskega omrežja v Škofji Loki gre h koncu, kmalu bodo zazvonili telefoni pri novih naročnikih, o čemer smo več pisali v zadnji številki Gorenjskega glasa, tokrat pa zapišemo še, kaj so nam na nedavni časnikarski konferenci pri PTT Kranj povedali o nadaljnji izgradnji omrežja, predvsem v Poljanski dolini. Nova vozliščna avtomatska telefonska centrala tipa Metaconta M10 CN, za katero so na Trati zgradili tudi novo poslopje, povezali so jo s končnimi centralami, tudi s staro centralo v Škofji Loki, ki je dobila vlogo rajonske postaje za staro mestno jedro, je namreč predpogoj za razširitev telefonskega omrežja v obeh dolinah, saj ima zmogljivost 3.000 naročniških priključkov in 768 prenosnikov. Na kratko rečeno, razširila in izboljšala bo telefonski promet v vsej občini.

Poglejmo najprej v Selško dolino, kjer je manj problemov, saj so z 200 novimi naročniki, ki bodo vključeni do konca leta, Železniki "rešeni", povsem zasledeno centralo na Bukovici nameravajo prihodnje leto razširiti in tako bosta ostali le Sorica in Davča, ki sta zaradi razpršene poseljenosti seveda poseben problem. Postaviti nameravajo starejši centrali, ki bosta drugod postali odveč, že prihodnje leto pa do tja potegniti medkrajevne povezave. V Davči prostor za postavitev central ne bo problem, v Sorici pa to vprašanje še ni rešeno.

V Poljanski dolini pa bodo potrebne velike večje naložbe, po dolini bodo namreč morali potegniti nov medkrajevni koaksialni kabel. Kakor je povedal predsednik občinskega odbora za izgradnjo telefonskega omrežja Franc Zagar, imajo kabel do Gorenje vasi že kupljen, potekajo pa razgovori za nakup kablo od Gorenje vasi do Zirov. Vodja tehnične službe pri PTT Kranj Marjan Volk pa je povedal, da bodo kasneje na tubah v kablu uredili digitalni prenosni sistem, kar bo telefonski promet v Poljanski dolini do goročno rešilo.

Franc Zagar

Ko bo kabel položen, bodo lahko v Zireh poglali novo telefonsko centralo, ki jo bodo postavili v novo blagovnico. Na Sovodnji bodo ostalo po starem. V Gorenji vasi bodo postavili novo centralo s 1.500 priključki, ki je bila sprva predvidena za Poljane, tja pa preselili gorenjevaško. V Javorjah je centrala prav tako polna, s predelavo krajevnega omrežja pa se jih bo nekaj lahko priključilo na centralo v Poljanah in tako naredilo prostor novim naročnikom.

M. Volčjak

Referendumi o reorganizacijah se že vrste

Beg v svobodo

Kranj, 22. decembra - V ozdih, ki naj bi se po Novem letu prelevili v podjetja, te dni (v pričakovanju zakona o podjetjih) potekajo številni referendumi, na katerih se delavci odločajo o samoupravnih reorganizacijah, predvsem o izločanju posameznih tozdov ali pa o ukinjanju vseh tozdov. Vseh podatkov nimamo, saj marsikje hite potihem. Čemu se tozdi tako na hitro odločajo za beg v svobodo? Pretežno gre za tozde, ki si samostojnosti že dolgo žele, zdaj pa se boje, da imajo zanjo zadnjo priložnost. Namen nove zakonodaje je večja centralizacija, kar seveda prinaša ukinjanje tozdov. Po novem naj bi podjetja s statutom določila svojo samoupravno organiziranost, dokler se ni sprejet, je seveda beg v svobodo lažji, predvsem pa lažji v smislu bremena, ki si ga bodo po novi zakonodaji verjetno morali naložiti ubežniki.

Bo jeseniška ostala le Železarna

Zelo živahno je te dni v jeseniški občini, kjer imajo dosti tozdov delovne organizacije od drugih, nekateri pa beže tudi iz "doma" ozdov. Tako se še pred Novim letom nameravajo od hotelsko turistične organizacije Gorenjke posloviti kranjskogorski žičničarji in kreniti po samostojni poti, česar se veseli hotelirji v Kranjski gori. Iz trgovske organizacije Golica je že odšel eden od tozdov, namerava pa menda še eden.

Veliko tozdov pa imajo v jeseniški občini ozdi od drugih, razvrstimo jih lahko v dve skupini in sicer v tiste, ki so bili dokaj samostojni in druge, ki niso bili. Pri slednjih bo preobrazba lahka, saj njihova samostojnost že zdaj ni bila takšna, kakršno je zahteval zakon o združenem delu. V to skupino spadajo denimo Kompasov, Lekov in Petrolov hotel in že ti primeri povedo, da se v njihovo slovo od tozdov tudi občinski može ne bodo kaj prida vtikali. Verjetno pa se bodo in se že v samostojnost tistih iz prve skupine, ker se boje, da bo dohodkovnih skled, iz katerih so doslej zajemali, ostalo malo. Že zdaj jih slišimo, kako govorijo: nam bo ostala le Železarna? Njihov strah je seveda upravičen, saj je novi zakon o podjetjih v nasprotju s teritorialno organiziranostjo. Povečanje pa ga dosedanje ukinitve tozdov, kar so že napravila Gorenjska oblačila iz Kranja s tozdom na Jesenicah, podobno naj bi še pred koncem leta napravil kranjski Gradbič, kaj bo z Gradisovim tozdom še ni znano, prav tako ne kaj bo z Merkurjevimi. Sicer pa, kakor smo že zapisali, marsikje hite potihem, da bi prehiteli novi zakon o podjetjih.

Straši tudi po Trziču

V podobnem položaju je trziška občina, kjer jim bosta preostala le Peko in BPT (ki se koplje v izgubi), če bo deset tozdov, ki imajo sedež delovnih organizacij drugod, izgubilo samostojnost in se pretvorilo v delovne enote. V Trziču odkrito govorijo, da si bodo prizadevali oziroma podpirali beg teh

tozdov v samostojnost. Še ta mesec to namerava narediti tozd, ki je v sestavi ljubljanske Metalke, pred sedemnajstimi leti pa je bil že samostojen. Kako bo ravnala Lepenka, ki je v sestavi Kartonažne tovarne Ljubljana, še ni jasno, tudi za nekatere druge ne, obstaja pa negotovost in strah, kaj bo prinesla nova zakonodaja.

Peko pa ima tozd izven občine in sicer Budućnost v Ljubljani (trboveljski tozd so oktobra že ukinili), bo prišlo do izločitve ali ne, še ni jasno, verjetno pa bodo v Budućnosti želje po samostojnosti močnejše, saj so bili nekdanj samostojni, njihov delovni proces pa je zaključena celota, drugače povedano, narediti znajo cel čevljev.

Živahno je tudi v Škofji Loki

Letošnja reorganizacijska živahnost je v Škofji Loki zdaj še pospešena, predvsem v smislu izločanja tozdov. Po samostojni poti namerava kreniti tozd ljubljanske Termike, iz ABC Loka se namerava izločiti Peks, v LTH-ju pa se za samostojnost odločala livarna in orodjarna, ki si to želi že nekaj časa. Zanimivo je, da so se v LTH-ju že poprej odločili za zmanjšanje števila tozdov, nova organiziranost pa naj bi zaživela z novim letom, zdaj pa se dodatno odločajo za izločitev livarne in orodjarne. Problem tiči tudi v tem, da se je v skupnih službah nabralo veliko delavcev, izločitev bo prisila za njihovo zmanjšanje, pri tem pa je tisti, ki se odloča zdaj vsekakor na boljšem, saj lahko "pobere svoje". Prav preobsežna uprava botruje tudi izločitvi škofjeloškega tozda Termike, saj se je v Ljubljani v skupnih službah nabralo 210 delavcev, škofjeloški tozd je glede na sporazum dolžan plačevati 23 odstotkov stroškov skupnih služb, dejansko pa jih plačuje 53 odstotkov, saj le trije tozdi v Termiki poslujejo pozitivno.

Do izločitve tozdov bo verjetno prišlo tudi v Alpetouru, kjer je pred kratkim propadla zamisel o združitvi tozdov. Soz Alpetour je tako ali tako že dolgo na trhljih nogah, saj se kar naprej ukvarjajo z reorganizacijami. Lani so denimo združili in razdružili delovne organizacije v okviru gostinstva.

Mešano podjetje Sitel

V Kranju pa naj bi po Novem letu reorganizacijo doživela Iskra Telematika, stvar je dokaj skrivnostna, zdaj govorijo o mešanem podjetju Sitel, katerega solastnik bo nemški Siemens. Proizvodni programi, ki v Sitelu ne bodo našli mesta, naj bi bili združeni v drugem podjetju, oba skupaj pa naj bi predstavljala združeno podjetje Telekom. Kakšne spremembe bodo doživele druge Iskrine tovarne na Gorenjskem je prav tako še malo znano, še najbolj želja Kibernetike tozda Instrumenti Otoče po samostojnosti.

Kakšen status bo v kranjski Savi imela Semperitova tovarna, še ni povsem jasno, saj še ni povsem razvidno, kaj bodo prinesli novi zakoni.

V Kranju pa so aktualna tudi ugibanja, kaj bo s KŽK-jem, iz katerega se pred koncem leta namerava pobežniti Agromehnika. Če bodo podobne težnje prisotne tudi v drugih tozdi, se utegne razleteti, smiselnost tega pa je seveda vprašljiva.

Iz ekstrema v ekstrem

Pod ta organizacijski vrvež lahko napišemo oceno, da množične izločitve pravzaprav ne smejo biti sporne, saj vemo, kako na hitro in brez prave poslovne odločitve so bili mnogi zmetani skupaj. Z oživitvijo podjetništva beg v samostojnost načeloma ne more biti sporen. Upajmo torej, da se dežurni razpravljalci ne bodo spotikali ob takšne odločitve in jih skušali določati še naprej, kakor so jih doslej.

Bolj kot reorganizacijski vrvež, ki ga bo in ga že sproža nova zakonodaja oziroma gospodarska reforma, je vprašljiva njena druga, dosti bolj prikrita značilnost. Če je zakon o združenem delu sprožil atomizacijo gospodarskega sistema, pa zakon o podjetjih daje poudarek centralizaciji poslovnega in samoupravnega odločanja. Zastavlja se torej vprašanje, kaj ne gremo iz ekstrema v ekstrem, filozofski odgovor, da je to pač potrebno, če želimo nekoč doseči ravnotežje, je seveda slaba tolažba. Sicer pa je razprava o tem, v kolikšni meri je gospodarski sistem centraliziran, moč pričakovati šele po Novem letu, ko naj bi bil vsaj zakon o podjetjih in menda še nekaj spremljajočih sprejet. Vse podrobnosti namreč še niso do celja jasne, saj tik pred sprejetjem usklajujejo kopico pripomb. Na takšno popraviljanje pa smo pri nas že navajeni in mnogi že pikro pravijo, da bi bilo boljše, če zakonov sploh ne bi popravljali, toliko slabih izkušenj imajo že s popravki.

M. Volčjak

Gozdovi umirajo stoje

Propadanje gozdov ni pojav, ki bil bil od včeraj (na vprašanje, kdaj je začel gozd propadati, bi morali poseči daleč v zgodovino), nove so predvsem razsežnosti propadanja, izrazitost bolezenskih znakov, hitro širjenje poškodb na vse drevesne vrste in rastišča, drastične posledice, nenehna presenečenja in nezakonitosti... Rezultati raziskave, ki jo je pred tremi leti izdelal, lani pa ponovil Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Ljubljana (v sodelovanju s slovenskimi gozdarji), so naravnost zastrašujoči: slaba polovica dreves bolega, skoraj četrtina jih kaže nedvoumne poškodbe, vsako dvajseto propada. V katastrofalnem stanju so predvsem iglavci (felke je povsem zdrave le še šest odstotkov, smreke nekaj več kot petina), medtem ko so listavci precej na boljšem. V propadanju je domala enajst milijonov kubičnih metrov drevja. Kranjsko gozdnogospodarsko območje je po stopnji ogroženosti z 32 odstotki nedvoumno poškodovanih dreves na tretjem mestu v Sloveniji, blejsko s 23 odstotki na ravni republiškega povprečja...

Prav razsežnost propadanja in izrazitost bolezenskih znakov sta največ pripomogla k temu, da se predstava o gozdovih kot tovarni z domala neomejenimi možnostmi in kot "organizmu", ki mu nič ne more do živega, počasi ugiblja. Naši gozdovi so resno bolni in zato še toliko bolj občutljivi na povečano onesnaženje. Čeprav si gozdarski strokovnjaki za zdaj še niso povsem enotni o tem, kaj vse vpliva na propadanje gozdov (kaj je vzrok in kaj posledica), pa je nedvomno, da je zelo pomemben razlog onesnaženje ozračja. Zmotna je ugotovitev, da je za propadanje kriv samo "uvoz" (daljinski transport) umazanega zraka. Resnica je, žal, takšna, da moramo glavni del bremena naprtiti na svoja pleča, na našo "umazano" industrijo in energetiko. Raziskovalci gozdarskega inštituta imajo za to tudi trdne dokaze (gozdovi slovenjegraškega gozdnogospodarskega območja so med najbolj poškodovanimi v Sloveniji, analiza vzorcev smrekovih iglic s tega območja pa je pokazala, da vsebujejo tudi največ žvepla).

Ker propadanje gozdov ni več strokovni, gozdarski problem, temveč širši, družbeni, je kajpak razumljiva zahteva gozdarjev in vseh ekološko osveščenih ljudi, da je treba končati z umazanimi tehnologijami in proizvodnjo za vsako ceno in da naj tisti, ki onesnažuje okolje, plača tudi "zdravljenje". Že močno poškodovane in ogrožene gozdove je še mogoče rešiti, vendar le z drugačnim odnosom do okolja, z namestitvijo čistilnih naprav in čistejših tehnologij, z likvidacijo (nepopoljšljivih) onesnaževalcev, z manjšimi obremenitvami gozda (divjad, paša, škodljivci, bolezniki...), z bolj strokovnim gospodarjenjem in z manj skomercializiranim odnosom do gozda ("lov na kubike")... Nesporo pa je, da uspeha pri reševanju gozdov ne bo in da bodo gozdarji lahko le še pogrebci in grobarji, če se bomo spet skrili za motiv "ne moremo, ni denarja". Denar mora biti!

C. Zaplotnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Najprej delo, šele zdaj boljše življenje

Japonska se je iz poveljnih ruševin in fevdalizma dvignila v tretjo najmočnejšo industrijsko razvito deželo sveta, danes je tretji svetovni izvoznik z več kot 230 milijardami izvoza letno (vodi ZR Nemčija s 260 milijardami, na drugem mestu so ZDA). V uvozu pa je za ZDA, ZR Nemčijo in Francijo na četrtem mestu, njen uvoz pa je dosti manjši od izvoza, saj znaša 150 milijard dinarjev in razvite države Japonsko zaradi tega čisto kritizirajo. Japonski gospodarski vzpon temelji tudi na izredni pripadnosti delavcem podjetjem, čeprav so plače japonskih delavcev manjše kot v ZDA, ZR Nemčiji in drugih razvitih državah, dopuste imajo zelo kratke, pogosto jih niti ne izkoristijo, še donedavna pa so delali ob sobotah. Šele v zadnjih letih so začeli govoriti o kakovosti življenja, o udobnejših razmerah za bivanje, o dopustih, o potovanjih v tujino itd. Z vse večjimi plačami jim je že in jim bo to tudi omogočeno, saj povprečna plača na Japonskem znaša že blizu 1.000 dolarjev, družbeni proizvod na prebivalca pa znaša že 15.500 dolarjev. Skratka, Japonec so ubrali drugačno pot od naše, na prvo mesto so postavili delo, šele nato boljše življenje, pri nas smo ravnali ravno obratno, kam nas je to pripeljalo, tako ali tako že vsi vemo.

V DELOVNI HALJI

Trgovinca "na vrh štenge"

Konkurenca mora biti

Kranj, 19. decembra - V ponedeljek zvečer je Stražišče dobilo novo prodajalno, prvo zasebno komisijsko prodajalno, ki bo imela poudarek tudi na prodaji galanterije in kozmetike. Opogumila se je mlada Andreja Stenovec, Trilarjeva s Kalvarije.

Novopečena zasebna trgovka Andreja Stenovec je prodajalka po poklicu in po srcu. - Foto: D. Dolenc

Če greste peš v Stražišče, po "štengah", kot od nekdanj pravimo visokemu stopnišču nad Gaštevskim klancem, ne morete zgrešiti male, lične prodajalne, ki se je naenkrat pojavila v zasebni hiši Trilarjevih. Nikoli ni bila tu trgovina, tudi gostilna ne, so pa trgovci pri hiši. Oče Janez je dolgoletni trgovski potnik, hči Andreja prodajalka v ONA-ON. Mora imeti očetovo žilico, da se je s tako vnemo in voljo odločila za lasten lokal, kjer bo napredaj vse, kar bodo ljudje potrebovali. V bistvu bo to komisijska prodajalna. Časi so taki, da ne bo šlo kar v staro šaro metati stvari. Če bo šla še za manjši denarje od hiše, naj gre, nekaj se bo pa le iztržilo zanjo. Pa naj bo to športna obutev, rabljen gospodinjinski strojek, smuč, obleka, vozički, kolesa, otroška oprema in podobno. Vsak, ki mu doma kaj dela napotje, naj se oglasi, Andreja bo vse skušala spraviti v denar.

Kljub začetku se ji kar hitro polnijo police in bati se je le, da bo prostor prehitro poln, da skoraj ne bo videti lepih izbranih ženskih ogrlic, visoko kvalitetne kozmetike Rimmel in Javico, preparatov za telesno nego priznane firme Mueller iz Domžal, bižuterije, dela slikarjev in podobno.

"Predvsem bi rada, da bi bili ljudje lepo, prijazno postreženi. Saj danes ljudje, če ne gredo čez mejo, sploh ne vedo, kaj je kulturna postrežba v trgovini. Mislim, da mi bo to uspevalo. Za komisijsko prodajalno smo se odločili prav zato, ker danes ljudje že vse težje žive in mu pride morda prav dinar, ki ga bo iztržil skozi take vrste trgovino, pa zato, ker rada prodajam, ker rada delam z ljudmi. Upam le, da mi jo bodo ljudje do vrha napolnili in da bo tudi vsak pri meni našel tisto, kar išče: dobro in poceni."

D. Dolenc

ureja MARIJA VOLČJAK

Za Optimo II nižje obresti

Korak v prvi ugodnostni razred

Kranj, 20. decembra - Zvezni izvršni svet je letos avgusta projekt jugoslovanskih gumarjev YU GUMA, v katerem sodeluje tudi kranjska Sava, odobril in menil, da ga je treba uvrstiti med naložbe, ki imajo prvi ugodnostni razred pri višini obrestnih mer. Zato je Temeljna banka Gorenjske za svoj del posojila za savski program Optima II znižala obrestne mere.

Soz Sava Kranj, ki združuje Savo Kranj, Vulkan iz Niša in Rumo iz Beograda, je med 24 podpisniki samoupravnega spo-

razuma o zagotavljanju in združevanju sredstev za realizacijo skupnega programa razvoja kapacitet za proizvodnjo gumar-

skih surovin, reprodukcij materialov in razvoja predelovanja kavčuka v Jugoslaviji. Sporazum je bil sklenjen januarja leta 1986. Na osnovi tega sporazuma je nastal projekt YU GUMA I, ki naj bi bil uresničen letos in prihodnje leto. Zvezna vlada ga je uvrstila v prvi prednostni razred. Nanj je najbolj vezan savski tozd Sava Semperit s programi Optima II, III in IV. Optima II se že uresničuje, vreden je blizu 60 milijard dinarjev, bančni konzorcij pa je projektu že letos maja odobril 20 milijard 888 milijonov 942 tisoč dinarjev posojila. Delež matične Temeljne banke Gorenjske v posojilu konzorcija je 11 milijard 97 milijonov 942 tisoč dinarjev in to posojilo je bilo odobreno po 15 odstotni obrestni meri, ker je bila prvotno naložba uvrščena v drugi prednostni razred (izvozna naložba). Ker je bila dana YU

GUMI na zvezni ravni večja veljava zaradi ocenitve, da gre za skupni razvojni program jugoslovanskega pomena, je bil spremljen tudi prednostni razred obrestnih mer iz drugega vrvega. Na osnovi decembra veljavne metodologije se morajo zaradi tega obrestne mere znižati za 3 odstotke, to je s 15 na 12. Kreditni odbor Temeljne banke Gorenjske je to na seji pretekli teden tudi storil in sicer za svoj delež 11.097.942.000 dinarjev, drugim članicam konzorcija za Optimo II pa je predlagal, naj enako ravnajo tudi za preostalih 9.791.000.000 dinarjev. Ovir za tak sklep ne bi smelo biti, saj je tudi znotraj združenja ljubljanske banke že sklenjeno, da za naložbe, vključene v skupne izvozne programe, veljajo najugodnejše obrestne mere.

J. Košnjek

Trgovina prav tako zaostaja

Kranj, decembra - Gorenjsko gospodarstvo vse bolj zaostaja za slovenskim, to pa velja tudi za trgovino. V devetih mesecih letošnjega leta je slovenska trgovina za 204 odstotke povečala čisti dohodek v primerjavi z enakim lanskim razdobjem, gorenjska trgovina pa za 301 odstotek. Čisti osebni dohodek na delavca je v slovenski trgovini znašal 595 tisoč dinarjev in je bil za 138 odstotkov višji kot lani v tem času, v gorenjski trgovini pa je znašal 502 tisoč dinarjev in je bil za 133 odstotke večji. V primerjavi z gorenjskim gospodarstvom pa je bila gorenjska trgovina uspešnejša, saj je čisti dohodek v gorenjskem gospodarstvu porasel za 180 odstotkov, čisti osebni dohodek na zaposlenega pa za 130 odstotkov.

Najbolje obrodila ječmen in oves

Tako kot drugod so imeli tudi na kranjskih njivah poleti težave z sušo, ki je zmanjšala pridelek. Med žitaricami se je to najbolj poznalo pri pšenici, povprečni pridelek v družbenem sektorju je dosegel le 3,8 ton na hektar. Pridelek pšenice je bil 23 odstotkov manjši kot so načrtovali, v gorenjski kmetijski zadrugi pa celo 35 odstotkov manjši in tako so odkupili le 311 ton tržnih viškov pšenice, kar je 35 odstotkov manj, kot so načrtovali. Zelo dobro pa sta vremenu kljubovala ječmen in oves, pridelek ječmena je bil 31 odstotkov večji, kot so načrtovali, pridelek ovsa pa kar polovico večji. Na zasebnih in družbenih njivah v kranjski občini so pridelali 540 ton ječmena, hektarski pridelek pa je znašal kar 4460 kilogramov na hektar, ter 137 ton ovsa, ki so ga v družbenem sektorju posejali na 33 hektarjih.

Objekti na ploščadi pred predorom

Na plavškem travniku gradijo

Jesenice, 26. decembra - Na skupščini karavanške poslovne skupnosti so članice brez pripomb sprejele program dela. Do zdaj so bili najbolj delavni špediterji. Ob predoru bodo potrebovali le malo delavcev z visoko in višjo izobrazbo.

Ko so na skupščini karavanške poslovne skupnosti razpravljali o dosedanjem delu, so med drugim ugotovili, da so do zdaj na mejnem platuju na Hrušici, kjer bo avstrijska in jugoslovanska mejna kontrola, opravili že 90 odstotkov zemeljskih del. Kompas namerava na ploščadi graditi gostinski objekt z menjalnico in brezcarinsko prodajalno, špediterji pa svojo stavbo.

Spomladi bodo začeli z izgradnjo kanalizacije in kolektorjev, niso pa še zaključili s finančno konstrukcijo zahtevnega projekta za ptt omrežje. Deset špediterskih organizacij je že postavilo stavbo na Plavškem travniku in bodo tam začeli z delom januarja, Intereuropa pa je zgradila carinsko skladišče v parkirišču za 60 tovarnih vozil. Obenem izdelujejo projektno dokumentacijo carinske izpostave in nadzora na plavškem travniku, lahko pa bi se začel graditi tudi izstopno - vstopni servisni plato Podmežakla, ker je že izdelan lokacijski načrt avtoceste od Hrušice do Vrbe.

Na ploščadi pred predorom bo zaposlenih 650 ljudi, od tega bodo z različnimi prerazporeditvami, štipendisti in dodatnim usposabljanjem "pokrili" 294 delovnih mest ali 45 odstotkov z zunanjimi viri, kot so razpisi, štipendije. Ob predoru bodo potrebovali malo delavcev brez izobrazbe in še manj delavcev z višjo ali visoko izobrazbo. Največ bo zaposlenih s srednjo izobrazbo: tehniki, vzdrževalci, prodajalci.

Na skupščini sploh niso imeli nobenih pripomb na program opravljenega in bodočega dela, bile pa so pripombe na rebalans plana karavanške poslovne skupnosti, ki zaposluje tri delavce in tri honorarno zaposlene. Nekateri so menili, da vse članice niso tako "močne", da bi lahko poravnale 600 tisoč dinarjev članarine, druge (Kovinar) pa so podvomile v upravičenost dodatnega prispevka za delo karavanške poslovne skupnosti. Vsaka članica namreč za karavanško skupnost prispeva tudi 1 odstotek od investicijske vrednosti izgradnje komunalne infrastrukture v skupnih objektih.

D. Sedej

Priznanja od praznika JLA - V počastitev praznika Jugoslovanske ljudske armade in 20. obletnice teritorialne obrambe so bile minuli teden na Gorenjskem različne prireditve, na katerih so med drugim podelili tudi pohvale, priznanja in odlikovanja. Na slovesnosti, ki je bila v sredo v kasarni Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki in je kasarna dobila tudi slovenski napis, so podelili odlikovanja aktivnim in rezervnim vojaškim starešinam. Odlikovani so bili Svetozar Djordjevič, Vladimir Bostič, Janez Bedina (na sliki), Franc Benedik, Janez Bizjak, Zvone Bizjak, Peter Kranjc, Peter Trojar in Darko Vojvoda. Odlikovanja je podelil komandant divizije Svetozar Ilić. - V prazničnih dneh JLA pa je bila v petek v stavbi Republiškega centra za obrambno usposabljanje v Poljčah v radovljški občini tudi izredna in razširjena seja Odbora Skupnosti borcev NOV Gorenjskega odreda. Tudi na tej seji so podelili letošnja priznanja Gorenjskega odreda. Dobili so jih Martin Košir, Bojan Urlep, Janez Mohor-Potok, Stane Žagar in krajevna organizacija ZB Ziri. - A. Ž. - Foto: G. Šinik

Bohinja ne damo

Izjave, ki je bila pred nedavnim sicer dobesedno izrečena, večkrat pa v prenesenem pomenu prav tako poudarjena, ne gre sicer jemati dobesedno. Vendar pa se vseeno veča nad njo zamisliti, saj so v Bohinju zadnje čase vse bolj nezadovoljni zaradi pripravljanja ureditvenih načrtov, ki se nanašajo na Bohinj in v dobršnem delu v zvezi z njim na Triglavski narodni park. V Bohinju so namreč trdno odločeni, da ne bodo nikomur dovolili, da bi jim »odvzeli« ali pa krnil sedanjo oziroma obstoječo gospodarsko dejavnost; pa naj bo to turizem in vse, kar sodi z njim skupaj, ali pa industrija, tista, kolikor so je sami, v skrbi, da ne bi »pokvarili« narave in okolja »spustili« noter.

Vedno smo se trudili, borili za naravo, vendar so nam jo marsikje in marsikdaj drugi - tujski - pokvarili. Če se je republika že opredelila, da mora biti v Bohinju glavna panoja turizem, potem najbrž velja pritrčiti, da kdo drug, če ne prav Bohinjci, imajo dovolj izkušenj, kako se ga lotevati. Zdaj pa jih v Bohinju upravičeno skrbi, da jim bodo od zunaj »študirali« prostor in iz prostorov v velikih središčih določali, kaj lahko imajo in česa ne.

Ne bi smeli pozabiti, ali pa moramo spomniti, da je bil v Bohinju že leta 1903 turizem tako razvit, da mu sedanji seže komaj do kolen. Takrat so bili v Bohinju že vsi (glavni) hoteli, ki so še danes, pa vendar je bila voda takrat čista. Zdaj, pravijo, bi nam tisti (od zunaj), ki so Bohinj tudi resnično onesnažili, radi napravili krivdo za sedanje stanje. Vsem takšnim naj bo jasno, da so Bohinjci sami vedno skrbeli za naravo in tudi v prihodnje, kot pravijo, se ne mislijo iz Bohinja izseliti.

A. Žalar

Silvestrovanja

Gorenja vas, Kranj - Pisali smo že, da TVD Partizan Gorenja vas v dvorani v Gorenji vasi pripravlja silvestrovanje, kjer bo igral ansambel Sora, vstopnice pa so že v prodaji v Kokri v Gorenji vasi. Veselo pa bodo novo leto pričakali tudi v dveh planinskih postojankah Planinskega društva Kranj. Tako bo tudi Dom na Kališču, če bo le vreme držalo, odprt med novoletnimi prazniki in tudi kasneje, dokler bo zaradi vremena mogoče, ob sobotah in nedeljah. Planinsko silvestrovanje pa bo tudi na Krvavcu. Veselo pričakovanje novega leta bo na Krvavcu veljalo 30 tisoč dinarjev. Pa tudi glasbe ne bo manjkalo.

A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Srečanja v Čirčah

Ivan Petrič nam tokrat piše, da se v Domu krajevne skupnosti v Čirčah v kranjski občini v dneh pred novim letom kar vrstijo različna srečanja. Eno takšnih je bilo tudi prejšnjo soboto, ko so se zbrali nad 70 let stari krajanji na novoletnem srečanju. Ob tej priložnosti sta jih predsednik sveta krajevne skupnosti Kajdiž in predsednik skupščine KS Erce seznanila z delom v letošnjem letu in načrtih za leto 1989. Vse, ki so prišli, so lepo pogostili, zaigral pa jim je Aleksander Primc na citre. Tiste, ki se srečanja zaradi boleznih niso mogli udeležiti, bodo še letos obiskali na domu.

Posvet turističnih delavcev

S posveta, ki ga je pred kratkim v Kranju pripravila Gorenjska turistična zveza, pa Janez Kuhar sporoča, da so kritično ocenili dosedanje delo društev, težave, pa tudi predloge za izboljšanje društvene dejavnosti; še posebej kar zadeva pridobivanje novih turističnih sob, razvoj turizma na kmetih, ponudbo spominkov in podobno. Razpravljali so tudi o turistični taksi in delu turističnega podmladka na osnovnih šolah.

Bogat program aktivnosti

Konec novembra so v Turističnem društvu Cerklje razpravljali o prireditvah in delu v prihodnjem letu. Sklenili so, da bodo na obnem zboru društva podelili priznanja za najlepše urejene vrtove v letu 1988. Februarja bodo priredili veleslalom na Krvavcu za turistična društva, marca pa bo za najmlajše prireditev Zlata snežinka. Junija prihodnje leto nameravajo organizirati cerkljanski obrtni sejem in proslavo ob 750-letnici Cerklje. Takrat pa bodo organizirali tudi koncert iz naših krajev. Osrednja prireditve prihodnje leto pa bo vsekakor 20. razstava lovstva in 23. razstava cvetja v začetku julija. Konec oktobra pa spet načrtujejo prireditve Najtežji pridelki, piše Janez Kuhar.

ureja ANDREJ ŽALAR

Samoprispevek še traja, telefoni pa bodo že zazvonili

Dobri dve leti prej

Sebenje, 26. decembra - Prav gotovo pred dobrima dvema letoma in pol, ko so se v krajevni skupnosti Sebenje na referendumu prebivalci odločili o samoprispevku za izgradnjo telefonskega omrežja, ni nihče niti za trenutek upal pomisliti, če se že bodo odločili za samoprispevek, da bodo telefoni zazvonili dobri dve leti prej, kot se bo iztekel samoprispevek. Ne le pomisleke, celo nekaj precej glasnih očitkov je bilo takrat slišati, da se v krajevni skupnosti podajajo v nevarno avanturo. Vsi, tudi najodgovornejši v občini in v Podjetju za PTT promet Kranj so se sicer strinjali, da je krajevna skupnost Sebenje s še štirimi krajevnimi skupnostmi na tem območju, ki predstavlja več kot polovico tržiške občine, s telefoni daleč najslabše pokrito področje ne le v občini in na Gorenjskem, ampak celo v Sloveniji. Dodatni razlog, da je njihova akcija na zelo šibkih in majavih nogah, pa je bil prav referendumski samoprispevek.

Pa vendar se je prav danes (ponedeljek), dobri dve leti pred iztekom plačevanja samoprispevka oziroma referendumskega programa Telefon v vsako hišo v krajevni skupnosti, začelo vključevanje telefonskih naročnikov, ki bo po napovedih in zagotovilih Podjetja za PTT promet Kranj oziroma tozda Telekomunikacije končano do konca prihodnjega meseca. Če je bila tako rekoč še do včeraj tržiška občina s 14 telefoni na 100 prebivalcev daleč na zadnjem mestu v povprečju na Gorenjskem in v Sloveniji, bo zdaj z 20 na 100 prebivalcev, pred vsemi na Gorenjskem in v Sloveniji in se poravnala z zahodnoevropskim mestnim (ne podeželskim) povprečjem. To pa ni majhen skok in upam si trditi, da so ga začeli prav v Sebenjah.

Sebenjska odločitev na referendumu je izredno razgibala najširše območje v občini. Vsi, od upravnih organov, organizacij, projektantov, izvajalcev, predvsem pa PTT podjetja, so sebenjski referendum sprejeli kot izziv, ki ga je treba uresničiti. Najprej je bil zgrajen prostor za centralo v Križah, potem so se v akcijo vključile še štiri krajevne skupnosti s tega območja, kjer so telefoni v veliki večini tudi že zavonili. Poleg velike zavzetosti izvršnega sveta tržiške občine, sklada stavbnih zemljišč, Stanovanjske zadruge Kranj in vseh finančnih ter drugih služb ter izvajalca pa je nazadnje pritisnilo najbolj odločilno piko prav Podjetje za PTT promet Kranj, ki se je odločilo, da bodo naročniki (prek 300 jih je v krajevni skupnosti) vključevanje telefonov poravnali prihodnje leto z rednim plačevanjem referendumskega samoprispevka!

Ko je prejšnji ponedeljek gradbeni odbor za izvedbo telefonske akcije na zboru krajanov v Sebenjah dajal poročilo, se je zbralo toliko ljudi (tudi najstarejši ne pomnijo), da so morali kljub mrazu zvečer sneti s tečajev vhodna vrata in jih je bilo zunaj celo več kot v prostoru krajevne skupnosti. »Z velikim zadovoljstvom, zahvalo vsem,

Franci Teran

delo končano.«

Ceprav je po vseh poročilih nazadnje tudi nadzorni odbor ugotovil, da je celotna akcija potekala v vseh potankostih pravilno in ni razlogov za kakršnekoli pomisleke, so ljudje s težavo sprejeli odstop predsednika Francija Terana. Z razrešnico se niso strinjali, njegov odstop pa so razumeli, čeprav je bil domala za vse boleč. Zasluga, da bodo v kratkem povsod v krajevni skupnosti imeli telefone, je pač predvsem in zgolj prav na vodstvu oziroma vodji gradbenega odbora ob seveda veliki podpori občinske skupnosti in vseh izvajalcev.

Gradbenemu odboru, ki bo imel do izteka samoprispevka na področju telefonije še zgolj formalno vlogo, pa so krajanji zaupali že drugo. »Zdaj nas čaka nič manj zahtevna akcija za ureditev javne razsvetljave. Pro-

Jože Tomažič

jekti so gotovi in z akcijo bomo skušali čimprej začeti. Sicer pa dela do konca tega srednjeročnega obdobja ne bo zmanjkalo, čeprav smo, moram poudariti, ob telefonski akciji uredili tudi igrišče v krajevni skupnosti,« je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti

Telefonsko omrežje v krajevni skupnosti Sebenje je zgrajeno...

Jože Tomažič, ki bo do izteka referenduma vodil gradbeni odbor s svetovanjem Francija Terana.

Predsednica občinske konference Socialistične zveze Marica Praprotnik je ob zaključku akcije v Sebenjah poudarila, da vsi v krajevni skupnosti, predvsem pa tisti posamezniki, na katerih je v glavnem slonela izvedba, zaslužijo pohvalo. Predsednik občinske skupščine Tržič Ivan Kapel pa je ocenil, da je prav »sebenjski referendumski pritisk« pripomogel, da so na širšem območju v občini zbrisali veliko nepokrito telefonsko liso. Največji uspeh pa je prav gotovo, da bodo telefoni v nekaj dneh zazvonili pri vseh, tudi pri tistih, ki se zanj ob sedanjih stroških oziroma enkratnih prispevkih kljub želji in potrebi ne bi mogli odločiti.

A. Žalar

Trma je zmaga

Dinar so 20 krat obogatili

Koprivnik-Gorjuše, decembra - Če je na eni strani med razlogi, da se je v zadnjih dveh letih v krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše v radovljški občini marsikaj spremenilo in veliko naredilo, novo vodstvo, potem je po drugi strani prav tako res, da se tudi širša skupnost ni več obnašala do tega hribovskega dela tako mačehovsko kot včasih. Predvsem pa je zmaga v krajevni skupnosti tista prava bohinjska trma.

Janez Korošec

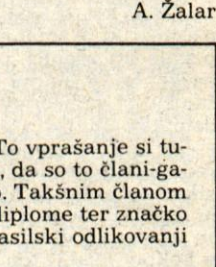
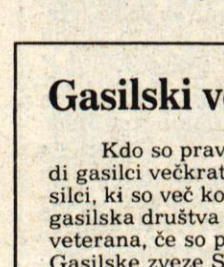
Trmasto dosledni domačnosti pa smo bili pred nedavnim pričati tudi na srečanju na Koprivniku, ki ga je ob koncu leta za vse, ki so letos in lani krajanom in vodstvu pomagali, pripravilo vodstvo krajevne skupnosti in organizacij. Tudi za to akcijo, če jo tako imenujemo, so domačini prostovoljno pripravili najrazličnejše domače (bohinjske) dobrote.

»Pred dvema letoma, ko so prišli na Koprivnik Tonec, Jere in Tolar, smo se še z džipom morali voziti. Zdaj imamo lepo urejene ceste. Vse še niso dokončane, vendar jih bomo v prihodnjem letu najbrž skoraj v celoti uredili. Od družbe smo dobili 800 milijonov dinarjev, sami pa smo prispevali še 20 krat toliko. Tako imamo danes celo dvorišča in poti do glavnih potov v asfaltu,« je povedal in se hkrati zahvalil za pomoč predsednik skupščine Janez Korošec.

»Letos, ko je bila precejšnja suša, se je tudi prvič zgodilo, da v krajevni skupnosti nismo trpeli pomanjkanja pitne vode. Na vodovodni preskrbi je bilo že veliko narejenega. Prihodnje leto nas čaka še nekaj dela, ki pa se ga ob družbeni pomoči ne bojimo. Tudi gasilski dom bomo dokončali in še dve avtobusni postajališči moramo zgraditi. Problem, ki bi ga radi rešili, pa je telefon...« ugotavlja predsednik sveta Franc Stare.

Tajnik sveta krajevne skupnosti je Bernarda Urh: »Veliko so ljudje prispevali in naredili s prostovoljnim delom. V zadnjih dveh letih pa je tudi sicer pri nas postalo nekako bolj živahno. Imeli smo kuharske, šiviljske in plesne tečaje, tečaj za uporabljanje gospodinjskih strojev in še vrsto različnih in zanimivih predavanj. Najpomembnejše pa je, da zadnje čase tudi mladi ne razmišljajo več toliko o »poti« v dolino.«

Če kje, potem za Koprivnik-Gorjuše prav gotovo velja, da so v zadnjih petinštiridesetih letih veliko dali za razvoj širše in ožje skupnosti zato, da je šel razvoj hitreje naprej, kot pa v njihovem kraju. Zato je prav, da zdaj tudi ta družba tem ljudem vrne in pomaga.

Bernarda Urh

A. Žalar

Gasilski veterani

Kdo so pravzaprav gasilski veterani? To vprašanje si tudi gasilci večkrat zastavljajo. Naj pojasnim, da so to člani-gasilci, ki so več kot 40 let včlanjeni v društvo. Takšnim članom gasilska društva lahko podelijo plakete in diplome ter značko veterana, če so pred tem prejeli vsaj dve gasilski odlikovanji Gasilske zveze Slovenije...

Ivan Petrič

Skupinska antena prihodnje leto

Kranj - V odboru za izgradnjo kabelsko distribucijskega sistema v Kranju se pospešeno pripravljajo na izgradnjo glavne sprejemne postaje na Šmarjetni gori. Projekti za adaptacijo objekta bodo gotovi do sredine januarja. Zaradi priprave na kranjski oziroma gorenjski radio pa odbor ocenjuje, da bi morali tudi naprave na Šmarjetni načrtovati usklajeno. Zanimanje za kabelsko distribucijski sistem oziroma za kabelsko in satelitsko televizijo pa je zadnje čase precejšnje tudi v krajevnih skupnostih v kranjski občini. Na izgradnjo sistemov so se začeli pripravljati, ali so se jih že lotili, v krajevnih skupnostih Voklo, Voglje, Visoko, Planina, Šenčur, Stražišče, Stružev, Zlato polje in Primskovo. Za izgradnjo sistema pa se zanimajo tudi v krajevni skupnosti Podblica, kjer zdaj na primer v Nemiljah ne vidijo niti prvega televizijskega ljubljanskega programa. Strokovnjaki pa ugotavljajo, da bo v tej krajevni skupnosti izgradnja sistema zelo zahtevna in draga. Kar pa zadeva celoten občinski kabelsko-distribucijski program, naj bi bila prihodnje leto na Šmarjetni gori že zgrajena glavna sprejemna postaja.

A. Ž.

Denar za krajevne skupnosti

Jesenice, 26. decembra - V prihodnjem letu naj bi za krajevne skupnosti jeseniške občine namenili 13 tisoč dinarjev na zaposlenega.

Ob koncu leta bodo delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti jeseniške občine razpravljali še o predlogu razdelitve dodatno zbranih sredstev za krajevne skupnosti.

Odbor za delitev združenih sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevnih skupnostih je ugotovil, da je bilo do decembra skupaj zbranih 50 milijonov dinarjev, od tega so 7 milijonov razdelili po kriteriju zaposlenosti in 31 milijonov po programih krajevnih skupnosti.

Zdaj naj bi delegati odločili, da se skupno nerazdeljenih 12 milijonov dinarjev razdeli krajevnim skupnostim po številu zaposlenih. Predlog je v skladu s kriteriji, ki določajo, da se tretjina denarja deli po številu zaposlenih in dve tretjini po programih krajevnih skupnosti.

Tako naj bi se ravnali tudi prihodnje leto, ko bo v skladu s samoupravnim sporazumom znašal znesek na zaposlenega 13.400 dinarjev. Krajevne skupnosti bodo morale posredovati poročila o porabi sredstev v letošnjem letu in predlog programa za prihodnje leto do konca februarja 1989.

D. S.

Za drsanje 60 milijonov

Kranj - Kaže, da bodo pripravljanje in vzdrževanje ledu na drsališču v Kranju v letošnji sezoni (tudi po novem letu) vendarle rešili. Saj, tako nekateri ocenjujejo, posebna težava to vendarle ne bi smela biti. Letos so vzdrževalci oziroma upravljavci drsališča (Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem) dobili 60 milijonov dinarjev. Ta znesek pa seveda vseh stroškov ne bo pokril, saj, kot smo pisali, so novembra samo za elektriko morali odšteti blizu 20 milijonov dinarjev. Za kolikor toliko nemoteno obratovanje drsališča do konca sezone pa bi zdaj potrebovali še okrog 60 milijonov dinarjev. Čeprav ta trenutek še ni povsem jasno, kje in kako bodo dobili denar, so se upravljavci že odločili, da po novem letu drsališča ne bodo zaprli. Seveda pa se ne bi smelo zgoditi, da bi nazadnje stroške moral v dobrni meri pokriti le kolektiv Gorenjskega sejma. Nenazadnje je kranjska občina po podatkih, ki so bili pred kratkim objavljeni, v Sloveniji na četrtem mestu po doseženem narodnem dohodku na prebivalca.

A. Ž.

Prenova stavb še ni prenova mestnega jedra, žal

ŽLAHTNOST POD OMETOM STOLETIJ

Kranj - Čeprav prenove stavb v starem mestnem jedru Kranja ne spremlja naglica, ki je bila značilna za nekatere obnove v drugih mestih, pa se vendarle v zadnjem času za Kranjčane, vajene, da se dolgo ni nikamor nič premaknilo, spremembe videza kar vrstijo. Pa ne gre le za videz - kaj bi lepo pročelje stavbe z vredno arhitekturo, če pa je notranjost tik pred sesutjem. Grad Kieselstein, Jenkova hiša v Tomšičevi, stari Delavski dom ob vznožju Mohorjevega klanca, več stavb na Titovem trgu, Pečnikova hiša v Prešernovi ulici, Gimnazija so več kot prve lastovke, ki obetajo v naslednjih letih morda tudi bolj celovito obnovo centra, ne le posameznih stavb.

Na srečo pri tej prenovi nekaterih dotrajanih stavb, ki se jih zdaj v Kranju lotevajo z denarjem stanovanjske skupnosti, če gre za poslovne prostore pa tudi s prispevkom delovnih organizacij in ne nazadnje tudi s sredstvi zasebnikov, ne gre le za lepšanje videza. To bi bilo prelahko, pa tudi preveč kratkovidno. Čeprav oko z veseljem počiva na belih ali sicer svetlo obarvanih pročeljih, kar naj bi bila avtentična barva fasad starega mesta, in se še žalosti na velikih sivih in turobnih pročeljih neobnovljenih stavb, pa nikakor ne gre za estetski videz, le za reševanje kulturne dediščine izpod propadajočega ometa. Mesto se mora obnavljati temeljito, z oživilnimi dejavnostmi ali z zagotavljanjem boljših pogojev za že tradicionalne, z boljšimi stanovanji - zunaj videz je pri tem na drugem mestu. S tem se strinja vsaj v glavnem tudi Olga Zupan, direktorica Zavoda za varstvo kulturne in naravne dediščine za Gorenjsko.

Ali je to, kar se zdaj obnavlja v Kranju tudi izpolnjevanje pred časom sprejetega odloka o razglasitvi starega dela mesta za kulturni spomenik?

Lahko bi sicer rekli nekaj takega, vendar pa gre le za prenovo posameznih stavb, do prenove celotnega dela mesta je še daleč. Pri tem bi bilo namreč treba reševati še kup komunalnih problemov, česar pa za zdaj ne delamo. Prenova bi morala namreč potekati celovito, zdaj gre po delčkih, zato nekateri problemi ostajajo. Načrt prenove namreč ni le prenova stavb, pač pa tudi obnova življenja v tem delu. Kakšen smisel pa ima obnova stavbe, tudi če je še tako pomembna kulturna, arhitekturna dediščina, če pa se v stavbah, pred njimi ali poleg njih ne bi ničesar dogajalo. Za novo kvaliteto življenja gre.

Nekaj takega poskušajo v Ljubljani.

Res, celo društvo za oživljanje stare Ljubljane so ustanovili, krasno jim gre od rok. Vse to pa je seveda zasebna pobuda nekaterih navdušencev.

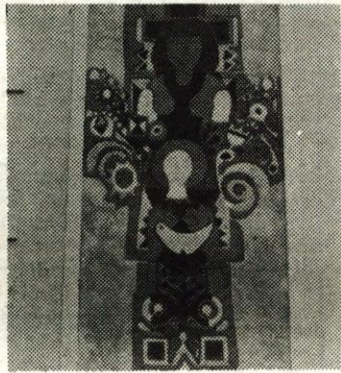
Ali bi v starem delu Kranja morale nastati kakšne nove dejavnosti?

Ni nujno. Trgovina ima že tradicijo, najdaljšo, tu so že poslovni prostori in tudi stanovanja. Prav teh ne bi smeli opuščati, le obnavljati jih je treba še naprej. Posebej pomebna so pritličja, ki verjetno niso primerna za stanovanja, pač pa za trgovine, poslovne prostore, kar vse daje centru svoj poseben videz.

Pri obnovi stavb ne gre vse gladko. Kaj so najhujši problemi?

Večina stavb je v zasebni lasti, ali vsaj v mešanem lastništvu, kar včasih še bolj zaplete vso stvar. Če se potem zbere denar pri stanovanjski skupnosti in pri delovni organizaciji, pa zasebni lastnik dela stavbo nima denarja, ali pa ga obnova ne zanima, prisiliti se pa ga k temu seveda ne more. Stavba pa je na primer imeniten primerek stare meščanske arhitekture... V takih primerih bi bilo treba pomagati zasebnikom s primernimi krediti. V nekaterih občinah, na primer v Trzinu, kjer se prav

tako ukvarjajo z obnovo starega dela mesta, jim gre skoraj bolje od rok, saj je več stavb v družbeni lasti kot v zasebni. Zato je takih problemov manj. V Radovljici je spet obratno.

Obnovljena stanovanja - Ob Savskem mostu, tik ob vходу v mesto, je zdaj povsem obnovljen stari delavski dom, v katerem bo kar 38 stanovanj. Nekdanjo fresko, o kateri skorajda ni več sledov, je nadomestil zgrafit, ki ga je naredil akad. slikar Vinko Tušek.

Če v starem delu mesta živijo večinoma starejši ljudje, se to kajpak pozna v življenjskem utripu. Kako privabiti mlade?

Mislím, da se zanimanje mladih za stanovanja v centru povečuje. Treba pa je vedeti, da so to drugačna stanovanja kot v blokih, kamor ne morete spraviti niti malo večje knjižne omare, kaj šele klavirja. Tu so tudi visoki stropovi, večje površine prostorov, skratka drugačni normativi. Vse to zahteva stanovalce, ki znajo ceniti in zahtevajo tudi drugačne vrednote stanovanja, ne le zgolj stanovanjski minimum.

V Kranju se tega lotevamo dokaj pozno, v Škofji Loki so recimo že zdavnaj polepšali stari center.

Vprašanje je, če je pozno. Pri obnovi tudi ni vredno hiteti. S fasad, ki so jih v Škofji Loki obnavljali za tisočletno mesto, se namreč že lušči omet... Verjetno gre za uporabo neustreznih materialov za te vrste arhitekture. Prenove se skratka ne da narediti na hitro, ne v enem letu ali dveh. Tudi samo polepšanje fasad ni prenova, to pride šele nazadnje.

Se je potemtakem Kranj pravilneje lotil prenove?

Kar se tiče posameznih stavb - vsekakor. Vsake stavbe pa se je treba lotiti s točno predstavo o namembnosti - ali bo za stanovanja, za trgovino, gostilno, itd. Pomembna je vraščenost stavbe v okolje, soodnos z drugimi stavbami. Točno bi morali vedeti, kaj staro mestno jedro potrebuje... Pokazalo se je, da je prav zaradi videza mesta samega treba dati prednost pri obnavljanju starih stavb prav na Titovem trgu. Tu nastaja novo lice mesta. Nekaj znamenitih stavb, med njimi prav gotovo najbolj Pavšlarjeva hiša, ki še čaka na obnovo. Barva fasad zdaj že daje nov ton trgu, mislim, da je dobro izbrana in da je to nekdanja barva mesta. Kranj sicer nikoli ni po-

znal temnih barv, sedanje so žal take, pa ne bodo posebej dolgo, upam.

Omenili ste Pavšlarjevo hišo, bo kmalu obnovljena?

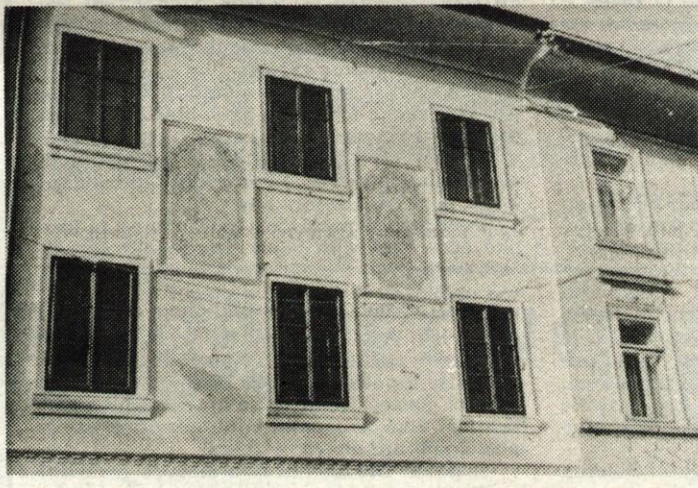
Stanovanjska skupnost ima to obnovo seveda v načr-

na skali pa se vrača k nekdanji tako značilni podobi.

V Prešernovi ulici je zdaj obnovljena tudi Pečnikova hiša, ki ima na fasadi dve lepi freski.

Obe freski je obnovil prof. France Kokalj z likovne akademije. Za zdaj ne vemo, kdaj sta bili narejeni, niti avtor ni znan. Verjetno so po kakšnem od velikih požarov v mestu, saj Florijan na freski gasi mesto Kranj. Sama hiša je seveda zanimiva, po zasnovi gotška do prvega nadstropja, višja nadstropja so v preteklosti prezidavali. Obnovljena je v zasebni režiji, tu bo, kot vem, stanovanje, v pritličju pa okrepčevalnica, kasneje pa naj bi v prvem nadstropju uredili krčmo v starem slogu. Gostiln v starem pomenu tako ali tako ne poznamo več, morda je še najbližje temu Stari Mayr. Drugod znajo bolje ceniti tradicijo dobrih starih gostiln, označene so z letnicami, pri nas pa prevladujejo moderni lokali. V Prešernovih časih je stari del mesta imel kar okoli 40 gostiln, pa se ni nihče pritoževal, da jih je preveč.

Ali drži, da se je Kranj zdaj usmeril v obnavljanje starih stavb, ker zadnje čase pri zidavi novih stanovanj vlada gradbeno zatišje?

Obnovljena Pečnikova hiša - Prešernovo ulico je v zadnjem času polepšala povsem obnovljena nekdanja Pečnikova hiša, znana po dežnikarski obrti. V zgodovini pa je bilo v tej hiši marsikaj zanimivega od advokature, pa do gostilne. Ta dejavnost bo v spodnjih prostorih hiše tudi poslej. Stavba ni znamenita le zaradi ostankov gotške arhitekture v pritličju, pač pa predvsem zaradi fresk na pročelju: povsem obnovljeni Florijan in Marija Brezmadežna bosta poslej imenitno dopolnilo novemu videzu mesta.

tu. Gre za eno najkvalitetnejših stavb meščanske arhitekture ne le v Kranju, celo v Sloveniji. Tudi po obnovi bo stanovanjska hiša z nekaj poslovnimi prostori. Ima veliko kvalitetnih posebnosti, od fresk iz 16. stoletja in to tudi v notranjosti ne le na fasadi, izredno lepo je arkadno dvorišče s sledovi gotike in renesanse - zdaj je seveda še zanemarjeno.

Tudi stari Delavski dom ob Savskem mostu je prenovljen in polepšan.

Prej zelo zanemarjena stavba ima zdaj 38 stanovanj. Tudi zunanost je pomembna, saj je stavba prav na vходу v mesto, je nakakšen prvi vtis o Kranju. Na fasadi ima Tuškov zgrafit. Poprej je bila tu freska, a ostankov skorajda ni bilo več, le občani so se še spominjali, da je bilo nekaj na pročelju, pa na starih fotografijah je to razvidno. Freska bi bila precej izpostavljena propadanju, zgrafit pa je obstojnejša tehnika in bo trajnejši okras. Z obnovljeno staro kovčajo v bližini bo Kranj znova dajal videz urejenega pristopa z mestom, z graščino

Lea Mencinger

Foto: F. Perdan

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - Jutri, v sredo, ob 18. uri bodo v Prešernovi hiši odprli razstavo barvne fotografije *Marija Mira Dobovška* z naslovom *Mykonos*. V kletnem razstavišču pa bodo odprli razstavo likovnih objektov *Ljuba Kozinca*. Ob 18.30 pa bodo v Stebrišni dvorani Mestne hiše odprli razstavo unikatnih ročnih pletenin avtorice *Brede Klemenčič*.

JESENICE - V Kosovi graščini razstavlja izdelke v steklu oblikovalka *Ljubica Ratkajec Kocič*.

KRANJSKA GORA - V Ljuznjekovi hiši je odprta *prodajna razstava* domače in umetne obrti.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je odprta *novoletna prodajna razstava* slik, plastik, ilustracij, grafik in novejnih voščilnic.

ŠKOFJA LOKA - Danes, v torek, v knjižnici Ivana Tavčarja ob 17. uri vodi uro pravlje *Marija Lebar*. Jutri, v sredo, ob 18. uri pa bo Marjan Veber v *večeru ob diapozitivih* govoril o Severni Afriki.

V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akad. slikar *Zmago Puhar*.

KAMNIK - Danes, v torek, ob 18. uri odpirajo v razstavišču Veronika *novoletno prodajno razstavo* del kamniških slikarjev. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 7. januarja, nastopata Katarina Malinger, kitara, in Rok Bohte, klaviature.

NOVOLETNI KONCERT V ŠKOFJI LOKI

Škofja Loka - Jutri, v sredo, ob 19. uri bo v galeriji Loškega gradu tradicionalni novoletni koncert Komornega pevskega zbora Loka iz Škofje Loke. Praznično ubrani program so pripravili: Komorni pevski zbor Loka z dirigentom Janezom Jocičom, člani kvarteta Spev, flautistke škofjelške Glasbene šole ter povezovalca Marija Lebar in Marko Črtalič. Vstopnice so na voljo uro pred prireditvijo na Loškem gradu.

TRADICIONALNI NOVOLETNI KONCERT

Mengeš - Jutri, v sredo, ob 20. uri bo v Kulturnem domu v Mengšu tradicionalni novoletni koncert, na katerem sodelujejo mešani pevski zbor DKD Svoboda Mengeš, mešani pevski zbor Cantemus Kamnik in Simfonični orkester Domžale - Kamnik pod vodstvom dirigenta Tomaža Habeta. Koncert bodo ponovili tudi v četrtek, 29. decembra, ob 20. uri v Hali KC.

Knjižna novost

NA SVOJI STRANI

Pretekli teden je bil uradno predstavljen izid zbornika Janeza Janše, ki ga je založil Časopis za kritiko znanosti v Ljubljani.

Polna knjigarna Mladinske knjige na Naborjevi 1 v Ljubljani je pretekli četrtek (na Dan JLA!) prisostvovala uradni predstavitvi izida knjige, točneje zbornika Janeza Janše. Sam projekt je bil sicer aktualen že nekaj časa, vendar so ga dogodki od 31. junija dalje spravili v svojo (pravo) luč šele sedaj.

JANEZ JANŠA
NA SVOJI STRANI

Na 382 straneh avtor ponuja (ponovni) razmislek svoje poglede na različne plasti družbenega življenja - demokracijo, vojaško vprašanje, alternative in mladinsko organiziranost. Gre za področja, kjer je Janša bodisi profesionalno deloval (član predsedstva RK ZSMS - predsednik komisije za SLO in DS) bodisi se vključeval na amaterski osnovi (ljubljska mirovna skupina).

Zbornik vsebuje, kot je avtor zapisal v predgovoru, izbor tekstov, ki posegajo v obdobje 1983 - 1988 in so bili priobčeni predvsem v različnih slovenskih revijah, med katerimi levji delež vsekakor nosi Mladina. Že samo kratek pregled naslovov nam pove, da je Janša v svojo prvo knjigo vključil predvsem tudi tekste, ki so v času objave dvignili nemalo prahu, pa naj gre za povsem vojaška vprašanja (za skrajšanje vojaškega roka) ali delovanja ZSMS (Med transmissijo in samostojnostjo). Ob branju odkrivamo razmišljanja človeka, ki ni bil (ki ni) povšeči uradni politiki (odstavek iz RK ZSMS, ljubljanski proces), človeka, ki mu (hoteli ali ne) moramo priznati, da je na področju nedotakljive, svete armade javno odprl mnoga nova vprašanja (ugovor vesti, civilno služenje).

Zbornik s pomenljivim naslovom "Na svoji strani", ki svoj trdni odgovor dobi skozi natisnjeno vsebino, lahko opazujemo tudi skozi optiko nekega časa, ki je potisnjen v smešnejši pričetek snovanja demokratične družbe in nam lahko vedno znova služi v opomin nečesa novega.

"Janševo stran", kjer ima svoje mesto tudi Gorenjski glas, bi si vsekakor moral marsikdo podrobneje ogledati. Ne samo tisti po službeni dolžnosti, pač pa tudi vsi tisti, ki prisegajo na civilno družbo in vrednote, ki jih le-ta nosi s seboj.

Vine Bešter

ZVEN STARE GLASBE

Radovljica - Že dve leti izdaja radovljiško Društvo ljubiteljev stare glasbe svoje glasilo, ki, kljub temu da gre za drobno brošuro, prihaja redno na naslove članov društva. Pošiljajo pa ga tudi na naslove sredstev javnega obveščanja, v trgovine z glasbilo, nekaj v tujino kot izmenjava s podobnimi brošurami in drugim. Večino sestavkov napiše Andrej Brodnik in Franc Križnar, ki je tudi glavni in odgovorni urednik Našega glasila, kot je naslov brošure.

Kakšen je namen izhajanja tega glasila?

»Seznanjanje s staro glasbo, vsekakor. Gre za specializiran tisk, ki je predvsem namenjen obveščanju članov. Kaj veliko o stari glasbi drugje ni dobiti, zato je vsakikoli po nekaj strani iz zgodovine stare glasbe,« je povedal Franc Križnar. »Večinoma gre za prevedene stvari, nekaj pa seveda napišejo tudi naši domači glasbeni strokovnjaki.«

Koliko pa je pri nas zanimanja za staro glasbo?

»Nekaj tradicije igranja te glasbe na stare avtentične instrumente je zdaj tudi že pri nas. Znanje so radovljiške poletne akademije za staro glasbo. Te vrste glasbe, predvsem baročna in tudi renesančna, se je namreč zelo dolgo igrala na moderen način s sodobnimi instrumenti. Zdaj oživlja povsod po svetu igranje te glasbe z avtentičnimi glasbili - čembalo, viola da gamba itd. Tudi pri nas že izhajajo glasbene kasete s to glasbo, največ pa se s tem ukvarja Klemen Ramovš.«

Ali se igranja na te instrumente da učiti v glasbenih šolah?

»Mislim, da bo za uveljavitev še traja. Praktično nikjer tega ni mogoče. Pri nas le v Radovljici, pa še to je bolj tečaj kot pa reden program. Čembalo pa ima na razlože samo ljubljanska akademija za glasbo, druge glasbene šole seveda ne.«

Glasilo društva naj bi vsekakor pripomoglo k uveljavitvi te lepe stare muzike?

»Prizadevamo si postati glasilo tudi v slovenskem merilu, morda bomo dobili kaj podpore pri republiški kulturni skupnosti, računamo pa tudi na razumevanje v radovljiški občini, kajti dolgo glasilo le na osnovi brezplačnega dela nekaterih navdušencev ne more obstajati.«

L. M.

ureja LEA MENCINGER

PREJELI SMO

TUDI STANOVALCI
VODOVODNEGA
STOLPA SMO
PRAZNOVALI
MARTINOVANJE

Športno društvo Vodovodni stolp organizira vsako leto Martinovanje. Letos smo praznovanje prestavili na 19. 11. 1988. Pod vodstvom marljivih prostovoljcev Marice in Jožeta si seveda takega Martinovanja verjetno ne bi mogli privoščiti.

Naj malo opišem, kje smo bili in kako smo se imeli:

Pot je potekala iz Kranja preko Ljubljane, Postojne, Ajdovščine do prve postaje v Sempasu, kjer smo obiskali marljivo družino, ki se ukvarja s kmečkim turizmom. Seveda tam ni manjkalo okrepčila (vino, domač pršut). Po izdatni opori smo nadaljevali pot do Nove Gorice na ogled mesta in skok čez mejo. Proti dvanajsti smo se odpravili v Goriška brda na obisk vinske kleti. Po zanimivem ogledu vinske kleti in obvezne degustacije smo se odpeljali do vasi Gornjače na odlično kosilo. Po kosilu je bila že po znani ustaljeni navadi martinova veselica.

Stanovalci Vodovodnega stolpa smo veseli ljudi, čeprav tega v vsakdanjem življenju ni posebej videti, zato si lahko mislite, do kdaj in v kakšnem vzdušju je trajalo naše Martinovanje.

Povem naj le še to, da niti približno ni bilo tako, če nam ne bi brusil pete neutrudljivi harmonikar Tomaž.

Domov smo se vrnili ob izteku dneva odlično razpoloženi in z željo, da se naša organizatorja ne bi še kmalu utrudila pri pripravi naših martinovanj.

V imenu vseh 48 udeležencev — Vanja

KDO JE DIRIGIRAL
KRAJSKI
KOMUNALI

Komunalno podjetje KOGP Kranj je v letošnjem letu po izredno hitrem postopku, brez samoprispevka zamenjalo vse ali mogoče večji del avtomobilov smetnjakov, stare pa odpeljalo na odpad.

Novi avtomobili smetnjaki so večji od starih, močnejši, ter tehnično bolj izpopolnjeni. Delo na njih je drugačno, manj fizičnega dela z večjim delovnim učinkom. Z nabavo novih avtomobilov smetnjakov je bilo potrebno zamenjati tudi posode za smeti. Novi smetnjaki so na dveh ali štirih kolesih za prevoz od stanovanj do avtomobila. Velikost smetnjakov je različna po potrebi stanovalcev.

V mestih in okolici so hišni sveti, družbene ustanove, obrtniki iz družbenih blagajn zamenjali oziroma kupili nove smetnjake.

Medtem ko je nabava novih smetnjakov pri nekaterih, ko to plačujejo in nabavljajo s svo-

jim denarjem vprašljivo, zakaj razmetavamo denar in tem kriznem obdobju? Ali je bil res ves vojni park v enem letu po 16 letih iztrošen ali je bila res vsa posoda za smeti iztrošena?

Zakaj se ni to načrtno in postopoma zamenjalo. Je to ekonomska, gospodarska, politična računica.

Marjan Černivec

PRIJETNO
KULTURNO
PRESENEČENJE
V KRANJU

Dogajanje mi je s amo potisnilo v roko »pero«, zato se moram oglašiti.

Ni da bi govoril, kako prav je, ko so v Kranju začeli poudarjati tudi rojstni dan velikega Prešerna — 3. december! Tudi tokrat je bilo to združeno s slavnostno podelitvijo plaketa zaslužnim delavcem za širjenje kulture — prizadevnim amaterjem. Dobili so jih resnično zaslužni (glej GG, 6.12.), zato jim gredo iskrene čestitke.

A tale kratek »vzklik« v zvezi s tem pišem še zaradi dvojega. Najprej zaradi poglavljenega, občutnega in v človeka segajočega uvodnega nagovora pesnice Neže Maurer, ki je ustvaril za nadaljnje doajanje primerno ozračje.

Drugo in poglavito, ki mi je izzvalo »vzklike« prijetnega presenečenja, pa je bila izvedba predstave E. Kurenta »Pravljica o Vesni«, ki so nam jo posredovali krajski gledališčniki. Nisem kritik, a kot gledalec in poslušalec sem od minute do minute vedno vselej vsrkaval izvajanja teh sorazmerno mladih igralcev in igralk, ki so nam podarili za ta čas nekaj navidez

majhnega, vendar velikega po duhovno kulturni vrednosti. Na prireditve sem prišel utrujen in ne preveč pripravljen sprejemati take dobrine, odšel pa sem — verjetno se je tako dogajalo tudi drugim — obogaten s tistim, kar so nam ponudili tako sproščeno, duhovito in od časa do časa tako doživeto odigrani prizori, da niso bili več igra, temveč je bilo, kot bi se pred nami odvijalo pravo življenje. Igralci so nas igranje prijetno presenetili in res zaslužijo, po tistem, kar smo videli v ponedeljek zvečer, ime pravih dramskih igralcev. Samo peščica jih je bila, pa so nam toliko lepega dali.

Ne bom se spuščal v kako ocenjevanje posameznikov, ker tega tudi ne znam, lahko pa rečem, da so bili tudi kot skupina presenetljivo dobri. Ni lahko izgovoriti iskrenega smeha — ali drugih nasprotnih občutkov, iz človeka, ta predstava pa ga je.

Bilo je torej lepo, prijetno, na umetniški višini! Hvala igralcem in krajskemu gledališču za tako lep dar ob 188. obletnici Prešernovega rojstva! Iskreno se pridružujem čestitkam vsem izvajalcem!

Ob tem pa še obžalovanje: škoda, da je bilo v dvorani premalo gledalcev in poslušalcev. Očitno ljudje niso vedeli, kaj so zamudili! Morda jih je motila misel, da je bilo to le za povabljen?

Ivan Jan, Kranj

IZ ZGODOVINE
NOB Ivan Jan (38)Spopad Kamniškega bataljona na
Kostanjski planini 24. decembra 1942

Kostanjska planina je na pobočjih 1070 metrov visokega Slevca nad Tuhinjsko dolino. Kamniški partizani so večkrat taborili na njej. Tako tudi od 18. decembra 1942, ko se je bataljon umaknil sovražnikovu zasledovanju. Kamniški bataljon je bil dotlej tako uspešen, da ni utrpel večjih žrtev. Zdal pa, ko so okupatorji s pomočjo domačih raztrgančev dobro vedeli, kje se je bataljon utaboril, se je znašel v veliki nevarnosti. Nemci so za neposreden napad nanj zbrali okoli 600 moč, Kamniški bataljon, pri katerem je bil tudi odredni štab in del Moravškega bataljona Savinjskega odreda pa je 24. decembra skupaj z njimi štel 120 borcev. To je bila za tiste razmere sicer močna partizanska enota, vendar je bil odnos sil 5:1 v korist Nemcev sila neugoden.

Vprašanje ali v primeru napada sprejeti obrambni boj ali ne, je v napetem ozračju vladalo že od 19. decembra, ko so v bataljonu ugotovili, da je njihovo taborišče odkrila raztrganska patrolja. Ob občutku moči, dotedanjih uspehov in predvsem zaradi udarnosti odrednega komandanta Matije Blejca-Matevža, ki je užival brezmejno zaupanje borcev, so se pripravili na obrambo, dasiravno okoliščine temu niso ustrezale. Enota, prežeta s tako visoko bojno moraljo, je kljub veliki nevarnosti sprejela Blejčev misel, ko je vzkliknil:

»...Pa naj bodo to druge Dražgoše! Obletnica Dražgoš! Nemce bomo nagnali!...«

Med takim razpoloženjem so Nemci skupno z raztrganci začeli napadati 24. decembra zjutraj. A branilci, ki so na položajih celo prepevali, so napad odbili. Partizanski poveljniki so pokonci hodili po položajih in hrabrili borce. Nemci so srdito napadli še drugič, a so bili spet odbiti. Tretjič so napadli še huje. Prizori so bili pretresljivi in poleg drugih je bil ranjen tudi

komandant Blejc. Nemci so zoževali ognjeni obroč, ki je pretel, da bo partizane pokončal. A ranjeni in obvezani komandant Blejc je poveleval še kar naprej. Nemci so še stiskali obroč in zdaj so partizani morali v preboj. Vodil ga je komandant Blejc, takoj ob strani pa je bil bataljonski poveljnik Franc Per-Vido. V preboj so borci šli po skupinah. Eno izmed skupin je vodil Alojz Kolman — Marok, komandant Savinjskega odreda. Tam so bili borci Moravškega bataljona. A borci so padali, bili so ranjeni, vendar se je večina rešila.

Partizani so imeli 8 ranjenih in kar 16 padlih. Iz vsakega bataljona po 8. Med padlimi je bilo veliko poveljniškega kadra. Tisti, ki so vodili preboj. Med padlimi sta bila tudi bataljonski komandant Per in odredni komandant Blejc, poznejši narodni heroj.

Cena je bila prevelika, čeprav je bil ta spopad eden največjih bojev dražgoških gorenjskih partizanov v 1942. letu. Med bojem je bila vsa okolica zaskrbljena za njegov izhod, kajti ljudje so videli dolge kolone vozil, ki so dovažale policiste. A kako trdni so bili borci tega bataljona pove podatke, da so Nemci pri padlih zaplenili le 6 pušk, ostale so odnesli in poskrili soborci. Še več: Nemcem se ni vdal niti en partizan in tako napadalc kljub siloviti premoči niso dobili niti enega ujetnika!

A pouk: Dražgoš ni bilo mogoče ponoviti! Dalje: partizani bi se morali premakniti, kajti z obrambo so ustregli nemški moči in taktiki. In še: spopadi na Kostanjski planini sicer sodijo v vrsto najhrajnejših dejanj, a tudi med kršenje pravil partizanskega bojevanja v neustreznih razmerah! Vse je bilo drugače kot v Dražgošah!

Prihodnjič: Začetek 1943: Gorenjski odred pokriva vso pokrajino.

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ
Industrija merilno regulacijske in stikalne tehnike
KRANJ, n.sol.o.

VABI K SODELOVANJU DINAMIČNE, INVENTIVNE IN NA TEAMSKO DELO PRIPRAVLJENE

DIPLOMIRANE INŽENIRJE IN INŽENIRJE ELEKTROTEHNIKE, RAČUNALNIŠTVA IN STROJNIŠTVA

ki so pripravljeni svoje strokovne ambicije uresničevati na področju razvoja, projektiranja, realizacije in trženja naslednjih sistemov:

- merjenje in krmiljenje, računalniško vodenje in nadzor električne energije
- krmiljenje in avtomatiziranje delovnih procesov in robotizacija delovnih mest
- računalniško podprti kibernetični sistemi v stavbah, šolah, laboratorijih
- računalniško vodeni avtomatizirani tehnološki transporti
- krmiljenje plovnih objektov
- načrtovanje in realizacija tehnoloških procesov v elektroindustriji.

Za vsa navedena dela so zaželeni delovne izkušnje, kandidatom brez delovnih izkušenj pa nudimo možnost opravljanja pripravništva pod ustreznim vodstvom. Absolventom vseh navedenih smeri smo pripravljeno omogočiti tudi izdelavo diplomskih nalog v delovni organizaciji.

Novim sodelavcem nudimo:

zanimivo strokovno in ustvarjalno delo, strokovno in znanstveno izpopolnjevanje ter možnosti sodelovanja z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami in proizvodnimi delovnimi organizacijami, osebni dohodek glede na delovne uspehe, pomoč pri reševanju stanovanjskih vprašanj.

Podrobnejše informacije o delu in delovnih pogojih lahko dobite po telefonu (064) 22-221, int. 35-49 ali 23-91, ali osebno, v kadrovski službi, kjer se bomo pogovorili o vaših in naših ciljih in pričakovanjih.

Vaše pisne prijave s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pričakujemo do 15. januarja 1989 v kadrovski službi Iskre Kibernetike, Savska loka 4, 64000 Kranj.

ALPETOUR Titov trg 4/b
64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD Alpetour Škofja Loka - DO ZA OBNAVLJANJE AVTOPLAŠČEV ŠKOFJA LOKA objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja prosta dela oz. naloge

ČISTILKE

Pogoji: zaključena osnovna šola.

Poskusno delo je 1 mesec.

Delo se opravlja v popoldanskem času.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b - 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po izteku prijavnega roka.

Lth Kidričeva 66
64220 ŠKOFJA LOKA

Kadrovska komisija tehnična uprava objavlja prosta dela in naloge

VODJO VHODNE KONTROLE za nedoločen čas

Pogoji: zaključena VI stopnja zahtevnosti elektro ali strojne smeri, 3 leta prakse v varnostnih in RSO atestih poznavanje družbene zakonodaje in uzanc poznavanje merilne tehnike, varnostnih predpisov pogovorno znanje nemškega jezika

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska socialna služba LTH 8 dni od dneva objave.

O rezultatu bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po sklepu kadrovske komisije.

Slavka Šarčević

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA
DELAVCA

8

»Saj vem, da vam je mož pripovedoval, da imam druge moške. Kar povejte. A da bi jih jaz imela? Nikoli! Kar naj Marko pove, kaj je on meni storil in naj me preneha obrekovati.«

»Veste, vaš mož mi je, vsaj mislim, veliko povedal. Povedal mi je o svoji avanturi, ki jo je imel takrat na začetku vajinega skupnega življenja. Žal mu je zaradi tega in verjamem, da se pozneje kaj takega ni več zgodilo,« sem ji mirno odgovorila.

Z Majdo sem se še pogovarjala in skušala nekoliko prodreti vanjo, priti do bistva, a nisem uspela. Ni se odprla, ni mi dovolila, da bi pogledala vanjo. Zaprla se je kot sluzasta školjka in kakorkoli sem jo prijala, vedno se mi je izmuznila in ostajala sem praznih rok. Bila je užaljena in to močno užaljena, ker jo je »pijanec umazani tako zelo blatiti«, kot je večkrat ponovila, kar je še kako poudarjala.

Ker nisem prišla nikamor, sem razgovor preusmerila na področje zdravljenja alkoholizma. Povedala sem ji glavne točke socialnopsihiatričnega zdravljenja, povedala sem ji marsikaj o skupinskem zdravljenju, povedala o nujnosti sodelovanja ključnega svojca itd. Ona me je poslušala in

me gledala, ni spregovorila besede, toda imela sem občutek, da bo zdaj, zdaj planila in res je:

»Kar naj se zdravi, pijanec umazani, saj se bo zdravil zase, saj se ne bo zame. Samo še tega je treba, da me bo še tam blatil in samega sebe opravičeval. Kot sem že rekla, vsi verjamete le pijanec, a me uboge žene smo vsega krive. Najbolje bi bilo, kar sem vam mislila še kdaj reči, da bi se midva razvezala, pa bi bilo vse opravljeno. Kar vi skrbite zanj, tega pijanca nemarnega, a mene pustite pri miru,« je končala svoj izbruh.

Poskušala sem jo pomiriti, toda ona se je dvignila, ni mi privoščila niti pogleda in odšla proti vratom. Tam se je ustavila, se zagledala vame in hotela nekaj reči, a ni; odprla je vrata in odšla. Pozabila je celo pozdraviti.

Majda je odšla. Jaz sem vstala, stopila k oknu in se zazrla v oblake, ki so napovedovali nevihto, vendar ne hujšo kot je bila v meni, ki jo je povzročila Majda in prebudila črva, ki je glodal v mojih možganih, da je prilezel na dan in se mi režal v obraz. Odrinila sem ga, da je padel na tla, dvignila sem nogo in teptala in teptala. To pa je bilo vse, kar sem lahko naredila, da sem poteptala svojo nemoč.

Da, ta maziljena lepota mi je vznemirila živ-

ce, ker ni bila sposobna povedati resnice, ji pogledati v obraz, temveč je hotela ostati na vsak način lepa, nedolžna, v blatu pa naj bi se valjali drugi. To je bilo tisto, kar je glodal v meni, kar me je motilo, kar me je jezilo in kar me je pehalo v nemoč.

»Kaj naj storim, kaj naj storim?« je butalo v meni in vprašala sem tebe, prijatelj, saj si mi bil le ti opora v najtežjih trenutkih. Pogovorila sem se s teboj in ti si mi rekel, da ne smem obupavati, da moram iti naprej in da moram nadaljevati delo. Poslušala sem te in nadaljevala delo ter ponovno govorila z Markom, ponovno sem govorila z Majdo in uspelo mi je vsaj do neke mere razčistiti tisto, kar je ona tako tajila, kar je tako skrivala, potem ko sem zbrala dovolj informacij, da sem se lahko spopadla z Majdo med štirimi očmi, le stene so bile najine priče. Povedala je, resnično je povedala, da se je sklenila možu maščevati in da je res, da ima občasno kakšnega prijatelja. Saj to skriva, kot je rekla ona, a vendar včasih pride kaj na dan. Na moje vprašanje, ali misli tak način življenja nadaljevati, mi ni odgovorila.

Zato sem morala vložiti veliko truda v delo z Majdo, da sem ji nekoliko prikazala nesmiselnost maščevanja, ki jo vodi v še večje probleme. Bila sem že na koncu svojih moči tistega dne, ko sva se o tem pogovarjali, ko mi je Majda rahlo obljubila, da bo spremenila svoje življenje in svoj odnos do moža.

Ko je bil ta problem vsaj za silo »načrt«, sem začela intenzivno delati na tem, da bi Marka vključila v zdravljenje.

Z ženo ni bilo več posebnih problemov glede sodelovanja, le obljubiti sem ji morala, da bosta prišla k takemu terapevtu, ki ne bo do kraja grebel po njeni preteklosti, grebel po tistem, o čemer je mislila, da je le njeno. Pustila sem in ji obljubila,

da ji bom pomagala. Vedela sem sicer že takrat, da sem naredila veliko napako, a nisem imela druge izbire.

Marko je pristal na zdravljenje in vključen je bil v skupinsko ambulantno zdravljenje. Oba z ženo sta redno hodila v skupino in zdravljenje je v redu potekalo. Pogosto sva se srečevala in vsakič mi je povedal, da je zadovoljen. Njegove želje o srečni družini so se mu začele zdeti uresničljive in blizu. Bila sem zadovoljna z njim, čeravno je nekaj v meni opozarjalo na previdnost.

Z ženo nisem imela stikov. Ona se me je nekoč izogibala. Če sva se slučajno srečali, sva se pozdravili in to je bilo tudi vse. In ker me je pri njej še vedno marsikaj motilo, sem se le nekoliko pozanimala o njej. In kaj sem zvedela?

Res je, da pri mozem zdravljenju redno sodeluje, vendar je zelo pasivna. Res je, da je več doma in da skrbi za družino, toda svojega življenja ni povsem spremenila. Ima prijatelja, s katerim se skrivoma sestajata in z njim baje načrtuje svojo bodočnost.

Ko sem to zvedela, sem bila obupana, saj sem vedela, da se zdaj, zdaj lahko vse podre. Poklicala sem jo na razgovor.

Prišla je, toda vse je tajila, tako do onemoglosti tajila, da sem ostala popolnoma praznih rok. Rekla je le to, da sta s sodelavcem dobra prijatelja, a ljudje v vsakem prijateljstvu takoj vidijo vse drugo.

Nisem vedela, kaj naj storim in tudi časa ni bilo za razmišljanje, ker je kmalu prišel k meni Marko ves razburjen, ves iz sebe. Ko se je malo umiril, mi je povedal, da ima žena zopet prijatelja in »nič ne verjamem tej potuhnenki. Nič ne verjamem vam, k vragu zdravljenje, k vragu vi in vsi skupaj,« je kričal vame.

(SE NADALJUJE)

SILVESTROVO JE TU

Kako hitro je leto naokrog. Saj sem vam ravnokar izbirala recepte za potice in kolačke za lansko Silvestrovo, pa že spet brskam, kje bi našla kaj najboljšega, kaj najbolj uporabnega za letošnjega. Del tega, kar vam predlagam za letošnji silvestrski menu, je iz zakladnice znane slovenske gospodinjske učiteljice Ele Kovačičeve. Vrsto let nazaj je v Murkinem Elgu delila te svoje recepte, ko je gospodinje učila zamrzovanja. Recepti so namreč za jedi, ki jih lahko gotovo zamrzujemo, pa jih na Silvestrovo samo uporabimo, da nam ne ostaja vse delo za zadnji večer. Ta večer se raje posvetimo tudi malce sebi, da bomo lepše, bolj urejene in spočite v krogu svojih najdražjih pričakale Novo leto. JEDI, ki jih bomo za ta večer pripravile prej, pa bodo tudi bolj natančno, brez ihta pripravljene, in bodo zagotovo tudi boljše.

Silvestrski menu predlagamo naslednji: goveja juha z vraničnimi žličniki
lovska pečenka
flambirane jabolčne rezine
rozinov šarkelj
kava

štajerska kisa juha za po polnoči

GOVEJA JUHA Z VRANIČNIMI ŽLIČNIKI

Mesno juho precedimo, ohladimo, odstranimo z nje masčobno, nalijemo v ustrezno embalažo ter zamrzujemo. Ko jo potrebujemo, jo segrejemo, poljubno zakuhamo in ponudimo.

Za vranične žličnike potrebujemo 1/4 kg nastrgane vranice, 20 dkg starega belega kruha (nekaj dni starega), mleko za namakanje, 2 žlici zelo drobno sesekljane čebule, žličko sesekljane ali zdrobljenega majarona, 3 stroke zmečkanega česna, žlico sesekljane zelenega peteršilja, 2 na drobne kocke zrezani kisli kumarici, noževno konico naribane ingverja in muškatanega oreščka ter žlico sesekljanih kaper; 5 trdo kuhanih jajc, 2 žlici moke, mast za pečenje (10 do 15 dkg).

Surovo maslo umešamo, dodamo jajca, nastrgamo vranico, v mleku namočen kruh, ki smo ga dobro stisnili in zdrobili ali pretlačili ter gladko umešamo. Potem dodamo še drobtine, moko ter ostale dodatke in zmešamo, pokrijemo in pustimo nekaj časa počivati, da nabreknejo drobtine in moka. Iz mase oblikujemo nato kroglice, ali pa režemo žličnike ter jih zakuhavamo v vrelo juho. Juha naj zelo počasi vre. Žličnike kuhamo 10 minut v pokriti posodi.

LOVSKA PEČENKA

Potrebujemo 1 kg zmlete govedine (stegno), 15 dkg mesnate prekažene slanin, 1/4 kg zmlete

dobro pregnetemo, da postane gladka; poskusimo, ali je dovolj slana in odišavljena, nato pa jo položimo na desko, ki smo jo potresli z drobtinami ter jo oblikujemo v 3 cm debel pravokotnik. Po sredini naložimo drug za drugim trdo kuhana jajca, ki smo jim prirezali konice, da se lepše prilagajo drugo k drugemu. Nato skrbno oblikujemo štruco tako, da so jajca točno na sredini. Pečenko damo v pekač ter jo prelijemo z vrelo mastjo. Počasi pečemo v ne prevroči pečici ter polivamo z juho in mastjo, da se ne zapeče predebela skorja, ki nas potem ovira pri rezanju lepih kosov.

Če serviramo pečenko toplo, jo prelijemo z omako, ki smo jo pripravili iz soka tako, da smo sok malo prelili z juho in ga zgostili s francoskim maslom, malo prevremo nato pa prilijemo še 1 dl belega vina in nekaj žlic goste kisle smetane. Lahko jo prelijemo tudi samo z naravno omako, ki se je natekla med pečenjem.

Pečenka pa je odlična in narezana tudi zelo lepa. Hladna je primerna tudi za narezke ponudena s pikantnimi solatami.

Surovo lahko tudi zamrzujemo in pristavimo za pečenje kar zamrznjeno.

Zelo okusna je lovska pečenka v paradižnikovi ali golaževi omaki. Takšno lahko zamrzujemo kar gotovo z omako.

Prekaženo slanino ali bolj mastno prekaženo meso (vrat) zrežemo na drobne kocke ter dodamo mesu. Kruh namočimo v hladnem mleku ter ga dobro stisnemo in pretlačimo skozi jušno cedilo. Nato dodamo mesu še vse ostale dodatke ter maso

K lovski pečenki se najbolje poda pire krompir, če se vam ga seveda da pripravljati. Lahko pa je tudi brez.

FLAMBIRANE JABOLČNE REZINE

Za 1 osebo potrebujemo: 1 jabolko, 20 do 30 g sladkorja v prahu, 20 g mehke moke 30 g masla, žličko ruma, 1/2 dl pomarančnega soka, žličko limoninega soka, 1/4 dl vinjaka, 1 žlica marmelade.

Olupljeno jabolko narežemo na 1 cm debele okrogle rezine in jim izdolbemo peščice. Povaljamo jih v sladkorjem prahu in moki ter jih na ogretim maslu z obeh strani opečemo. Plamen naj ne bo prevelik, da se med opekanjem jabolka tudi zmečajo. Jabolka še enkrat potresemo s sladkorjem v prahu, prilijemo pomarančni in limonin sok, dodamo marmelado in dušimo, da se jabolka povsem zmečajo, ne smejo pa razpasti. Prilijemo rum in vinjak, zažgemo in jed s sokom vred damo na ogret krožnik.

Tako kot jabolka flambiramo tudi rezine hrušk.

ROZINOV ŠARKELJ

Potrebujemo: 1/2 kg moke, 12 dkg surovega masla, 12 dkg sladkorja, 3 rumenjake, 2 dl mleka, sol, 4 dkg kvasa, 15 dkg rozin, 2 jajci, rum, limonino lupino.

Maslo, sladkor ter rumenjake in cela jajca penasto umešamo. Nato dodamo presejano pogreto moko, v mleku raztopljeno sol in sladkor, vzhajan kvas in očiščene prebrane, oprane in osušene rozine. Rahlo pomešamo in nadevamo v pomazan in z drobtinami, z zmletimi orehi ali s sesekljanimi mandeljki potresen model. Pustimo, da vzhaja (za približno enkrat) ter nato počasi pečemo v srednje vroči pečici 1

uro. Pečen šarkelj zvrnemo na krožnik ter ga bogato potresemo z vanilijevim sladkorjem.

Ohlajenega lahko tudi prelijemo s poljubnim prelivom, čokoladnim, limoninim in podobnim. V tem primeru potresanje s sladkorjem odpade.

KAVA

No, silvestrska kava naj ne bo brez smetane, okrašena še s čokoladnimi mrvicami. Še boljša pa bo, če ji dodamo še kapljico viskija, ruma ali konjaka.

ŠTAJERSKA KISLA JUHA

Ta recept sem nedavno tega dobila pri Inki Zaplotnik, Celarjevi iz Kokre, kjer imajo zdaj že daleč znani kmečki turizem. Lani je tako štajersko juho skuhal za svoje silvestrske goste in bili so silno zadovoljni. (Tudi letos pripravljajo silvestrovanje, dobro in poceni in tudi letos bo za preganjanje mačka skuhalo to juho. Če se še niste odločili kam na silvestrovanje, pokličite k Celarjevim, tel. 44-141.)

Za štajersko kisko juho potrebujemo svinjske parkeljčke in jušno zelenjavo. 1 nogica na osebo.

V velik lonec damo svinjske parkeljčke, nanje pa narežemo na kolesčke korenček, krompir na koščke, dodamo majaron, lovor, nageljnovke žbice, brinove jagode, solimo in vse skupaj zalijemo z vodo. Vse skupaj kuhamo tako dolgo, da so nogice kuhane. Takrat v to juho zakuhamo še močnate žličnike. Naredimo jih tako, da malo margarine penasto umešamo dodamo jajce, tudi to dobro premešamo, dodamo malo moke, da je zmes rahla (nič vode!), iz te mase z malo žličko oblikujemo žličnike in jih zakuhavamo v vrelo juho. Na koncu Inka doda še malo vegete in na 25-litrski lonec le 1 dcl belega vina. Čisto na koncu zamešava v juho kisko smetano in jo po vrhu posuje z zelenim peteršiljem.

Če si boste privoščili takšno lepo juho po polnoči, tudi z mačkom ne bo težav, če seveda le ne boste prehitro pretiravali z mešanjem pijač.

Tako, drage gospodinje, časa imate še dovolj, da se dobro pripravite na praznovanje. Svetujem vam pa res, da vse, kar le morete, pripravite prej, zadnji dan le še tisto, kar je najbolj nujno.

BODIMO LEPE ZA ZADNJO NOČ

Osnovno pravilo za večerni make-up je intenzivno in kontrastno ličenje, kajti pri umetni svetlobi ali svetlobi sveče so vse barve bolj medle.

Za ličenje uporabimo 10 proizvodov: tekoči puder, puder v prahu, prekrivni stik, konturni stik za ustnice, rdečilo, lip glass, senčilo za lica, maskara, očesni make-up in posebni svetleči proizvodi.

Tekoči puder, ki smo ga izbrale po želji v svetlejšem oziroma temnejšem tonu, moramo fiksirati s pudrom v prahu, kajti le takšen make-up bo obstojen vso silvestrsko noč.

Veke senčimo v dveh ali treh barvah. Svetlejša barva (n.pr. zlata, roza ali bela) nanašamo v notranjem očesnem kotu, dominantne barve (n.pr. modra, lila oz. siva) pa celo preko zunanjega očesnega kota. Z eyelinerjem povlečemo črto na zgornjem robu veke, temnejši kajal na spodnji vekci pa da očem tajinstven pogled. Umetne trepalnice so za večerni make-up dober pripomoček, ker dajo atraktiven izgled.

Rdečilo izberemo intenzivnejše barve kot za dnevni make-up. Pred nanašanjem rdečila obrobimo ustnice s temnejšim črtalom, nato pa s čopičem nanesemo rdečilo, nakar barvo s papirnatim robčkom popivamo, z mehkim čopičem ustnice napudramo s pudrom v prahu in še enkrat nanesemo rdečilo. Končno damo z lipglassom ustnicam svetleč izgled.

Za mlajši izgled na senčenje ličnic pri večernem make-upu ne smemo pozabiti.

Želim vam prijetno silvestrsko noč in vse najboljše v novem letu 1989!

Vaša Barbara Kregar

Vsem našim bralkam želimo, da bi bile v novem 1989. letu srečne in zdrave ter da bi svoje družine dostikrat razveselile z dobro domačo kuho. Mi pa si želimo, da bi se nam s svojimi preskušenimi recepti pogosto oglašale.

Srečno!

Vsem mladim dopisnikom in drugim šolarjem pa prizadevnim mentorjem in sploh vsem bralcem želimo vsega prazniške, v novem letu pa naj se vam izpolnijo vse želje, tudi tiste najbolj skrite.

Hvala za vaše čestitke. Trudili se bomo še naprej in upali, da bo most med nami še bolj trden.

Uredništvo

Moje novoletne želje so različne. Najbolj želim, da bi bili srečni in zdravi. Za novo leto želim knjigo Veliki atlas živali. - **Silvija Pirih**
Za novo leto bi rada, da bi mi dedek Mrz prinesel zdravje, v šoli dobre ocene in veliko veselja ob novoletni jelki. - **Alenka Rozman**
Moja največja novoletna želja je, da bi dobila novo kaseto Samantha Fox in še posebej, da bi bila srečna. - **Monika Šepetavc, OŠ heroja Bračiča Tržič**

V novem letu želim veliko sonca in malo dežja. Da bi v šoli dosegla lepe uspehe. - **Maja, 4. b**
Želim, da bi bili vsi otroci sveta zdravi, da bi se imeli radi, da ne bi bilo vojne in da bi bila v šoli odlična. - **Katja, 2. c**
V novem letu želim, da bi še naprej tako lepo v prijateljstvu živeli kot do sedaj. - **Nadja, 4. c**
Želim, da bi bilo dovolj snega in da bi imela dober uspeh. - **Saša, 2. b**
Želim, da bi vsi otroci sveta živeli s svojimi starši, bili ljubljeni, da bi imeli dovolj hrane. Sebi pa želim, da bi še naprej tako lepo živela. - **Lidija, 4. a**
Želim, da bi dolgo živela pri starših, da bi bili zdravi in se lepo imeli. - **Barbara, 4. c**

Učenci OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Želim zdravja in sreče. Da bi se tudi bolniki bolje počutili. - **Andreja**

Da bi bilo na svetu veliko srečnih otrok. - **Tina**
Da bi Armenci čimprej imeli tople domove. - **Tine**
Babiči želim več zdravja, bolnim sošolcem, da bi se čimprej vrnili med nas. - **Eva**

Imam veliko skrito željo, ki vam je res ne morem izdati. - **Peter**
Želim, da bi se jugoslovanski narodi spoprijateljili. - **Ivan**
Da bi z vsega sveta izginilo atomsko orožje, še lepše in boljše pa bi bilo, če ne bi bilo več nobenega orožja. - **Boris**

Da svet ne bi bil tako pokvarjen. Vsem otrokom želim tudi lepa spričevala. - **Primož**

Novo leto želim preživeti veselo. - **Rok**
Želim, da bi se brat čimprej vrnil iz vojske. Pogrešam ga. - **Helena**

Rada bi dobila hrčka. - **Tadeja**
Želim, da bi moji starši dobili plače in nam ne bi nikoli primanjkovalo hrane. - **Mateja**

Kako lepo bi bilo, če bi lahko vsi otroci praznovali praznike s svojimi starši! - **Urška**

Rada bi veliko snega. - **Tamara**

Da bi v novem letu naši predstavniki našli skupno pot. - **Mateja**
Želim, da bi se v šoli v naravi imeli lepo. - **Tilen**
Želim velikega psa, ki bi mi bil zvest prijatelj. - **Miha**

Da bi bili otroci med seboj boljši prijatelji. - **Mladen**
Kako srečna bi bila, če bi dobila sestrico! - **Breda**
Želim, da ne bi bilo hudih nesreč. - **Urban**

Učenci 4. d r.

OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Bliža nam se Novo leto, delavci popuščajo že dreto. Mama peče nam pecivo, da za Novo leto bo bolj fino. Sestra uhane si popravlja, ker za disko se pripravlja. Oče naš dopusta prosi, da lahko darila nosi. Jaz pa mislim, kje bom praznovala, ker še nisem si primerne prostora izbrala.

Mina Kunstelj, 6. b r. OŠ bratov Zvan Gorje

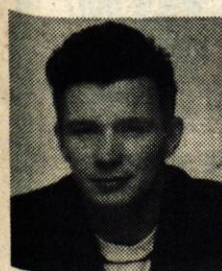

Novo leto bomo praznovali doma. K nam bodo prišli prijatelji iz Bitnje. Mamica bo pripravila večerjo. Točno ob polnoči si bomo voščili srečno novo leto. Po televiziji bomo gledali igro 3 X 3. Očka je rekel, da bo kupil kartice na loteriji v Škofji Loki. Sestro in prijatelje bomo šle ven in vsaka bo prižgala nekaj kresničk. Nekaj časa bomo zunaj gledale, kako v zrak letijo rakete vseh vrst barv.

Tanja Kokalj, 4. a r. OŠ Lucijana Seljaka Kranj

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Haj!

Na sliki je 22-letni disko pevec **Rick Atley**. Rick se je rodil 6. februarja 1966 v Warringtonu, mestecu severne Anglije.

Svojo kariero je Rick začel kot bobnar v skupini FBI, kasneje pa se je izkazal kot pevec. To je potrdil s svojo prvo malo ploščo *Never gonna give you up* (Nikdar se te ne bom odrekel). Ricka poznamo še po drugih pesmih: *Whenever you need somebody* (Kadar koli koga potrebuješ), *Together forever* (Za vedno skupaj) in *When I fall in love* (Ko se zaljubim), ki jo je Rick posnel na Švedskem; gre za znamenito pesem veterana ameriškega rocka *Nat King Colea*, ki jo je Rick malce spremenil.

V zasebnem življenju pa je Rick menda preprost, bolj plah fant, ki želi nekega dne postati zvezda. Ima dekle *Jackie Price*, ki je doma tam kot Rick, v Warringtonu.

Za vse Rickove oboževalce, bolje oboževalke, pa še naslov:

RICK ATLEY, c/o PWL, 4-7 The Vineyds, Sanctuary Street, London SE 1 QL, Great Britain.

Čao! Pišite in lepo se imejte v novem letu!

Vaša Marjeta

proizvodni program: etipres, tiskane tekstilne etikete, etitape, samolepne etikete, kartonske etikete, emblemi, papirne etikete

etiketa

*Delovni kolektiv čestita vsem občanom
za občinski praznik Škofje Loke
in jim želi veliko delovnih uspehov
v letu 1989*

Mizarstvo in profiliranje lesa

OVSENIK
Kranj, Jezerska c. 108/c
tel.: 064/35-770

Izdelujem iz masivnega lesa: vhodna in garažna vrata,
balkonske ograje, VINOTEKE, opažne deske in okrasne letve.

*Cenjenim strankam in občanom želim
srečno novo leto 1989*

**PETROL - DO TRGOVINA
LJUBLJANA
T O E K r a n j**

**ŽELIMO VAM ZDRAVO,
USPEŠNO IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO 1989**

Srečno vožnjo!

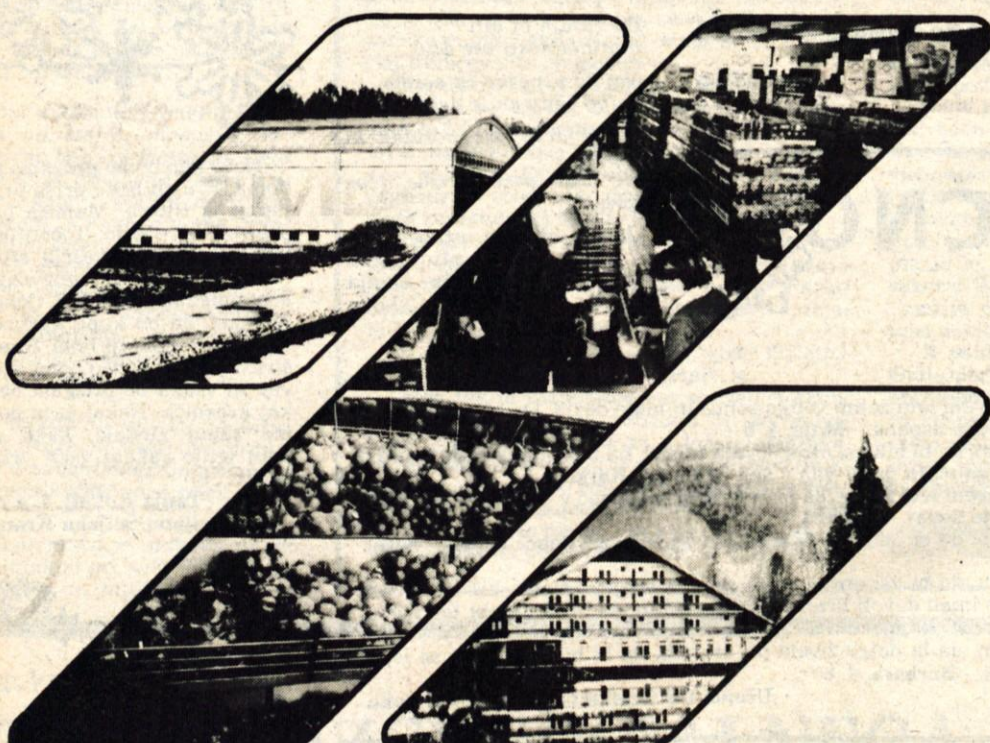
**ELITA z vami, vi z nami na vsakem koraku
v starem delu mesta Kranj tudi v letu 1989!**

*Industrija bombažnih izdelkov
Kranj*

želi občanom Gorenjske
srečno novo leto 1989

**Trgovska in gostinska
DO Kranj**

**Delovnim ljudem, občanom in sodelavcem
želimo obilo sreče in uspehov v letu 1989**

Intereuropa KOPER

**FILIALA KRANJ
FILIALA JESENICE
POSLOVANICA LJUBELJ**

Vsem poslovnim partnerjem želimo
srečno in uspešno leto 1989

TEKSTILINDUS KRAJ

Ob nakupovanju novoletnih daril vas vabimo v

**INFORMATIVNO PRODAJNA
CENTRA**

v Kranju, Prešernova 1 in na Bledu, Modna hiša
Pristava, kjer boste v pestri ponudbi zagotovo našli
kaj po vašem okusu.

*Delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno novo leto
1989*

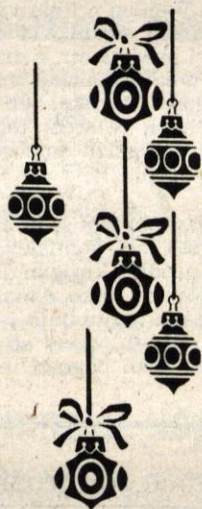
*V prihajajočem letu vam želimo obilo zdravih,
srečnih in uspešnih dni*

Veseli bomo vašega obiska v salonu pohištva ZLIT
v trgovskem centru DETELJICA v Bistrici pri Trzinu!

**IMOS
GORENJE**

SPLOŠNO
GRADBENO
PODJETJE
RADOVLJICA
LJUBLJANSKA
CESTA 11

**VELIKO SREČE IN USPEHOV VAM ŽELIMO
V LETU 1989**

Obrtno grafično podjetje

**KNJIGOVEZNICA
RADOVLJICA**

Delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
želimo srečno in uspešno
novo leto 1989

**GORENJSKA
OBLAČILA
KRANJ**

*Delovnim ljudem in občanom
želimo veliko sreče in uspehov v
letu 1989*

SOZD KEMIJA

**KEMIČNA TOVARNA PODNART — p. o.
PODNART**

Nudimo vam

- preparate za kemično in galvansko nanašanje neplemenitih in plemenitih kovin na kovine in plastiko v tehnične in dekorativne namene
- preparate za obdelavo tiskanih vezij
- preparate za fosfatiranje kovin
- preparate za kemično in elektrolitsko barvanje kovin
- razne laboratorijske kemikalije
- pomožno galvansko opremo
- servisne usluge

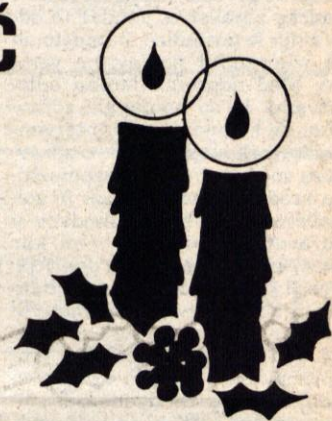
**Svetujemo vam izbiro najustreznejših tehnoloških
postopkov!**

Veliko sreče in delovnih uspehov v letu 1989!

**TRŽIŠKA INDUSTRIJA OBUTVE IN
KONFEKCIJE p.o. TRŽIČ**

DELOVNIM LJUDEM
IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM ŽELIMO
SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1989

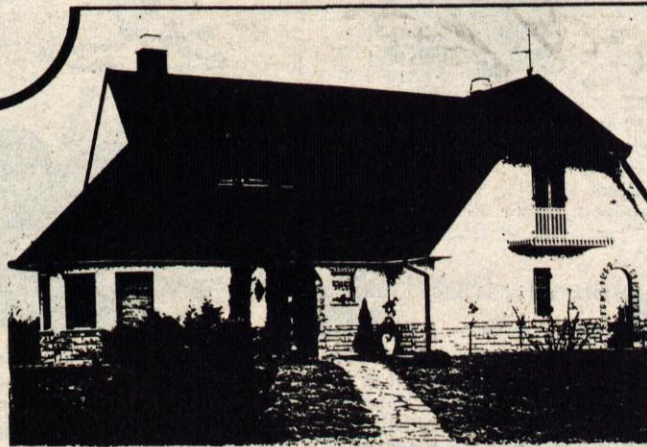

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
KRANJ**

s TOZD GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ in PREDDVOR TOK GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ in PREDDVOR, TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO, TRANSPORT IN MEHANIZACIJA KRANJ in DELOVNO SKUPNOSTJO SKUPNIH SLUŽB KRANJ

Želi delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in
kooperantom srečno in uspeha polno novo leto 1989

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim
materialom — Kranj —
Primskovo

- Cement, apno, maltit, salolit, betonski izdelki vseh vrst
- najsodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijske materiale - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev, sanitarno keramiko
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidasko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

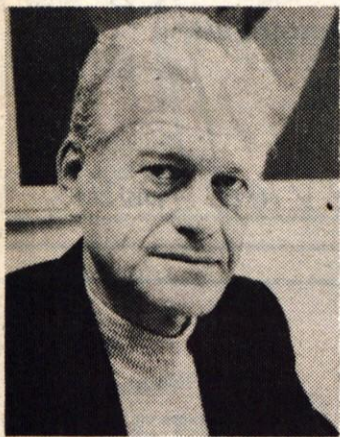
Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

VSEM OBČANOM ŽELIMO SREČNO NOVO LETO 1989

Dr. Drago Petrič o pravih vzrokih za finančni polom zdravstva

Bolnik, ki živi od umetnega dihanja

Letošnje poletje smo imeli tudi navadni smrtniki priložnost občutiti, da je v zdravstvu nekaj hudo narobe. Več je bilo treba plačati za preglede, očala, zobe, recepte, novi davkoplačevalci so se znašli na listi tistih, ki so dolžni plačati svoj delež za zdravstvene storitve, medtem ko so pri drugih vrstah dobrohotno odpustili participacijo tistim, ki so se izkazali z ubožnim listom. Toliko je dano vedeti ljudem, ki imajo od časa do časa opraviti z zdravstvom. Poznavalec, ki vedo odstreti tančico v skrivnostni svet belih halj, pa je jasno, da je to le vrh ledene gore, ki skriva večmilijardni primanjkljaj. Dr. Drago Petrič, vodja strokovne službe medobčinskih zdravstvenih skupnosti za Gorenjsko, vidi krivdo za finančni »kolaps« zdravstva v kopici zgrešenih odločitev, ki so gradile ta sistem.

Na Gorenjskem financiramo zdravstveni program. Zakaj ne bi mogli tako kot Gorenjsko bolnišnico, ki jo razpeterimo na občine in ji damo vsaka svoj delež, prihodnje leto pa se ta delež spremeni glede na letošnje potrošnje, obvladovali tudi Kliničnega centra? Če bi bil sprejet 'mali zakon', bi morali tudi na Gorenjskem privzeti storitveni sistem in pisati račune. V 9 mesecih smo imeli 104.000 pregledov pri specialistih in 16.400 ležalcev v bolnišnici. Če bi za vsakega teh primerov izstavili račun zdravstvenim skupnostim, bi to pomenilo dodatno delo in več kadra.

Kdo so torej krivci za nastalo stanje?

»Nov zakon je glavna tema razprav pri reševanju finančnih zadreg zdravstva, vendar ta odpravlja le posledice, namesto da bi izkoreninil poglobitvene vzroke. Med nepremišljenimi odločitvami, ki so pomagale zdravstvu na kolena, je tudi intervenzijska zakonodaja, ki je zdravstvu močno znižala razpoložljiva sredstva. Drugi vzrok je izenačevanje osebnih dohodkov v zdravstvu z gospodarstvom, kar pa ni imelo finančnega pokritja. Tretji je storitveni sistem financiranja zdravstva po normativih iz tako imenovane zelene knjige. K temu so pripomogle tudi spremembe zakona o zdravstvenem varstvu in dveh sporazumov iz leta 1986, ki so širile pravice, nepokrite z denarjem, in vpeljale v republiko enak, namesto enoten sistem. Eden od vzrokov je širitev republiške solidarnosti, pa ukinitev medobčinskih zdravstvenih skupnosti, ki zdaj spet postajajo zveličavne. Klinični center je precej pripomogel k izgubam, pa širitev intenzivne medicine, tiskanje socialne v zdravstvo, krivične valorizacije v skupni porabi, ki temeljijo na indeksiranju, zdravstveni branžni sporazum, tudi zgrešeni majske ukrepi slovenske zdravstvene skupnosti, prepozno spoznanje dejanskega stanja pa je problem le še poglobilo.

Cene kopljejo zdravstvu grob

Krivite normativizem »zelenih knjig«, da se je zdravstvo kadrovskega enormno razraslo in da so storitve precej ceneje?

»Zdravstvena skupnost Slovenije je sprejela zeleno knjigo, v kateri so za posamezne zdravstvene storitve izdelali natančne kadrovske in časovne normative. Občinske zdravstvene skupnosti so to 'samoupravno' sprejele in dobile možnost, da po potrebi same spreminjajo te normative. Na primer, za dan ležanja v bolnišnici je bolnik za 25 minut potreben zdravnik, za 12 minut višja medicinska sestra in za 163 minut sestra. Ko so v občinah prešteli kader in kapacitete, kader ni pokrival te matematike, bilo ga je za tretjino premalo. Zato je to prineslo širitev kapacitet. Po drugi strani pa je povzročilo tudi 'pljačko' s ceno. Storitve so zaračunavali po normativu, opravljali pa so jo, denimo, trikrat manj časa. Od tod precejne storitve za gorenjske uporabnike v Ljubljani, kjer ni sporazuma, da bi določal gornjo mejo porabe.

Na Gorenjskem prisegate na financiranje zdravstvenega programa in ne na storitveni sistem. Mar ni to sprto z današnjo tržno logiko?

»V zdravstvu ni tržne logike, celo v razvitih zapadnih državah odstopajo od nje. Tudi absoluten nadzor v zdravstvu, kar očitajo, da je pomanjkljivost »proračunskega« sistema, ni mogoče. Merilo zdravstva je zdrav človek, koliko pa je bilo treba za to storiti, ni merljivo.

Enakost namesto enotnosti

S predlanskima sporazumoma so občine izgubile samostojnost pri krojenju zdravstva po svojih gnutih možnostih. V čem je slabost?

»Do predlani smo imeli približno enoten zdravstveni sistem v Sloveniji. Vsaka občina je lahko krojila pravice iz zdravstvenega varstva glede na svoje finančne možnosti in moč gospodarstva (sami smo lahko odmerjali participacijo, sami reducirali pravice, itd). Prišel je sporazum in nam ukinil dotadnjo samostojnost in dodal pravice, nepokrite z denarjem (osnove za nadomestila so se povečale, potni stroški tudi, sprejeti ukrepi zoper aids so podražili vsak mililiter krvi, ki se uporablja v bolnišnicah, denarja za to pa ni bilo). V zdravstvo je prodrla sociala, ko je zdravstvena skupnost pričela plačevati denimo negovalni kader v domovih upokojencev. Pri nas je šlo v 9 mesecih za to 3,9 milijarde, do konca leta jih bo gotovo 5, ob 19 odstotkih več oskrbnih dni kot lani.

Neplemenita plat solidarnosti

V sistemu republiške solidarnosti veljate za večne upornike. Kako ste si prislužili ta sloves?

»Zdravstvena skupnost Slovenije je menjavala sistem solidarnosti, a vselej tako, da je bilo potrebnega več denarja in da je vsak sistem silil solidarno-

raven zdravstvenega varstva na Gorenjskem približno izenačiti. Občine so bile odgovorne za svoje stroške, čeprav se je denar zbiral na enem mestu. Tam korenini tudi regijska solidarnost, ki pa se jo je močno mudilo ukiniti, češ kaj si bodo bogati pomagali med seboj, dovolj je že republiška solidarnost. Zdaj pa ukinjamo občinske skupnosti, ker da so premajhne rizične skupnosti, in naj velja območna prispevna stopnja. Mi smo vse to že imeli, pa so na nas izvajali prave politični pritisk, da so nas ukinili. Zdaj postaja tisto, s čimer smo si Gorenjci prislužili sloves upornikov, spet zveličavno.

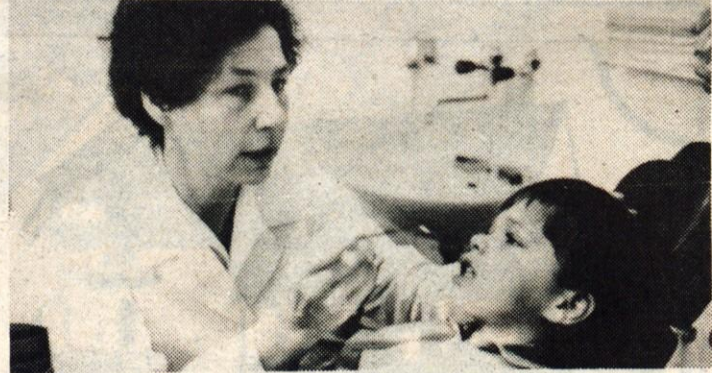
Med krivce za polom štejeate tudi Klinični center.

»Klinični center naj bi bil republiška ustanova, ki bi ji zdravstvena skupnost določala normative in obseg dela. Vendar ni tako, saj KC nenormalno širi kadre, cene pa so zunaj vsakega nadzora. Lani se je za Gorenjsko cena primera povečala za 286 indeksov, v domačih bolnišnicah samo za 233. Kljub temu doma ni bilo tolikšnih finančnih problemov kot v KC. Zdaj bomo zaradi te ustanove reševali celotno slovensko zdravstvo. Menda se bo izgubala tamkaj reševala z dodatnimi viri. To pomeni, da bo KC dobil dvakrat plačano delo, enkrat s ceno (resda z zamikom, ker račun čaka v vrstnem redu na SDK), drugič s sanacijskimi sredstvi. V KC bi morali rešiti tudi vprašanje dvojnosti: eno je KC, drugo pa splošna bolnišnica za Ljubljano in okolico, kar zdaj ni razmejeno.

Ukrepi - strel v prazno

Za julijske ukrepe trdite, da niso prinesli resničnega finančnega olajšanja.

»Zdravstvena skupnost Slovenije je sprejela ukrepe, za katere je vedela, da ne bodo dali dovolj denarja. Mnogi so izračunali učinkov nasprotovale, a brez uspeha. Zdaj se je izkazalo, da so ukrepi prinesli manj od predvidenih, krivda pa je zadelala občinske in medobčinske zdravstvene skupnosti in izvajalce. Gorenjska letos predvideva 20 milijard izgube, se pravi, da

nam zmanjka petina sredstev. Lani jih je manjkalo 14 odstotkov, torej nam ukrepi niso koristili. Morda so drugim, ki dobi več solidarnosti.

Kaj bo torej rešilo zdravstvo? Velik up je zavarovalništvo...

»Čeprav ga obetajo kot nov finančni vir, v zavarovalništvu ne vidim rešitve. To ni solidarnostno, pač pa rizično zbiranje denarja, kjer zneskovno vsak enako prispeva (tako snavilka kot direktor). Če to pomeni, da se bodo mogli zavarovati le premožnejši, ne bo velikega učinka. Edini ukrep, ki bi prinesel več denarja in manj stroškov, je demontaža preobsežnega zdravstva: ugotoviti je treba, kaj je odveč, nato pa zmanjšati kadre, postelje...

D. Z. Žlebir

Denar leži na cesti, (akviziterji) naučite se ga pobirati!

Oh, kakšni reveži, tudi lučk ne morete kupiti!

Kranj, 23. decembra. - Vestni potniki, izkoristite prednovoletno nakupovalno mrzlico in napolnite svoje žepe. Informacije na telefon... Prosti vikendi in redna tedenska izplačila so vaša pot do uspeha... Komunikativnim osebam nudimo honorarno delo za prodajo izredno zanimivega artikla (niso knjige)... Bere-te oglase, premišlujete, pa se ne morete odločiti. Zdaj vam ponujamo izdelek, ki je nujno potreben vsaki družini in je dosegel že razna priznanja doma in v tujini. Pogoji: avto in vikendi... Naučimo vas prodajati zelo atraktiven knjižni program, še pred novim letom. Pokazali vam bomo, kako zaslužiti odlično provizijo... Denar leži na cesti. Naučite se ga pobirati. Pri pobiranju ne boste sami. Pogoji: lasten prevoz, prosti vikendi in srednja izobrazba... Ste v finančni stiski in potrebujete dodatni zaslužek? Še je čas, da se pridružite skupini za prodajo izdelka na domu. Pokličite, ne bo vam žal...

Takšna in podobna "sporočila" lahko beremo v rubriki Mali oglasi v vsaki torkovi in petkovi številki Gorenjskega glasa in kajpak tudi med oglasi v drugih časopisih. Ker smo se hoteli pozanimati, kakšna je pot do "neomejenega zaslužka", do mesečnega honorarja "3M" (tri milijone dinarjev) in do "pobiranja denarja na cesti" (vsaj takšne so obljube oglašnih sporočil), smo zavrteli nekaj telefonskih številk. V enem primeru se moški na drugi strani žice sploh ni hotel predstaviti, v drugem so nas poklicali nazaj, na našo telefonsko številko, ker so hoteli preveriti, če smo "tapravi", v dveh primerih smo se menili že o poslu.

Ob vsem tem se nam porajata vsaj dva pomisleka. Če bi bila prodaja knjig in drugih izdelkov res tako donosna, kot nekateri obljublajo v časopisnih oglaših, zakaj so tovrstni oglasi tako pogosti in najšte-

vilnejši v rubriki "zaposlitve". In drugi: zakaj tolikšna prednost (in nezaupljivost) na drugi strani žice. Se morda za tem skriva tudi nepoštenje, izkoriščanje delodajalcev, zaslužek na lahek način ali na račun drugih...?

Naj bo tako ali drugače: strinjamo se, da denar leži na cesti in da ga je le treba znati pobirati. Nekateri akviziterji, prodajalci knjig in drugih izdelkov to dobro znajo in si tudi pridno polnijo žepe, drugi pa se tega posla ne bodo nikoli dobro naučili, ker ne poznajo osnovnih norm kulturnega obnašanja in sporazumevanja. Da ne govorimo na pamet, potrjuje primer, s katerim nam je "postregel" naš bralec. Prav pred kratkim ga je na domu v bližini Kranja obiskalo dekle, ki je prodajalo lučke za novoletno jelko. Že takoj, ko je pristopila hišni prag, ji je jasno, glasno in kulturno povedal, da jih ne misli kupiti, ker jih ima

še od lani. Razumemo, da je dekle drezalo še naprej, saj ta posel zahteva kanec prodajne agresivnosti, leporečja, tudi zvijačnosti... "Naš bralec" je vse to še mirno prenašal, vendar le do "točke", ko mu je prodajalka arogantno zabrusila, češ "tako veliko hišo imate, pa ne morete kupiti niti enih lučk". Po krajši lekciji "našega bralca" o tem, kaj je vtikanje v zasebnost in kaj stvar dobrega (kulturnega) okusa, se je dekle le pustilo odgnati. A da bi bila mera še bolj polna, je, očitno pod vtisom slabe prodaje, zagodrnjalo: "Kot kaže, so v tej vasi sami skupuhli!"

Ni naš namen, da bi zdaj moralizirali in podučevali akviziterje, kako je mogoče pobirati denar, ki "leži na cesti". Eno pa je nesporno: pri tem poslu igra glavno vlogo kupec in od njega in samo od njega je odvisno, ali bo kupil, kar mu pridejo ponujati na dom.

C. Zaplotnik

Vence Ambrožič, vodja razvojnega sektorja v Niku

Vse je mogoče narediti še bolje in ceneje

Železniki, 26. decembra. - Mehanizmi za registratorje, ki jim v Niku pravijo mehaniki, so na oko zelo preprosti izdelek, za katerega se zdi, da ne more doživeti nobene kakovostne in estetske izboljšave več. V svoji štiridesetletni rabičnanosti so ga železnikarji že hoteli zavreči, zamenjati s čim novim, zahtevnejšim in donosnejšim. Vendar so spoznali, da ima prav ta preprosti mehanik lepo prihodnost, saj bodo kupe popisane papirja ljudje po vsem svetu še dolgo urejali in spravljali v registratorje. Danes predstavljajo mehaniki za Niko kar 70 odstotkov vse proizvodnje; dve tretjini jih prodajo na zahod, za trdne valute.

»Kadar zdaj govorimo o prestrukturiranju, imamo v mislih predvsem preusmeritev nas samih, našega razmišljanja, ravnanja, organiziranosti, da bomo lahko dosegli oziroma obdržali evropsko konkurenčnost,« je dejal inženir Vence Ambrožič, vodja razvojnega sektorja. »Ne boste verjeli, ampak tudi iz preprostega mehanika, pri katerem je vse jasno, je mogoče narediti še boljše, cenejši izdelek. Lani smo začeli z akcijo zmanjšanja izmeta v proizvodnji, zlasti na račun kakovostnejših materialov in boljše organizacije dela. Druga večja akcija pa je bila izdelava vrednostne analize tega izdelka, posebne metode, ki je v razvitih gospodarstvih ne zamenjajo tako kot pri nas. Cilj je bil zmanjšati stroške izdelka pri materialu in času ter se s tem približati evropski konkurenčnosti.

V nekajdesetletno skupino so združili 22 ljudi; tehnološki konstruktorji, odgovorne ljudi iz proizvodnje in prodaje. V treh mesecih, od lanskega

oktobra do konca leta, so dali kar 122 koristnih predlogov.

»Predloge smo razvrstili v tri skupine; v prvi so taki, ki jih je bilo mogoče speljati takoj, brez posebnih vlaganj, v drugi so predlogi, ki zahtevajo spremenjeno tehnologijo in metode, torej nekaj več denarja in časa, tretja pa je koncepcija avtomatizacije, ki je povezana z zahtevnejšimi naložbami in jo zdaj obdelujemo. Nepriznani obilje idej v skupini,

ki praviloma nimajo avtorstva, je spodbudilo inovativno razmišljanje, sodelovanje delavcev na različnih področjih in odprlo pot poslovnim inovativnim dejavnostim. Rezultat akcije sta tudi dva predloga patentov za poenostavitve in s tem pocenitev izdelave ročice za odpiranje mehanizma. Če bosta na zavodu potrjena, ju bomo zaščitili tudi v tujini, ter s tem dobili nekaj prednosti na trgu.

Po uvedbi metode "vrednostna analiza" so v Niku v drugem trimesečju letos izdelali za 3,8 odstotka več izdelkov na enoto porabljenega materiala, za 14,5 odstotka več izdelkov na enoto porabljene žice in dosegli za 14,7 odstotka večje količine kot v enakem obdobju prejšnjega leta.

V Niku torej želijo s poklicno, poslovnim in množično inovativnostjo vzpostaviti tako imenovano integrirano inovacijsko dejavnost. Podobno kot pri prvih dveh že imajo uspehe tudi pri množični. Oktobra so v akciji "predlagaj nekaj koristnega" v enem samem mesecu dobili kar 49 predlogov, drugačnih od 122 predlogov iz akcije poklicne inovativnosti leto prej. Samo štiri so kot premalo konkretne izločili.

»Uresničiti bomo poskusili vse dobre predloge, nekatere prej, druge, za katere v danem trenutku ni zrelih finančnih, tehničnih ali organizacijskih pogojev, kasneje. Spravili smo jih v banko predlogov, s čimer smo avtorje zaščitili tudi pred morebitnimi "krajami" predlogov.

Uspehi iz Nika so lahko zgled tudi drugim podjetjem, kako

se da prebuditi inovativno razmišljanje tudi brez obetov velikih nagrad in kako se da prav za vsak, še tako dodelan izdelek dobiti nove, še boljše rešitve.

Zakaj sta razvoj, inovativnost rak rana večjega dela našega gospodarstva, smo vprašali za mnenje inženirja Ambrožiča. Takole je odgovoril: »Zdi se mi, da še pred poldrugim desetletjem ni bilo tako. Z vse večjim pritiskom državne administracije na podjetja je dolgoročni pomen v podjetjih začel izgubljati svojo vrednost. Vodilne ekipe se preveč ukvarjajo s problemi nelikvidnosti, s plačili, vedno novimi pravilniki in sporazumi; vse to jih je iz ambicioznih, v prihodnost razvitih ljudi spremenilo v ljudi, ki jim je pomembnejši danes. Če bi nekdo tudi hotel gledati naprej, to pomeni, da bi bili delavci prikrašani za danes, teh bojev pa (skoraj) nihče ne tvega. Razen tega lahko vidimo, da tudi ni velike razlike med podjetjem, ki ima dober razvoj in drugim, ki ga nima. Torej opravičilo več za to, da so ekipe razvojnikov v podjetjih razredčene na peščico strokovnjakov.

H. Jelovčan

Bravo, Janka!

»Pozdravljam vse in vsakogar posebej«

Ob raznoraznih otvoritvah se po našem ustaljenem protokolu najprej pozdravijo uglednejši gostje: uglednejši kajpak po funkciji in položaju, ki ga imajo bodisi v firmah bodisi v politiki ali državni upravi. Tistim, ki imajo to dolžnost, da vse imenitne goste pozdravijo, se pred mikrofoni vedno tresejo hlače: bodo koga pozabili, prezrli in jih potem pošteno slišali?

Na nedavni otvoritvi Kompasovih apartmajev v Kranjski gori pa smo bili vsi, ki nismo ugledni, prijetno presenečeni. Ne vem, kako je bilo pri uglednem srcu tistim, ki so vedno pozdravljeni, a mi, ki nismo nič in ob otvoritvah le statisti, hvalimo nagovor nekdanje novinarke radia Jesenice, zdaj strokovne sodelavke za informiranje pri Kompas, Janke Peterca.

Takole je rekla: »Ker cenimo vse in vsakogar posebej, vas posebej (poimensko) ne pozdravljamo...«
Kulturno, ni kaj! In posnemanja vredno...

Kaj je pisal Gorenjc leta 1900

Naši župani

Iz Cerkelj se nam poroča, da se je dne 14. t.m. vršila volitev novega župana. Mislilo se je, da bo prevzel županstvo zopet bivši župan g. Kepic, toda on je odločno izjavil, da pod temi razmerami ne more več zasedati županskega stola. Vsled tega izvoljen je bil sedanji županov namestnik g. Zamen. Razmere tukajšnje občine znane so malokomu, ker miroljubni občani niso hoteli neprijetnosti spravljati na dan. Toda vsaka sila do vremena. Neprijetnosti in težkoče, katere so zadrževale prejšnjega g. župana v njihovem poslovanju, so bile že neznosne. Vsem tem neprijetnostim na čelu je bil in je še gospod 1, kateri ne miruje s svojimi združbami. Koliko neprijetnosti in sovražstva je napravil med občani. Toda prenašali smo mirno in od sedaj naprej ne bomo več molčali in mu prizanašali, a odslej hočemo vse v javnost spraviti. Kako srečni smo bili za časa županovanja gospoda pokojnega g. Vavkenaa... kakor hitro pa je on preminil, oglasil se je takoj ta gospod in ustanovil svojo stranko. Mislimo, da bo novi župan dober in pozabil na sovražstvo.

Miloš Likar

Že nekaj let ob novoletnih dneh postavijo v Kranju »štante«, na katerih je sprehajalec na voljo pestra ponudba ženskih jop, jaken, plastičnih torbic in tako dalje, v stilu vsakršne krame. Nekaj je častnih izjem, seveda, zaželeno pa bi vendarle bilo, da bi se kvaliteta malce dvignila. Saj nimamo nič proti, če nas takoj pozdravi medica, a pričakovali bi, da bomo kasneje našli tudi kaj za radost otrok. Vsaj kakšne pomaranče, ki gnijejo po skladiščih in jih trgovci za nič na svetu nočejo dati po znižani ceni...- Foto: F. Perdan

NARODNOZABAVNE VIŽE

Ansambel Nika Zajca uspešen na Lojtrci

Ansambel Nika Zajca je lani na Lojtrci zmagal s skladbo Jožetu, ta uspeh je potrdil tudi letos avgusta s skladbo Pojdi z mano v gore in videli jih bomo v zaključni oddaji, ki bo v živo decembra. Kraj še ni izbran, televizijski posnetek pa bomo videli kot že nekaj let do sile v silvestrskem programu. Ansambel Nika Zajca sestavljajo: pevka Majda Korošec, kitarist Franc Pestotnik, bas kitarist Miro Medved in harmonikar Niko Zajc. Na klavirskih igrah občasno tudi Tomaž Smole, na posnetkih pa prepeva tudi RTV voditelj Boris Kopitar, ki pa na veselico ne hodi. Takrat zapoje vodja ansambla Niko Zajc sam. Televizijsko oddajo so že posneli in smo jo že videli. Čez poletje so igrali na številnih veselicah, pripravljajo nove posnetke za novo kaseto, jesensko - zimsko sezono pa bodo izkoristili za igranje na očetih in na podobnih priložnostih.

D. Papler

Osemnajst uspešnih projektov

Zlata kaseta se je imenovala 14. delovno srečanje ob zvočni in video predstavitvi novih izdaj Založbe kaset in plošč RTV Ljubljana. Ob tej priložnosti so podelili priznanja osemnajstim najbolj uspešnim prodajnim programom v preteklem letu in sicer pet zlatih plošč, dve zlati kaseti, štiri zlate CD plošče, štiri srebrne plošče in štiri srebrne kasete. Zlato ploščo so prejeli: ansambel Henček za ploščo Lepa mora bit, skupina Agropop za ploščo Za domovino naprej, skupina Don Juan za ploščo Ona sanja Pariz, Marijan Smode za ploščo Zapoje še pesem zame in Stari muzikant ter Sabrina. Zlate kasete so prejeli: Branko Jovanović za projekt Naj, naj, naj 3, Jaka Šraufciger in Dudek. Zlate CD plošče so dobili štiri projekti: Simfonični orkester RTV Ljubljana, Anton Nanut, Dubravka Tomšič in Stefan Milenković. Srebrne plošče so bile podeljene Big benu za Adijo Špela. Moulin Rouge za Johny je moj, Čudežnim poljem in Asimu Mujčiču za ploščo Ona mora da se vrati. Srebrne kasete pa so dobili: Magnet za kaseto Bodi srečna Julija, Veter za Belo snežinko in kranjska Obvezna smer za kaseto Na veselici.

D. Papler

Dahnili so da:

V Škofji Loki:

Ivanka Komaricki in Peter Jesenovec iz Škofje Loke; Helena Krmelj in Marjan Engelman iz Sv. Duha; Marta Jerman in Bojan Svoljšak iz Škofje Loke; Martina Markelj in Aleš Hajnrihar iz Selc. Čestitamo!

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

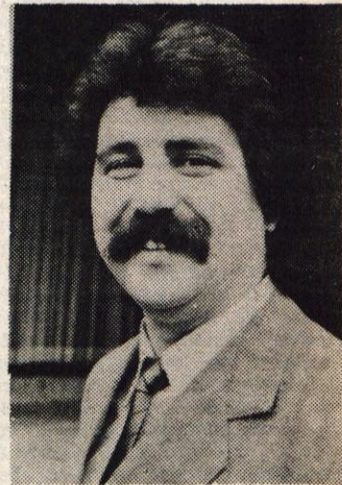
DUŠAN GOBEC

Na tretjem proizvodnem tekmovalju turističnih in gostinskih delavcev v Beogradu so gostinske ekipe Kompas pobrale vsa prva mesta in osvojile zlate in srebrne medalje. Zato, ker so bili do zdaj vedno tako uspešni, nekateri v šali pravijo, da so letos poslali na zvezno tekmovalje samo dve ekipi zato, da bi vsaj tretje mesto osvojila kakšna ekipa »izven« Kompas...

Med dobitniki zlatega odličja je bil tudi vodja kuhinje Kompasovih hotelov v Kranjski gori Dušan Gobec, ki je gostinsko šolo končal pred dvajsetimi leti, od leta 1974 pa vodi kuhinjo v Kompasovih hotelih.

»Na zveznem tekmovalju smo morali pripraviti razne menije, tako turistične, naravne in druge. Dobro nam je šlo od rok, tako da smo z lahkoto osvojili najvišje nagrade. Kuharji vedno pravimo, da je kuhinja srce hotela, kuharji pa marsikje še vedno premalo cenjeni. Pri nas v Kompasu na srečo ni tako, saj se vodilni zavedajo, kaj pomeni gostu dobra hrana,« pravi simpatični Dušan Gobec, ki ga zaradi znanja in bogatih izkušenj njegovi sodelavci izredno cenijo.

»V današnjih razmerah, ko kupna moč domačih gostov pada, se pač odločajo za bolj skromne in cenejše jedi. Vendar

pa imamo v Kranjski gori v zadnjem času izredno veliko sosednjih avstrijskih in italijanskih gostov. Včasih gredo priznane Kompasove plošče iz kuhinje kar po tekočem traku. Sam mislim, da so Italijani gostje, ki najbolj »znajo jesti« in se preudarno odločajo za vse vrste jedi, medtem ko Avstrijci naročajo le eno, a zato obilno mesno jed. Na splošno pa se tudi v hotelskih kuhinjah vedno bolj odločamo za recepte starih mam: jedi dobivajo boljši okus, z obilo začimbami in nič več ni pustih in enoličnih jedi na krožnikih gostov...«

D. S.

JEŽ

Minus 10 stopinj...

Vseslovenska preventivna prometna akcija, da bi zmanjšali grozeče število prometnih nesreč na naših cestah oziroma število mrtvih, ki jih je letno za domala vse Jezersko, je vsekakor hvalevredna, nujna, koristna.

Akcijo so poimenovali Akcija Minus 10 odstotkov, za kolikor naj bi se število mrtvih zmanjšalo. Ne bi razglabljali o tem, kdo je resnični krivec za toliko nesreč na naših nemogočih cestnih kolovozih, pomislek pa vzbujajo samo poimenovanje akcije: Minus 10 odstotkov!

Zato, ker gre izključno in le za človeška življenja, za mrtve na naših cestah, bi bilo nedvomno veliko boljše, bolj človeško, ko bi akcijo imenovali drugače. Ljudje vendarle niso odstotki!

Zato se kar zgroziš, ko dobiš vabilo na sejo, na kateri naj bi v drugi točki dnevnega reda razpravljali o... Akciji minus 10 odstotkov! Kakšna birokratska brezbrzičnost! Vsak suhoparni apel, recimo, Zmanjšajmo število nesreč, mrtvih itd... bi bil sprejemljivejši kot teh Minus 10 odstotkov, ob katerih te - ko se zaveš, da gre vendarle za ljudi - kar zazebe na minus 10 stopinj...

Ukiniti socialni kruh

Delegatom vseh treh zborov skupščine občine Jesenice je med drugim sporočeno naslednje:

»...osnovne šole, bolnice, vrtci in obrati družbene prehrane so bili s kruhom iz moke tipa 850 oskrbljeni, medtem ko prodaja tega kruha v trgovinah povzroča samo socialni nemir.«

Res je! Ljudje se malodane tepejo za cenejši, ljudski kruh imenovan, kar je poleg socialnega nemira še prava sramota. Le s to razliko, da ta sramota ni narodova, ampak je vsakdanja bitka za socialni kruh naglavljen greh naših oblasti. Če dobro premislimo, je narodov ali socialni kruh cinizem brez primere...

Male gorenjske vasi

Drulovka (2)

Piše: D. Dolenc

Najstarejše najdbe v Špiku

Kranj in njegova okolica imata bogata arheološka najdišča. Zavetni robovi rečnih dolin in prisojni hribovi ob vznožju gora so bili že od pradavine primernejša mesta za selišča. Vse kaže, da je bil to tudi Špik v Drulovki. Tik nad sotesko Zarice je arheolog J. Korošec l. 1956 izkopal raziskoval mlajše kameno-dobno naselje. Ugotovil je, da je obstajalo v prehodnem eneolit-skem času okoli 1800 let pred našim štetjem. Znani so številni predmeti vsakdanje naselbinske uporabe: prostoročno izdelano glineno posodje, ki liči na različne oblike loncev, skledic in tipične glinaste zajemalke. Zunanje površine so mnogokrat barvane ali okrašene z vrezji. Našli so tudi kremenove pušične osti in kamnita kladiva, kar kaže na način lova in obrambe. In z malo domišljije si tu zamislimo vasio z ilovnatimi hišicami, ki jih veže protje, ljudi v živalskih kožah, ki na skalah z lokom v roki čakajo živali, ko prihajajo pod večer pit k vodi...

Najstarejša najdba v Drulovki je žarni grob z bronasto tulasto sekuro, ki je bila najdena na mestu, kjer je nekoč stala stara Zlatičova bajta, na desni strani

železnice. Po obliki, uporabi in gradivu so bili nosilci tega orodja neimenovani prišleki iz mlajše kulture žarnih grobišč, kot piše arheolog Andrej Valič. Okoli drulovske cerkve pa so bili z arheološko sondo ugotovljeni staroselski skeletni grobovi v skupinah. Pokopani so bili v smeri sončnega vzhoda in z grobnimi pridatki nesklejenjenih bronastih obsebnih obročk.

Oljenka z zanimivim znakom

Zanimiva najdba je tudi mala oljenka, ki jo je prav tako pri Zlatičevi stari bajti, prav tam, kjer je danes nadvoz nad železniško progo, našel Franc Hvasti. Medtem ko sekuro hrani arheološki muzej v Ljubljani, ima oljenko v hrabri Gorenjski muzej v Kranju. Ocenjujejo, da sodi v 1. ali 2. stoletje po Kristusu, posebnost pa je oznaka na njej: sidro, oblikovano v križ, in ribi, ki sta upodobljeni ob straneh križa. Čisto po naključju pa je Francu Hvastiju prišla v roke vizitka nemške psihologinje iz Bonna, ki ima na svoji vizitki prav takšen znak. Domnevajo, da je oljenka prišla v Drulovko od sledniškega gradu, ki naj bi imel v Drulovki svojo pristavo. To bi bilo lahko pravi izziv za vnete zgodovinar-

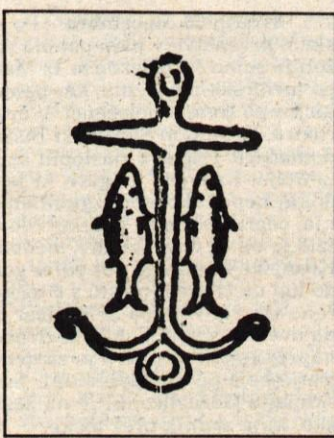
Franc Hvasti, Mahačev iz Drulovke je dal drulovsko oljenko naslikati slikarju naivne Ažmanu. Morda bo prav nenavaden znak na njej povedal, od kod je prišla. - Foto: D. Dolenc

je: kaj pomeni ta znak, od kod izvira?

Naj omenimo še, da so arheološke najdbe našli tudi sedaj, ko so kopali za novo naselje v Drulovki. Raziskovali so ljubljanski arheologi.

Marja Boršnikova in Špik

Stari Špik je očaral vsakogar, ki je kdaj zašel sem na njegovo skalovje. Enkrat je od tod pogled na Savo, na travnike ob vodi, na Kranj, na planine v ozad-

Povsem podoben znak kot na drulovski oljenki je Franc Hvasti odkril na vizitki nemške psihologinje iz Bonna: sidro v obliki križa in ribi ob straneh.

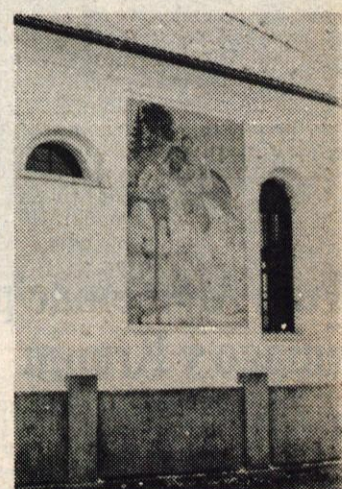
ju. Danes na nekdanjih travnikih stoji čistilna naprava za mesto Kranj, Sava je ujeta v zavarovano strugo, Špik sam pa pozidava. Stare romantike, takšne, kot jo je že pred vojno odkrila dr. Marja Boršnik, ko je hodila na obisk k stricu Gustavu Šiferju, župniku na Bregu ob Savi, danes ni več. Marja pa se je v Špik in njegove skale zaljubila tako, da si je tu postavila leseno hišico, prvo počitniško hišico na tem koncu. Tu je naša znana zgodovinarica književnosti, esejistka in raziskovalka Askercvih in Tavčarjevih del ustvarjala. Vsak prost dan je izkoristila, si nadela nahrbtnik in jo mahnila v svoj Špik. Umrla je leta 1982. Za eno noč so njeno žaro prinesli tudi v Špik, da se je še zadnjič poslovila od tega ljubega kraja, pove Mahačev Francelj. Pri ljudeh v Drulovki je bila silno priljubljena, posebej zaradi svoje poštenosti. Kadar je komu plačevala za kakšno delo, uslugo, je vedno hotela imeti točne račune. Če ji je zmanjkal dinar, je namesto njega priložila znamko. Njen najbližji sosed je danes v Špiku znani slovenski publicist Taras Kermauner.

Sitarji tudi v Drulovki

Pa se posvetimo še malo Drulovčanom. Prvič sem ob Mahačev Francelj izvedel, da so tudi v Drulovki tkali sira. Pred vojno so jih delali pri Janezu, pri Johani in pri Zevniku, ona pa jim jih je ob sobotah popoldne nosila v Stražišče k Čedniku, kjer je bila žimarija. Po 25 do 30 sit so vsak teden stkali pri treh hišah. Bila so lepa, večbarvna sita.

Dva krojača sta bila včasih v Drulovki, Aleš Snedic, ki je šival za Jazbeca v Kranju, in Mahačev ata, ki je šival konfekcijo za v Ljubljano. Po dva pomočnika je imel, vsak teden je narejeno z vlakom »lifrati« v Ljubljano. V Žabnico se je hodilo na vlak, kar je bilo le malo bliže kot v Kranj.

Drulovka ima še danes neko posebnost: zemljo, ki ima več kot 20 gospodarjev. Kot mi pripovedujejo pri Mahaču, je imela drulovska cerkev dolg, na šestu. Tičar je ta dolg plačal, zato pa je dobil v last zemljišče pod Cajnarjem, okrog 2000 metrov, ki

Velika freska Janeza Krstnika na drulovski cerkvi nima kakšne posebne vrednosti, zanimiva pa je zato, ker je baje slikar v njem upodobil pesnika Simona Jenka. - Foto: D. Dolenc

pa ga je dal na voljo vsem vaščanom. Tu naj bi pasli svojo živino bajtarji, ta svet naj bi uporabljali kmetje za zlaganje grštov, opeke in podobnega, ko se pripravljajo na gradnjo. »Na gmajni« se reče tod še danes, čeprav ni nobenega drevesa več in mularija tu nabija žogo. Pravijo, da je le še en tak primer na Gorenjskem, kjer bi bilo na zemljišču zapisano toliko lastnikov, kot na drulovski »gmajni«. Prav tu čez pa bo po najnovejših načrtih peljala nova cesta skozi vas.

ureja DARINKA SEDEJ

Se bo leto 1988 še kdaj ponovilo

Blišč in beda desetih kolajn

Kranj, 24. decembra - Predsednik slovenske telesnokulturne skupnosti Andrej Brvar je v petek pretekli teden v Rogaški Slatini, kjer smo imeli slovenski športni novinarji svoj občni zbor in nato še prireditev, na kateri smo razglasili najboljše slovenske športnike v letu 1988, dejal približno takole: nam, slovenskim športnikom, se ni treba bati združene Evrope in njenega športa, mi smo vanj že vključeni, mi smo del njega, kar potrjujejo tudi uspehi v letu 1988. Bolj nas skrbi, je nadaljeval, ali bomo gmotno sposobni držati to tekmo, ne pa to, da tega ne bi znali, saj smo letos to dokazali.

Športniki majhnega naroda, kakršen slovenski nedvomno je, so na letošnjih zimskih in letnih olimpijskih igrah osvojili deset kolajn, kar je za mnoge nedosegljiv dosežek. Z dveh največjih srečanj športne mladine sveta nam je Matjaž Debelak prinesel dve kolajni, po eno pa Mateja Svet, Primož Ulaga, Miran Tepeš, Matjaž Zupan, Janez Debelak, Jure Zdovc in blejska veslača Sadik Mujkič in Bojan Prešeren.

Vse te kolajne imajo veliko blišča, nič manjša pa ni beda, v katero se potaplja slovenski šport oziroma telesna kultura. Nož družbene krize reže družbenim dejavnostim vedno tanjšo rezino preživetja, še posebej krut pa je do telesnokulturnega dinarja. Letošnja sredstva, namenjena tej dejavnosti, so razpolovljena, za prihajajoče leto 1989 pa se ne obetajo boljši časi. Predsednik Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije Ivo Zorčič je v Rogaški Slatini slovenskim športnim novinarjem dobesedno potarnal, da bo tako množično in kakovostno raven slovenskega športa težko zdržati, če bo vedno več društev in klubov pičel denar, ki ga dobijo za dejavnost, moralo dajati za uporabo in vzdrževanje objektov, za dejavnost pa prosjačiti in obirati kljube bolj ali manj športu naklonjenih posameznikov in podjetij. Vse te zlahtne, letos osvojene olimpijske kolajne, so bile večinoma skovane tudi s pomočjo dobre volje ljudi in organizacij, manj pa na račun ne vem kako velike sistemske urejene in financirane telesne kulture. Večine teh kolajn ne bi bilo brez vseljudske akcije Podarim dobim, brez trdne volje, odpovedovanja in iznajdljivosti peščice tekmovalcev in funkcionarjev, kot je to primer pri blejskih veslačih.

Krepko se motimo, če razmišljamo, da bomo na račun telesni kulturi pretirano zaprtih pip rešili veliko družbenih zadreg. S siromašenjem telesne kulture siromašimo naše življenje, jemljemo ljudem razvedrilo, pa ne v banalnem smislu kruha in iger, izničujemo voljo, trud in denar preteklih let, ter si meglimo prihodnost. V negotovost pa postavljamo glavne igralce te drame: športnike. Nihče od njih, ki je karkoli velikega prinesel k naši skupni nacionalni (in seveda tudi svoji) slavi, ne zasluži, da, ko preneha biti športnik, postane družbeno breme in siromak. Omogočimo mu, da bo še naprej ustvarjalno trošil svojo energijo in znanje, ni nujno, da ravno v športu, in da ne bo po slovesu od športne arene in uspehov nenastitnega in krutega občinstva spoznal, da je storil v življenju veliko in odločilno napako, ker je bil športnik.

J. Košnjek

Uspešen štart naših sankacev

Jesenice, 20. decembra — Pred novo sezono naši sankaci niso imeli nobene možnosti za treninge na snegu. Prav zaradi tega so se toliko bolj razveselili rezultati, ki so jih dosegli na prvem mednarodnem tekmovanju. Predstavniki dveh klubov, Iskre iz Železnikov in Jesenic, so se udeležili letošnje prve tekme za srednjeevropski pokal v Feld am See v Avstriji. Točke so osvojili v štirih kategorijah.

Pri mlajših pionirjih je Jeseničan Grega Špendov zasedel 3. mesto, Tinka Tolar iz Železnikov je bila pri članicah 5., Mirko Klinar iz Jesenic je bil 10., v dvosedi pa sta Jeseničana Janko in Marjan Meglič prav tako zasedla 10. mesto. Tudi ostali tekmovalci iz Železnikov in Jesenic so v konkurenci avstrijskih in italijanskih sankacev dosegli dobre uvrstitve.

Ob tem velja omeniti, da so v lansk sezoni prvič organizirali tekme za srednjeevropski pokal s sodelovanjem štirih klubov iz ZRN, Avstrije, Italije in Jugoslavije. Letos so predstavniki kluba iz ZRN odpovedali sodelovanje, tako, da bodo le tri tekme. Naslednja bo 8. januarja v Italiji, finale pa bo 26. februarja v Savskih jamah nad Jesenicami.

Sodelovanje na tem tekmovanju je za naše sankace še kako pomembno, kjer si nabirajo mednarodne izkušnje.

J. Rabič

Smučarski skoki

Osem naših na novoletni turneji

Planica, 25. decembra — Ker 120 meterska skakalnica v Planici v soboto še ni bila dobro pripravljena na skoke, so se člani pomerili na 90-meterski za pokal Cockte. Ta tekma je bila hkrati tudi pregled naših najboljših skakalcev za odhod na novoletno turnejo. Na letošnji novoletni turneji bo nastopilo osem skakalcev Jugoslavije. Danes v torek so na pot odšli: Matjaž in Janez Debelak in Primož Ulaga iz SSK Elektrotehna Ilirija, Matjaž Zupan, Janez Štirn oba SSK Iskra delta Triglav, Miran Tepeš SSK Dolomiti, Rajko Lotrič Partizan Žirovnica, Primož Kopač iz SSK Žiri./Kot je pokazala sobotna tekma na srednji skakalnici v Planici, so vsi naši dobro pripravljeni za Intersport turnejo, ki se začne v petek v Oberstdorfu. Nato bodo nadaljevali v Garmischu, Kitzbuhlu in Bischofshofnu, kjer je zaključek štirih tekem Intersport turneje.

Rezultati — 1. M. Debelak 206,6 (88-85), 2. Ulaga (oba Elektrotehna Ilirija) 195,9 (83-83), 3. Tepeš (Dolomiti) 191,3 (82-81), 4. Lotrič (Partizan Žirovnica) 190,6 (81-81), 5. Štirn (ID Triglav) 189,8 (80-83), 6. P. Kopač (Alpina) 180,2 (79-81), 7. Zupan 178,3 (76-82), 8. Dolar (oba ID Triglav) 167,7 (76-74).

D. Humer

Tudi Akademac prekratek za zmago v Kranju

Kranj, 26. decembra — Druga zvezna ženska rokometna liga Kranj Duplje: Akademac 22:18 (10:8), dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Nemec (Darugar), Turković (Bjelovar).

Kranj Duplje — Lenič, Orehek 6, Valant, Jurajević, Bajrovič 2, Kastelic 3, Zontar 7, Jeruc, Mežek, Gadišar 3, Karničar, Sonc.

Po boljši igri so rokometasice Duplje dobro odigrale zadnje jesensko kolo. Goste Kikinde so spoznale, da se v Kranju ne da zmagati. Prvenstvo so bo nadeljevalo 7. februarja.

KOŠARKA — V prvi B ženski košarkarski ligi je Sava Commerce gostovala v Splitu pri Lavčeviću. Domačinke so bile boljše in premagale Savčanke. Najboljši par pri Kranjčankah je bil Merlak 21 točk in Horvatova 13. **Izid** — Lavčević: Sava Commerce 100:71 (48:27). V naslednjem kolu 7. januarja bodo Savčanke doma gostile Bosno.

V ženski republiški ligi so Jeseničanke v gosteh izgubile s Slovanom, Oldaja iz Škofje loke pa je bila doma boljša v igri s Cometom, Kladivar iz Žirov pa je bil boljši v pomurju. To je druga zmaga Kladivarja.

Izidi — Slovan: Jesenice 69:65 (40:28), Odeja: Comet 74:54 (18:19), Pomurje: Kladivar 60:62 (29:44). **HOKEJ** — V prvi zvezni ligi je Jesenice doživel poraz v Zagrebu, Kompas Olimpija je bila boljša v Beogradu s partizanom, Vojvodina pa je doma premagala Crveno zvezdo.

Izidi — Medveščak Gortan 9:6 (4:1, 4:1, 1:4), Partizan: Olimpija 2: (0:3, 0:11, 2:4), Vojvodina: Crvena zvezda 6:0 (3:0, 1:0, 2:0). **D revii ob 18. uri na Jesenicah gostuje Partizan.**

D. Humer

V Rogaški Slatini v petek razglasili najboljše športnike in ekipe Slovenije

Matjaž Debelak, Mateja Svet, smučarska skakalna ekipa in HK Jesenice najboljši

Rogaška Slatina, 23. decembra — Slovesno in prirčno je bilo v petek zvečer v telovadnici osnovne šole v Ratanski vasi. Nova šola in nad petsto ljubiteljev športa so ustvarili pravo praznično razpoloženje. Zahvala gre športnim delavcem šmarske občine, ki so vlogu gostitelja izpeljali z veliko mero okusa in organizacijske sposobnosti. Najboljša športnik in športnica za leto 1988 sta smučarski skakalec Matjaž Debelak in Mateja Svet, športnik desetletja je Bojan Križaj, najboljši zamejski športnik Samo Kokorovec, kotlarkar iz ŠD Polet iz Opčin, nosilec bronaste članske kolajne s svetovnega prvenstva, med ekipami individualnih športov je reprezentanca smučarskih skakalcev, v športnih igrah pa člansko moštvo hokejskega kluba Jesenice.

Slovenski športni novinarji, letos trinajdesdeset, so v tradicionalni anketi ocenili dosežke slovenskih športnikov za leto 1988. Svečana razglasitev je bila v petek zvečer v telovadnici nove osnovne šole v Ratanski vasi. Polna telovadnica in vsi najboljši predstavniki slovenskega športa so na odru v pogovoru z novinarji še enkrat obudili spomine na izredno plodno leto in dosežke na olimpijskih igrah ter svetovnih prvenstvih.

V imenu občine Šmarje pri Jelšah krajevne skupnosti ter družbenopolitičnih dejavnikov je prireditev s pozdravnim govorom odprl Franc Mlakar, direktor Korsa, glavni pokrovitelj slo-

Člani Društva športnih novinarjev Slovenije so imeli v hotelu Donat redno skupščino društva. Udeležila sta se jo tudi predsednik TKS Slovenije Andrej Brvar in predsednik ZTKO Slovenije Ivo Zorčič. Uspešno delo je vsem želel predsednik OK SZDL Šmarje pri Jelšah Rudi Filej. Po plodni skupščini je predsednika Staneta Trbovca, športnega novinarja Dela, zamenjal na tem položaju športni novinar Večera Maribor Borivoj Ferš, podpredsednika pa sta Stane Trbovc in Branko Vekić (Sportske novosti). Sekretar je ostal Damjan Križnjak. Po končani skupščini so si športni novinarji ogledali Steklarno Boris Kidrič. Bili pa so gostje Zdravilišča Rogaška Slatina. Pokrovitelji celotne prireditve so bili še Steklarna Boris Kidrič, Zdravilišče Rogaška Slatina, Kors, Hram, Steklarska šola, Atomske toplice Podčetrtek, Ingrad Rogaška Slatina, Mera, Mizarstvo, Ljubljanska banka. Slavljenecem in športnim novinarjem je popoldne priredil sprejem Veljko Kolar, predsednik skupščine občine Šmarje pri Jelšah. V imenu organizatorjev je pokroviteljem prireditve in gostom je želel dobrodošlico in veliko športnih uspehov v letu 1989.

D. H.

Najboljši slovenski športniki s priznanji slovenskih športnih novinarjev. Od leve proti desni: Urbanc, Jelenc, Karo, Daneu, Matjaž Debelak in Mateja Svet.

vesnosti. Vrstili so se zanimivi pogovori športnih novinarjev z letošnjimi izbranci, nastopi pevskega zbora Zdravilišča Rogaška Slatina ter godbe na pihala Steklarnar Boris Kidrič. Prijeten večer s slovenskimi vrhunskimi športniki in športnicami se je iztekel s skupno večerjo, med katero so si nazdravili k letošnjim športnim dosežkom in si želeli srečno novo leto 1989.

Letošnji izbor športnika Slovenije je bil težaven, saj so mnogi v olimpijskem letu dosegli izjemne uspehe. Med moškimi je športnik Slovenije, nosilec dveh medalj iz Calgarija Matjaž Debelak. Matjaž Debelak je v anketi le za štiri točke premagal tovariša iz srebrne reprezentance in nosilca srebrnega odličja s svetovnega prvenstva v poletih in tretjega v skupnem seštevku svetovnega pokala v smučarskih skokih Primoža Ulaga. Žal Primoža ni bilo iz neznanih razlogov na podelitev v Rogaško. Lažji izbor je bil pri ženskah. Tu ni bilo bojazni, da ne bi bila slovenska športnica leta Mateja Svet. Še v petek dopoldne je bila na paralelnem slalomu v Bergamu v Italiji. A usleda se je v avto, pritisnila na pedala in se udeležila svečanosti. Med ekipami individualnih športov je bila prva ekipa smučarskih skakalcev. Srebro na zimski olimpiadi so za Jugoslavijo priskakali Matjaž

Kegljača Celjanka Marika Nagy Kardinar in svetovni prvak Boris Urbanc.

Debelak, Matjaž Zupan, Miran Tepeš in Primož Ulaga. V športnih igrah so športni novinarji Slovenije za najboljšo ekipo pro-

Rokomet se je udomačil v Škofji Loki - V četrtek zvečer so se sedanj in nekdanji igralci in člani ter prijatelji rokometu v Škofji Loki zbrali na slovesnosti v škofojelški vojašnici na proslaviti 30 letnice rokometu v Škofji Loki, od koder je tudi naša fotografija. Leto 1958 so začeli v Škofji Loki igrati rokomet. Leto 1964 je druga prelomnica, ko se je škofojelški rokomet pojavil v gorenjski ligi, sezona 1971 - 72 tretja, ko škofojelški rokometas pod imenom Sešir zmagovali v gorenjski ligi in se uvrstili v ljubljansko consko ligo, čez dve leti pa se uvrstijo v republiško rokometno ligo. V njej pod imenom Jelovica v sezoni 1975 - 76 zmagovali, kar je bila prvovrstna senzacija. Potem igrajo Ločani štiri sezone v drugi zvezni rokometni ligi, iz nje izpadejo, vendar so leta 1981 v republiški ligi drugi, kar jih popelje v medrepubliško ligo. Tu igrajo tri sezone, potem pa se je začela pot nazval. Izpadejo iz slovenske lige in se pod imenom Termopol uvrstijo v drugo slovensko ligo. To so bila leta krize, ki se pozna še danes. Termopol je spet v slovenski ligi (po jenskem delu je deseti), vendar je njegov cilj ponovna uvrstitev med najboljša slovenska rokometna moštva. Rokomet se je v Škofji Loki udomačil, igrajo ga po šolah, kar je pomembna osnova za ponovni kakovostni vzpon te igre., J. K., slika F. Perdan

Novoletni košarkarski turnir za starejše pionirje

Cibona zmagala za koš

Kranj, 25. decembra — Košarkarski klub Triglav iz Kranja je v soboto organiziral novoletni košarkarski turnir za starejše pionirje. Za zmagovalce so se potegovali ekipe Cibone iz Zagreba, Smelt Olimpija iz Ljubljane, Zagorje in domači Triglav. Vse štiri ekipe so pokazale dobro košarkarsko znanje. Za naslov najboljšega so se borili Ljubljancani in Zagrebčani. Po obojestranski dobri igri so le za koš razlike zmagali Zagrebčani. V tekmi za tretje mesto pa so bili boljši domačini, ki so premagali Zagorjane.

Izidi — predtekmovanje — Triglav: Smelt Olimpija 59:62 (32:38), Zagorje: Cibona 59:62 (23:38), finale za prvo mesto — Cibona: Smelt Olimpija 69:68 (37:37), za tretje mesto — Triglav: Zagorje 76:35 (43:17).

Vrstni red — 1. Cibona, 2. Smelt Olimpija, 3. Triglav, 4. Zagorje.

D. H.

Prednovoletna slika: gneča na mejnih prehodih, divjanje (naših zdomceev) po cestah, priložnosti za tihotapljenje, priprave za silvestrsko pokaanje...

Dejavnost, ki jo je poznal že Krpan, še ne bo izumrla

Kranj, 23. decembra - Kdorkoli se je minuli konec tedna vozil po glavni gorenjski prometni "žili", od Rateč proti Kranju ali obratno, je lahko sam opazoval in kritično presojal promet na dogajanja na cesti. Čeprav je nesporno, da božični ali vsaj novoletni prazniki vsem našim zdomcem veliko pomenijo in da si želijo čimprej k domačim, to ni opravičilo za njihovo precej divjo in drzno vožnjo, za prehitevanje celih kolon vozil čez polno črto, za izsiljevanja prednosti, vztrajanje na cesti in za volanem kljub utrujenosti ali pomanjkanju spanca...

Prav prehitevanje na spolzki cesti med Podtaborom in Ljubljano pred mostom čez Rupovščico je povzročilo hudo prometno nesrečo, ki jo je zakrivil naš zdomec iz Frankfurta. Želja, da bi bil čimprej v rodnem Beogradu, se mu ni uresničila. Sopotnica, ki je padla iz avtomobila, je umrla, voznik se je ranil in je na zdravljenju v ljubljanskem Kliničnem centru. Seveda pa to ni bila edi-

na nesreča, v katero se je v teh dneh zapletel kdo od naših zdomcev.

Ko smo se v petek dopoldne mudili na mejnem prehodu Ljubelj, ki je od vseh šestih na območju Uprave za notranje zadeve Kranj najbolj prometen (od januarja do konca novembra je zabeležil že šest milijonov prehodov ali pol milijona več kot lani v vsem letu), smo lahko spoznali, da je delo

miličnikov in carinikov razmeroma težko. To je delo na prostem, v prahu in med izpušnimi plini, z vonjavami po bencinskih hlapih in olju, delo z ljudmi, številnimi potniki, ki imajo za vsak nezakoniti prenos blaga prek meje "svojo zgodbo", na desetine in stotine izgovorov, delo, ki od zaposlenih zahteva doslednost, natančnost, spoštovanje predpisov, poštenost... Ko je v petek ena od potnic (dobronamerno ali s kakimi drugimi nameni) ponujala cariniku sicer skromno novoletno darilo, ga je le-ta odločno odklonil in tako kot drugim pregledal notranjost avtomobila in vse, kar je bilo naloženo na prikolici. Zdi se, da je bil v tem primeru še celo bolj temeljit.

Na mejnem prehodu imajo opravka z dvema vrstama potnikov. V prvo sodijo ljudje, ki vozijo prek meje polne vreče živil - od banan in čokolade do kave, vse kajpak le za lastne potrebe, v drugo pa tisti, ki skušajo zase ali za preprodajanje in dodatni zaslužek prepeljati čez mejo vrednejše predmete (radio, videorekorderje, televizorje, zvočnike...) ali večje količine kave. Med tihotapci je precej brezposelnih ali ljudi s skromnimi zaslužki, zato so tudi njihovi izgovori za nezakonita ravnanja po svoje razumljivi in drug drugemu podobni - od nečesa moramo živeti, še zmeraj pa je boljše tihotapiti kot krasti... Kot kaže, dejavnost, ki jo poznamo že iz časov Martina Krpana, še ne bo tako kmalu izumrla, tudi zato ne, ker je kava na drugi strani meje dvakrat cenejša kot pri nas, ker so za blago visoke uvozne dajatve, ker je v tujini mogoče kupiti marsikaj, kar pri nas ni mogoče...

C. Zaplotnik

Zgodbe z meje

V tovarnjaku 15 televizorjev, 13 videorekorderjev...

35-letni Janez Urbančič in štiri leta mlajši Tonček Butkovič, oba iz Ljubljane, sta 7. decembra letos v Münchnu naložila "službeni" tovarnjak, last delovne organizacije Integral, v kateri sta tudi zaposlena, z večjo količino tehničnih predmetov - vse kajpak z namenom, da bi jih pretihotapila čez mejo in pri nas prodala po višji ceni. Na ljubljanski mejni prehod sta prispela dva dni kasneje, a ker nista mogla urediti carinskih formalnosti, je Butkovič odpotoval domov, Urbančič pa poskušal naslednji dan prepeljati blago čez mejo. To bi mu tudi uspelo, če ne bi cariniki ugotovili, da se v kesonu tovarnjaka, ki je bil zavarovan s carinsko plombo, skriva pravo malo bogastvo - petnajst barvnih televizorjev, trinajst videorekorderjev, osem radiokasetofonov, pet avtomobilskih zvočnikov, dvojne električne orgle in dva tisoč plinskih vžigalnikov, vse skupaj vredno 45 milijonov dinarjev.

Podobna usoda je doletela tudi Francija Kunovarja, prav tako iz Ljubljane, ki je poskušal na enak način kot Integralova voznika, v tovarnjaku, "zaplombiranem" s plombo zahodnonemških carinskih organov, prepeljati prek mejnega prehoda devet videorekorderjev, tri videorekorderje, barvni televizor in petarde - vse skupaj vredno 5820 mark. Predmete je nameraval prodati na boljšem trgu v Ljubljani.

Tihotapili naboje za pištole

Ko so miličniki na Ljubelju šestega decembra letos prejeli sporočilo z bližnje graničarske karavle, da je nekdo iz osebnega avtomobila koprsko registracijo odvrgel na parkirišče v bližini karavle vrečo z dvajsetimi pištolskimi naboji in da se je vozilo potem odpeljalo proti državni meji, so v mejnih službah postali še posebej pozorni. Že dobro uro zatem so pri osebnem pregledu voznika in sopotnic ter v avtomobilu našli skupno 850 pištolskih nabojev, proti večeru, ko se je na mejni prehod pripeljal z avtom še njihov sorodnik, pa še 2743 nabojev. Vse strelivo so jim zasegli.

Denar zakockal, nato pa obdolžil carinike

Zgodba, ki si jo je izmislil 24-letni mladenič iz Bosne, je še posebej zanimiva. Teta, ki živi in dela v Švici, mu je izročila tri tisoč frankov, da bi ji za ta denar nakupil gradbeni material za hišo, ki jo gradi v domačem kraju. Mladenec je ves ta denar zakockal v Banja Luki in ker ni vedel, kako bi svoje ravnanje opravičil pred teto, si je izmislil "svojo zgodbo". Na Jesenicah je prijavil miličnikom, da mu je eden od carinikov pri pregledu vzel ves denar. Ko so mu jih "postrojili", ni nikogar prepoznal, nazadnje pa je priznal, da si je v stiski vse skupaj izmislil. Tudi to pa ga bo nekaj stalo, saj so ga že ovadili tožilstvu zaradi lažne ovadbe.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Vasovalcu so jo zagodli

Kranjčan, ki se hodi ženit v Loko, so jo domačini ondan pošeno zagodli. Ko se je v jutranjem mraku vračal od dekleta, so bile vse štiri avtomobilske gume izpraznjene. Namesto da bi dogodek sprejel s humorjem,

ga je z ogorčenjem in temu primerno tudi ravnal. Javil je miličnike, tam pa so obljubili, da bodo krivce poiskali.

Kdo ima kaj s Halilo

Postavna Halila iz Frankovega naselja je vnela nekaj moških src, njenemu možu pa to ni bilo preveč pogodu. Zadnjič sta par obiskala dva od ženinih ča-

stilcev in se v pričo gostitelja hvalila, komu je ženska bolj naklonjena. Sprogov dvogovora ni dolgo poslušal, vmešal se je s pestjo, nato pa so v tem duhu nadaljevali dialog do prihoda mož postave.

Neznanec mu jih je naložil

Igorja je minila volja do plesa v kranjskem Delavskem domu, kajti od tam pomni neprijeten pripetljaj. Neznanec ga je izval k pretepu, nato pa mu jih je dodobra naložil. Kaj je hotel pretepeni mladeč, zatožil je nadpadalca miličnikom, vendar ga v gneči plešočih niso uspeli izslediti.

Skupili so jo žena in otroci

Možakar sicer trdi, da se nerad vmešava v dejanja in nehanja mlajše generacije, ki živi z njim, a zadnjič je moral vskočiti. Njegov zet je namreč pretepal svo družino. Ker tast nastila ni mogel gledati, je pozval milico, naj nasilneža ukroti.

Bonton mu je španska vas

Jesenčan Ivica ni ravno nadarjen, kar zadeva ravnanje z ženskami. Oni dan ga je obiskala ženska, da bi zgladila spor glede prodaje deviz, pa jo je z brco in zmerljivkami pospremil iz stanovanja. Že res, da je vstopila brez dovoljenja in tudi ona prav nevezgogeno jezikala, toda z nežnim spolom je treba bolj taktno.

Ušel roki zakona

V enem od blokov na Jesenicah se je nedavno tega vnel pretep med dvema prerazgretima mladeničema. Ko so na željo stanovalcev, ki jih je motil ne-

znanski hrup, prišli miličniki, je bilo že prepozno. Nabrista mladca sta zavohala nevarnost in jo popihala pred roko pravice.

NESREČE

Zaneslo jo je pri prehitevanju

Podtabor, 20. decembra - Med vožnjo od Kranja proti Podtaboru se je ponesrečila 26-letna voznica osebnega avtomobila Zdenka Pesjak iz Kranja. Ko je pod vrhom bistrškega klanca prehitevala in je preveč sunkovito zavila nazaj na svoj vozni pas, je njen avto zaneslo na nasprotno stran ceste. Ravno tedaj pa je nasproti pripeljal Dušan Vučko, star 24 let, iz Bohinjske Bistrice in z avtom bočno trčil v vozilo Pesjakove. Slednja je bila v nesreči hudo ranjena in so jo odpeljali v jesenjsko bolnišnico, Vučko in njegov sopotnik Zlato Jenstrle, star 22 let, iz Bohinjske Bistrice pa sta utrpela lažje rane.

Usodno prehitevanje

Studeno, 24. decembra - Brezglava hitrost pri prehitevanju je bila usodna za 18-letnega Tomaža Hafnerja iz Škofje Loke, sopotnika v osebnem avtomobilu, ki ga je iz Češnjice proti Škofji Loki zjutraj okoli pete vozil njegov vrstnik Janez Trdina, prav tako iz Škofje Loke. Zaradi velike hitrosti mladi voznik, ki je imel šele pet mesecev vozniskih izkušenj, ni mogel varno izpeljati prehitevanja. Zapeljal je s ceste na bankino, trčil v odbojno ograjo in drsel ob njej, nato pa je avto dvignilo v zrak, vrglo na rob odbojne ograje in na cesto, koder je potem drslo po strehi. Poleg Trdine in Hafnerja (ta je v nesreči umrl) je bil v vozilu ranjen še 18-letni Jaka Šturm, tudi iz Škofje Loke.

Milijarderji

Na vprašanje, koliko nas stanejo prometne nesreče v vseh svojih razsežnostih (od zvite avtomobilske pločevine do bolniškega staleža, zdravljenja, invalidnosti, smrti...), ni mogoče dobiti konkretnega odgovora: toliko in toliko. Tudi zato ne, ker je vrednost človeškega življenja tako težko izraziti v številkah in ker pri nas za zdaj še ni resnejše analize o tem, kolikšno je razmerje med sredstvi, ki jih vlagamo v preprečevanje nesreč (v preventivno dejavnost), in škodo, ki nastaja ob nesrečah. Do podatkov, koliko odškodnine izplačajo zavarovalnice za zvito pločevino, je še nekako mogoče priti, vsi ostali podatki pa so bolj ali manj zaviti v meglo, skrivnostni, nepopolni ali domala neuporabni za javnost. Namesto z natančnimi podatki si lahko pomagamo le z bolj ali manj subjektivno obarvanimi ocenami (ki se medsebojno precej razlikujejo) ter s posameznimi drobci iz obsežnega mozaika izdatkov - povedano drugače: s konkretnimi računi. In prav ti nam lahko dajo misliti, da se kot reveži obnašamo po milijardersko. V razmislek dajemo le tale podatke: samo zdravljenje voznika, ki si je v hudi prometni nesreči poškodoval glavo in je en teden ležal na intenzivnem oddelku specialistične klinike (pomoč pa je bila nazadnje zaman), je stalo petdeset milijonov dinarjev (pet "starih" milijard). Seveda to ni bil edini izdatek, ki je nastal ob nesreči.

Zelo zanimiva je tudi izkušnja cerkljanske postaje milice, ki beleži letos izjemno dobre prometno-varnostne rezultate (lani osem mrtvih, letos do 20. decembra le enega, lani 46 hujših prometnih nesreč, letos le 29). In kakšna je ta izkušnja? Čeprav so tudi s kaznovanjem precej pripomogli k izboljšanju prometne varnosti, pa je skupni letni znesek kazni še vedno precej manjši od škode, ki, denimo, nastane ob enem hujšem trčenju vozil na brniški cesti.

Z novim letom se bo začela vsehlovenska akcija za izboljšanje prometne varnosti, akcija "minus deset", s katero naj bi že prihodnje leto zmanjšali število prometnih nesreč za deset odstotkov. Morda ne bi bilo narobe, če bi v okviru te akcije tudi izračunali, kaj pomeni zmanjšanje za družbeno skupnost in koliko denarja bi privarčevali, če bi zastavljene cilje tudi dosegli.

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Življenje na veliki nogi

Radovljica, 23. decembra - V radovljiški enoti Temeljnega sodišča Kranj so v petek obsodili 24-letnega Janija Učakarja, zasebnega ključavničarja s Ptuja, na dve leti in pol zapora, ker je še med preskusno dobo, med 27. majem in 7. junijem letos, ogoljufal gostilničarje in družbene gostinsko-turistične organizacije v Mariboru, na Bledu, Jesenicah, v Lescah, Žirovnici in Bohinju za skupno 3,9 milijona dinarjev. Sodba še ni pravomočna.

Učakar je novembra lani odprl na Ptuj ključavničarsko obrt, vendar si je očitno to delo predstavljal preveč enostavno in lahko miselno. Do 7. junija letos, ko je moral zaradi goljufij v pripor, je opravil le eno delo v vrednosti 360 tisoč dinarjev, štirih poslov (treh za mariborski Staninvest in enega za Unitehno Trebnje) pa se sploh ni lotil. Letos maja mu je poskušal prijatelj, ki je tudi obrtnik, zagotoviti delo v jesenjski Železarni. Učakar je v Globtourjevi poslovalnici v Mariboru najel za en teden osebni avtomobil, s katerim so se on, prijatelj in še dva odpeljali na Gorenjsko. Čeprav so jim v Železarni dovolj odločno povedali, da za Učakarja ni posla, se niso pustili odgnati, ampak so "čas upanja" izrabili za življenje na veliki nogi. Učakar je kot za stavo plačeval gostinske in hotelske storitve z naročilnicami, ožigosanimi in podpisanimi s svojim imenom, nekaj pa jih je dal tudi prijateljem, da so plačevali v njegovem imenu. Vse bi se kajpak tudi za Učakarja končalo dobro, če bi na žiro račun imel kaj denarja in če ne bi izdal naravnih brez kritja. Ker pa denarja ni bilo, je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena kazen od enega do deset let zapora. Tričlanski senat radovljiške enote Temeljnega sodišča Kranj ga je v petek obsodil na dve leti in pol zapora, pri čemer je upošteval, da je bil Učakar letos januarja na ptujskem sodišču že obsojen pogojno in da je novo kaznivo dejanje storil še v času preskusne dobe. Vsem, ki jih je ogoljufal, bo moral povrniti škodo z zakonitimi obrestmi vred, sodišču pa plačati izdatke kazenskega postopka, ki tudi niso majhni.

Sopotnica umrla v silovitem trčenju

Kranj, 22. decembra - Na hitri cesti Naklo - Ljubljana, na odseku pri Rupi, se je pripetila huda prometna nesreča, v kateri je umrla 48-letna Branislava Zonta, Beograjčanka na časnem delu v ZRN. Za volanom forda escorta nemške registracije je bil 25-letni Branislav Zonta, ki je pri Rupi nenadoma zapeljal iz kolone vozil, da bi prehiteval. Ker pa levi pas ni bil prost v za-

dostni razdalji, je sunkoma zavil nazaj. Pri tem pa ga je zaneslo v levo, ravno ko se je nasproti bližal kombi, ki ga je vozil 37-letni Milan Merše iz Kranja. Slednji je zaviral, toda nesreče ni mogel preprečiti. V silovitem trčenju je osebni avto vrgel v zrak in prek odbojne ograje na travnik. Sopotnica, ki je padla iz avtomobila, je umrla pred prihodom zdravni-

D. Ž.

Prehitro po ledenih kolesnicah

Goriče, 25. decembra - Zjutraj se je na lokalni cesti Trstenik - Goriče ponesrečil Alojz Zupan, star 39 let, iz Gorič. V nepreglednem desnem ovinku v Goričah voznik ni dovolj zmanjšal hitrosti, zato je avto zaneslo z zaledenele ceste, da je trčil v betonski steber. Zupana so hudo ranjene ga odpeljali v jesenjsko bolnišnico.

Trčil v tri parkirane avtomobile

Gorenja vas - 22-letni Iztok Dolenc iz Srednje vasi pri Poljanah je zaradi utrujenosti menda zadremal za volanom, ko se je peljal iz Poljan proti Gorenji vasi. Z avtom je zapeljal s ceste na travnik, nato pa pred obratom Gidor trčil v tri parkirane avtomobile zapored in na njih napravil za 33 milijonov škodo.

D. Ž.

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA
n.sol.o.

TOZD JEPLAST,
KAMNA GORICA
n.sub.o.

želi vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem srečno in
uspešno novo leto 1989

OPT
TRŽIČ

Obrtno podjetje Tržič, p.o.
Telefon 50-774, 50-765, 50-760

Mizarstvo, zidarstvo, tesarstvo,
steklarstvo, slikarstvo, pleskarstvo,
črkoslikarstvo, polaganje vseh vrst
podov, izdelovanje lesne galanterije

Bralcem Gorenjskega glasa in poslovnim
prijateljem želimo zdravo in uspešno novo
leto 1989 in se še vnaprej priporočamo s
svojimi storitvami!

ZCP
CESTNO PODJETJE
KRANJ n.sub.o.

Kranj, Jezerska cesta 20,
tel.: 064/26-861
TELEX 37720 CP KRN YU

TOZD VZDRŽEVANJE
IN VARSTVO CEST
TOZD GRADNJE
DSSS DO

Upravljam, vzdržujemo, rekonstruiramo in gradimo ce-
ste. Poleg tega opravljamo tudi druga dela nizkih gradenj
ter nudimo gramozne in kamnite materiale.

Vsem občanom in poslovnim sodelavcem
želimo srečno in uspešno novo leto 1989

Kemična
čistilnica
in pralnica
JESENICE

s poslovalnicami: v Kranju, Radovljici,
Kranjski gori in na Jesenicah

Želi cenjenim strankam, delovnim
ljudem in poslovnim prijateljem srečno
novo leto 1989

mira
RADOVLJICA

Poslovnim prijateljem in
občanom
želimo veliko sreče in uspehov
v letu 1989!

**Mercator — Kmetijska
zadruga Bled**

p. o. Bled
64 260 Bled, Prešernova 11

**Članom zadruga in občanom
srečno novo leto 1989**

Razen reprodukcijskega materiala za kmetijstvo
prodajamo tudi gradbeni material.

V naših vrtnarskih obratih in cvetličarni na Bledu
nudimo vse vrtnarske in cvetličarske storitve.

SE PRIPOROČAMO!

KOVINSKO
PODJETJE
KRANJ

KOP
KOVINSKO
PODJETJE
KRANJ

Šuceva 27

Delovni kolektiv želi občanom in
poslovnim prijateljem srečno novo
leto 1989

DIMNIKARSKO
PODJETJE KRANJ

Zupančičeva 4, tel.:
35-100

želi strankam,
poslovnim
prijateljem in
občanom srečno in
uspešno novo leto
1989

Nudimo vam naslednje usluge:

- mehansko čiščenje dimnih vodov in prezračevalnih naprav,
- kemično in mehansko čiščenje plamene strani kurilnih naprav in termoginov,
- meritve dimne emisije
- servisiranje vseh vrst in tipov gorilcev na tekoča in plinasta goriva, ventilacij ter klima naprav.

Predelava mesa

Alojz Konc

Podreber 24, Naklo
tel.: (064) 48-693

*Našim odjemalcem in drugim občanom
želimo srečno novo leto 1989 in se
priporočamo.*

STANOVANJSKA
ZADRUGA
KRANJ

Mladinska 2

želi svojim
članom in
sodelavcem
srečno in
uspešno novo
leto 1989

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED, n. sol. o.
Bled, Ljubljanska 19

tel.: dir. 77 — 257 h. c. 77 — 361 — 364
telegram: GG Bled, poštni predal 42

gospodari z gozdovi, proizvaja in prodaja različne vrste
okroglega lesa, izdeluje kakovitosten okrogli les po posebnih
naročilih, pripravlja resonančni les, nudi prevozniske usluge za
prevoz lesa in popravila gozdarske stroje in naprave.

*Delavcem, kmetom in poslovnim
prijateljem želimo srečno in uspešno
leto 1989*

Kemična tovarna
EXOTERM
Kranj

jugoslavija

Poslovnim prijateljem
in občanom želimo
srečno novo leto 1989

SLOVENSKE ŽELEZARNE

1895 **plamen**
KROPA

**Prijateljem in poslovnim
partnerjem želimo
srečno in uspešno novo
leto 1989**

veletrgovina

ŠPELERIJA
bled

*Delovnim ljudem, poslovnim
prijateljem, odjemalcem in
potrošnikom želimo srečno novo
leto 1989*

vezenine bled

*Poslovnim prijateljem in
občanom želimo srečno
in uspehov polno
novo leto 1989*

KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ
64 290 TRŽIČ, PRISTAVA 80. TEL.: 064/57 415

30

Vsem delovnim ljudem, občanom in poslovnim sodelavcem
želimo srečno in uspešno novo leto 1989

**KRZNARSTVO
»CETINSKI«
RAK GOJKA**

Kranj, Cesta Staneta
Žagarja 5,

- nudimo vse vrste krznarskih storitev po zadnji modi, priporočamo se za nadaljnje zaupanje

*Želimo zdravja
in sreče
v novem letu 1989.*

**Obrtna zadruga
»PREVOZNIK GORENJSKE«
Naklo, Cvetlična 10**

*Bralcem Gorenjskega glasa in
poslovnim prijateljem želimo
zdravo, srečno in uspešno novo
leto 1989 in se priporočamo s
svojimi storitvami*

**Franc Juvan
slikopleskarstvo**

Kranj, Štirnova 21.

Cenjenim strankam se
zahvaljujemo za zaupanje in
želimo srečno novo leto 1989

**KUNSTELJ
PURGAR
BOGOMILA**

frizerski salon,
Kranj,
Prešernova 4

želi cenjenim strankam
srečno novo leto 1989 in
se še nadalje priporoča

**MERCATOR -
KMETIJSKO
ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE**

n. sol. o., KRANJ, JLA 2

**S SVOJIMI
TEMELJNIMI ORANIZACIJAMI:**

TOZD KMETIJSTVO KRANJ
TOK RADOVLJICA
TOZD MLEKARNA KRANJ
TOZD TOVARNA OLJA BRITOF
TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ
TOZD AGROMEHANIKA KRANJ
TOZD MESOIZDELKI ŠKOFJA LOKA
TOZD KLAVNICA JESENICE
in DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

*želi občanom in poslovnim
prijateljem srečno in uspeha polno
novo leto*

**GOSTILNA
LOVEC**

Goriče, tel.: 46-030

**VAM
ŽELI**

Srečno novo leto!

**EKSPRES IZDELAVA KLJUČEV
RADIKOVIČ KRANJ**

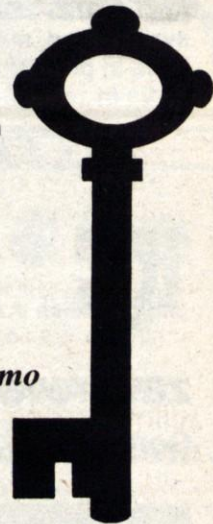
(za trgovino Globus)

Izdelujemo vse vrste ključev,
popravljamo ključavnice, graviramo
napise in številke ter brusimo: nože,
drsalke, nože za mesoreznice, nože za
mizarske skobelne stroje, video
rezkarje, križne žage in vsa ostala
krožna rezila.

**Izdelujemo tudi ključke za
novi OPEL in MERCEDES**

*Cenjenim strankam želimo
srečno in uspešno
novo leto 1989
in se zahvaljujemo
za sodelovanje*

VSEM
NAŠIM
KUPCEM
ŽELIMO
SREČNO NOVO LETO,
SE ZAHVALJUJEMO
ZA ZAUPANJE
IN SE PRIPOROČAMO
ZA OBISK
V LETU 1989

Kukcu

Trgovska delovna organizacija Kranj

**ETP
KRANJ**

**ELEKTROTEHNIŠKO
PODJETJE**

Kranj, Koroška c. 53

Projektira in inštalira vsa elektromontažna dela jakega in šibkega toka.

Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja obdelovalne in druge
naprave.

Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno.

Servisira izdelke priznanih firm: ISKRE, Ei, Riz, Elind, Čajevec, Grundig in Sever

želi poslovnim prijateljem in občanom srečno in uspeha polno
novo leto 1989

domplan
Kranj, Cesta JLA 14

TOZD INŽENIRING
TOZD STANOVANJSKA DEJAVNOST
TOZD URBANIZEM
DSSS

**POSLOVNIM SODELAVCEM, DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM ŽELIMO SREČNO NOVO LETO,
VELIKO USPEHA IN SODELOVANJA V LETU 1989**

delavci delovne organizacije DOMPLAN Kranj

NUDIMO VAM STORITVE S PODROČJA URBANIZMA, UREJANJA
STAVBNIH ZEMLJIŠČ, INŽENIRINGA IN STANOVANJSKEGA
GOSPODARSTVA.

Obrtno podjetje
TEHTNICA
Kranj

**Vsem poslovnim partnerjem in
občanom želimo veliko sreče in
uspehov v letu 1989**

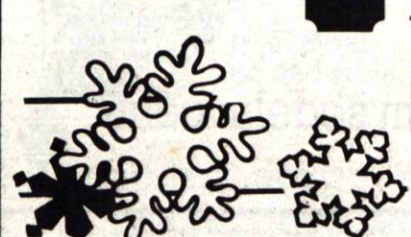

**»Tudi jaz
kupujem v
blagovnici
ASTRA
KRANJ«**

**ASTRA
KRANJ**

Kolektiv blagovnice vam želi
zdravo in srečno 1989

uniles   **lesnina**
TAPETNIŠTVO
RADOVLJICA
GORENJSKA 41

Želimo vam veliko sreče in
uspehov v letu 1989

sozd
združena gradbena podjetja
gipos ljubljana, o.s.o.

**SGP
GRADBINEC
KRANJ n.s.o.**

Kolektiv splošnega gradbenega
podjetja

**GRADBINEC
KRANJ**

s TOZD v občinah Jesenice,
Tržič, Kranj, Kamnik in
Ljubljana Šiška

*želi občanom in
poslovnim prijateljem
srečno in uspeha polno
novo leto*

 **AGROCOOP — AIK
NOVI SAD**
z enotami:

TOZD NEOPLANTA | TOZD AROMA — FUTOG
TOZD FARMACOOOP

želi občanom Gorenjske in poslovnim
prijateljem srečno in uspešno novo
leto 1989

V skladišču v Kranju, Cesta Staneta Žagarja 51,
(tel.: 064/25-268) in 25-267 nudimo:
sveže meso, mesne izdelke, mesne konzerve, sveža
jajca in perutnino, čips in vse vrste začimb, sveže
sadje in zelenjavo.

 **Servisno podjetje
Kranj**

Tavčarjeva 45, telefon: 21-282

Še naprej se priporoča za sodelovanje z
vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizar-
ska, vodovodno-inštalaterska, kleparska,
krovska, ključavničarska, pleskarska in elek-
tričarska.

VSEH VRST USLUG, POPRAVIL, ADAPTACIJ
IN STORITEV TER POLAGANJE PARKETA IN
TAPISONA

želi vsem občanom in poslovnim prijateljem
srečno novo leto 1989

 GOSTILNA BENEDIK
Stražišče
MAJA MIHELIČ

64000 KRANJ, BENEDIKOVA 21 Tel.: 064/28-030

*Cenjenim gostom in občanom
želimo srečno novo leto 1989*

Priporočamo se za obisk, dobro vas bomo postregli.
Sprejemamo naročila za zaključene družbe.

 zavarovalna skupnost triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

 metalka

 **TOZD
triglav
tržič**

Želi vsem bralcem
Gorenjskega glasa
in poslovnim partnerjem
srečno in uspešno
novo leto 1989

Zlatarska delavnica Levičnik Živko,

 Kranj, Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)

želi cenjenim strankam
srečno novo leto 1989
in se priporoča

ARHITEKT BIRO **IMOS**
SGPTRŽIČ **SGP Tržič**
p. o.

Delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno in
uspešno novo leto 1989

 **SLAŠČIČARNA
ČEBELICA NA
PLANINI**
KRANJ — čez kokrški most
(Planina)

Želi cenjenim gostom srečno in
uspešno novo leto 1989 in se
priporoča!

Nudi torte vseh vrst, kremne rezine s smetano,
čajno pecivo itd. Torte vseh vrst po naročilu so hitro
in kvalitetno izdelane.

 KTL, industrija papirja in embalaže
Ljubljana, n.s.o.

**TOZD »LEPENKA« TRŽIČ
SLAP 8**

DELOVNIM LJUDEM IN
POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1989

**Poslovnim prijateljem
in obiskovalcem naše
trgovine želimo
srečno in uspehov
polno leto 1989**

 KROPA

Priporočamo se za
obisk v trgovini, ki je
odprta vsak delavnik
od 8. do 14. ure
ob sobotah pa od 9.
do 12. ure

*Vsem delovnim ljudem,
zavarovalcem in
poslovnim prijateljem
želimo srečno in uspešno
novo leto 1989*

lesnina — pohištvo

KRANJ — PRIMSKOVO
Tel.: Kranj, Primskovo: 24-554
Kranj, Titov trg: 21-485,
Jesenice: 81-179

Lesnina — pohištvo Kranj, Primskovo, Salon kuhinjske opreme, Kranj, Titov trg 5 in Salon pohištva Jesenice, Skladiščna 5 se ob novem letu zahvaljuje vsem kupcem za izkazano zaupanje.

V letu 1989 pa se priporoča in želi Gorenjcem veliko sreče in uspeha.

**Zaupajte
Lesnini
in zadovoljni
boste!**

**MERCATORJEVA
PRAZNIČNA
PRODAJA
PREHRAMBENEGA BLAGA
PO NIŽJIH CENAH**

do 31. 12. 1988

v vseh prodajalnah
**Mercatorja TOZD Preskrba v
Tržiču in Kranju!**

**IZKORISTITE
UGODNOST!**

*Cenjenim potrošnikom, delovnim ljudem in
poslovnim sodelavcem želimo zdravo,
srečno in uspešno novo leto 1989.*

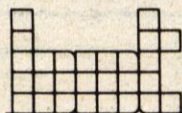
**PRIMC
MARIJA**

Cesta na Klanec 3, Kranj (v
bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in
hitro izdelavo vseh vrst
očal.

Se priporoča.

*Cenjenim strankam
in drugim Gorenjcem
želi srečno novo leto
1989*

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

**vam priporoča zelo ugoden nakup njenih
izdelkov v tovarniških trgovinah na Deteljici v
Tržiču in v modni hiši Pristava na Bledu.**

**UPRAVNI ORGANI OBČINE
ŠKOFJA LOKA
SEKRETARIAT ZA OBČO UPRAVO
IN PRORAČUN**

Delovna skupnost uprave za družbene prihodke upravnih organov občine Škofja Loka razpisuje prosta dela in naloge

DAVČNEGA INŠPEKTORJA - delavec s posebnimi pooblastili

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske ali upravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Upravni organi občine Škofja Loka, sekretariat za občo upravo in proračun, Škofja Loka, Poljanska c. 2.

Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po objavi.

JUGOBANKA

EKSPOZITURA TRŽIČ

Cesta JLA 2,

telefon: 52-161, 52-162

Poslovni čas:

pon - pet 9. - 12. in 14. - 17.

sobota 8. - 11.

**KOGP KRANJ
TOZD VODOVOD-KANALIZACIJA
TOZD KOMUNALA**

OBVESTILO O CENAH KOMUNALNIH STORITEV

Na podlagi sklepa IS SO Kranj z dne 21. 12. 1988 objavljamo cene komunalnih storitev:

1. PROIZVODNJA IN DISTRIBUCIJA VODE

cena za gospodinjstvo 910 din/m³
cena za industrijo 1200 din/m³

2. PREČIŠČEVANJE IN ODVAJANJE ODPLAK

cena za gospodinjstvo 760 din/m³
cena za industrijo 990 din/m³

3. ODVOZ GOSPODINJSKIH ODPADKOV

stanovanjska površina
1 x tedenski odvoz odpadkov 75,00 din/m³
2 x tedenski odvoz odpadkov 150,00 din/m³

poslovna površina
1 x tedenski odvoz odpadkov 101,00 din/m³
2 x tedenski odvoz odpadkov 202,00 din/m³

Manipulativni in skladiščni prostori 101,00 din/m³

SMETNJAKI

razdalja do 10 km 2590,00 din/kom
razdalja nad 10 km 3820,00 din/kom

Cene veljajo od 1. 1. 1989 dalje, oziroma od prvega naslednjega odčitka vodomera dalje.

Modno ČEVLJARSTVO
kern Kranj, Partizanska 5

V naši trgovini v Kranju, Maistrov trg (nasproti Delikatese), nudimo obutev iz pravega usnja.

Priporočamo vam tudi moške »KAVBOJ« škornje ter športno obutev za kolesarjenje (šprintarice).

Kvalitetna izdelava - ugodne cene.

Trgovina je odprta od 8. do 12. ure in od 14.30 do 18.30, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Želimo srečno novo leto 1989

AVTONEGA

Klasič Franjo
Kranj, Šuceva 17

Popravila vozila ZASTAVA in ŠKODA, menjava gum, uravnoteženje, menjava olja, mazanje, spodnja zaščita vozil, z garancijo.

Delovni čas od 7. do 15. ure, ob četrtek od 7. do 18. ure, sobote proste.

Cenjenim strankam in občanom Gorenjske želimo srečno novo leto 1989

**Želimo vam zdravo, srečno in
uspešno novo leto**

in obilo zadovoljstva ob uporabi naših izdelkov, ki so vam na voljo tudi v naši trgovini na DETELJICI!

**Sava
Kranj**

Želimo, da bi se nam vsem v letu 1989 izpolnile naslednje želje:

- naj bo mir in prijateljstvo med ljudmi,
- naj bo dovolj dela in kruha za vse in
- čim več spoštovanja človekovih pravic.

SAVA KRANJ

HOTEL

Transturist

ŠKOFJA LOKA

**GOSTINSKO
SILVESTROVANJE
5. JANUARJA**

Hotel Transturist organizira v četrtek, 5. januarja silvestrovanje za vse tiste, ki so opravljali svoje delovne dolžnosti 31. decembra in niso dočakali prihoda novega leta med syojci in prijatelji

**Hotel TRANSTURIST
in skupina OBVEZNA SMER
vam ponujata priložnost, da
zamujeno nadoknadite na
GOSTINSKEM
SILVESTROVANJU**

Pravočasno si rezervirajte prostor na tel.:
621-261

**OSNOVNA ŠOLA STANE ŽAGAR
64000 KRANJ**

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Stane Žagar Kranj razpisuje dela in naloge za določen čas:

- 1 UČITELJ LIKOVNE VZGOJE od marca do 30.6.1989
1 UČITELJ ANGLEŠKEGA JEZIKA od 1.2. do 16.4.1989

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli, imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10/a.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

ALPETOUR

Titov trg 4/b
64220 ŠKOFJA LOKA

zaradi tiskarskega škrate je po pomoti izpadla besedica pri oglasu Alpetoura Škofja Loka z dne 23.12.1988. Pravilno se naziv dela glasi:

**INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN ALPETOUR HOTEL
CREINA KRANJ**

Zahvaljujemo se vam za razumevanje.

**TRGOVSKA IN GOSTINSKA DO
ŽIVILA
KRANJ n.sol.o.
64000 KRANJ**

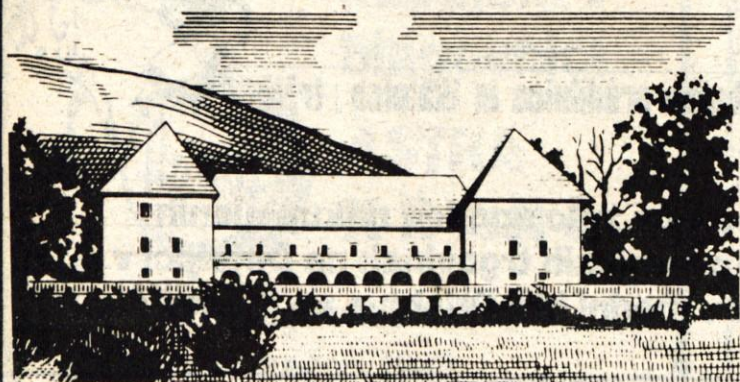
1. Obratovadni čas prodajaln dne 31. 12. 1988
2. Seznam dežurnih prodajaln dne 3. 1. 1989

1. Dne 31. 12. 1988 je obratovadni čas vseh prodajaln DO ŽIVILA Kranj - TOZD Maloprodaja do 13. ure.
2. V TOREK, dne 3. 1. 1989, bodo v skladu s sporazumom o obratovalnem času dežurne od 8. do 11. ure naslednje prodajalne:

PC NAKLO
SP PODNART
PC VODOVODNI STOLP
PC ZL. POLJE
SP PRI NEBOTIČN.
SP KLEMENČEK
PODKOREN
SP CERKLJE
SP OREHEK
SP JELKA
SP JESENICE
SP ŠKRLATICA

SP PLANICA
PODLJUBELJ
SP PLANINA CENTER
SP PREDDVOR
SP POD JOŠTOM
SP LABORE
SP STORŽIČ
SP KOČNA
SP GRINTOVEC
PC GOLNIK
SP PRI MOSTU
SP ŠENČUR
SP ČIRČE

Prodajalna PC DELIKATESA BO DEŽURNA od 7. do 11. ure.

**HOTEL KOKRA
BRDO PRI KRANJU**
prireja prvo

GALA SILVESTROVANJE

poje
MIŠO KOVAČ

in narodni ansambel
TONIJA SAVNIKA S PEVCEMA

ORGANIZIRAN BOGAT SREČELOV
SNEMANJE RTV ZAGREB IN JUGOTON

Silvestrska gala večerja 180.000.-

Rezervacije na telefon, 064/22-454 ali recepciji hotela KOKRA na Brdu.

VABLJENI!

**AIK SENTA-RZP
SKLADIŠČE KRANJ
Mirka Vadnova 14**

**AIK SENTA RZP
SKLADIŠČE KRANJ
IŠČE DELAVCA S
SREDNJO ŠOLO, ZA DELO
PO POGODBI.**

GREGORIČ
GOST NA SILVESTROVANJU V HOTELU
CREINA KRANJ

**HOTEL
CREINA**

**REZERVACIJE
NA RECEPCIJI
HOTELA
TEL.: 064 23-650**

Alpetour odprl vrata Tržičanom

Turistična agencija tudi v Tržiču

Zapuščena stavba nasproti avtobusne postaje ima od prejšnjega četrta povsem spremenjen videz. Bolj kot izgled pa je za Tržičane pomembno, da bodo v središču mesta dobili turistično agencijo, ki jo do sedaj niso imeli, v stavbi pa je tudi poslovalnica Jugobanke. V delu Alpetourove agencije je našlo prostor tržiško turistično društvo, v poslovalnici Jugobanke pa je prodajna razstava tržiškega Društva mineralov in fosilov in Zlatarne Celje.

"Ko smo se odločali, kaj naj ponudimo Tržiču in Tržičanom v prenovljeni stavbi, smo se zavedali, da nam je potrebno obojestransko sodelovanje, ki bo v zadovoljstvo vsem. Mislim, da smo s svojo agencijo, vključitvijo Turističnega društva in sosednjo poslovalnico Jugobanke, ki ima v najemu naše prostore, zbrali skupaj zelo sorodne

in hkrati tako različne dejavnosti, ki bodo res pripomogle k sodelovanju med Alpetourrom in krajani," je ob otvoritvi povedal Matevž Oman, direktor DO Promet Alpetour.

Na 262 kvadratnih metrih uporabnih površin so v pritličju uredili dve lepi agenciji, uporabni prostori pa so tudi v prvem nadstropju, zato je nova stavba odprta še za druge

dejavnosti, ki bi pomagale hitro narediti še zanimivejšo za Tržičane.

"Naša turistična agencija je odprta vsakomur, ki se zanima za počitnice, ki skrbi za organizacijo izletov, ki želi kupiti letalsko vozovnico, rezervirati vlak ali spalnik in na sploh vsakemu, ki želi kakršnokoli turistično informacijo. Z vsakim bomo radi poklepetali, mu svetovali. Zaupanje krajanov si namreč hočemo pridobiti z dobrim delom. Zato ob tej priložnosti vabim vse Tržičane, da ob obisku v središču mesta pridete tudi v našo agencijo in se pogovorite z nami," pravi Franc Dolhar.

ALPETOUR

Če pogledamo v načrte dela tržiške Alpetourove poslovalnice vidimo, da bo bodo prodajali in predstavljali avtobusne kapacitete, obveščali stranke o novostih in ugodnih ponudbah, organizirali skupinske izlete, prodajali pakete zdravilišč, posredovali zasebne sobe, prodajali domače letalske vozovnice, prodajali in rezervirali vlake in spalnike, zastopali druge agenture, re-

zervirali hotele za individualne goste, posredovali vize in kot pravijo sami, vedno radi svetovali.

"V času, ko poslovalnica ni odprta, se bomo s svojo dejavnostjo predstavljali v delovnih organizacijah in v tržiških šolah. Pripravili smo lastni video programski paket, za šole pa smo razpisali nagradni natečaj "Gremo na izlet z Alpetourčkom". Vsak, ki

si želi kakršno koli informacijo, lahko pride k nam ali pa nas pokliče po telefonu 52 370," tudi pravi Franc Dolhar, Alpetourov komercialist, ki je te dni že v Alpetourovi turistični agenciji v Tržiču.

V TEDNU PRIČAKOVANJA NOVEGA LETA
VAS VABIMO V RESTAVRACIJO
KRONA ŠKOFJA LOKA - NA
MESTNEM TRGU

VSE DNI VAM BOMO NUDILI PESTRO
IZBIRO DOMAČIH JEDI, JEDI PO
NAROČILU IN PIZZ.

POSEBEJ PA VAS VABIMO V SREDO, 28.
12., OB 20. URI NA VEČER DOMAČIH
PESMI IN NAPEVOV OB ZVOKIH CITER

INFORMACIJE PENZION KRONA TEL.: 064
620-995

Titov trg 4/b
64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD Alpetour Škofja Loka razpisuje na podlagi sklepa de-
lavskega sveta Alpetour Hoteli Škofja Loka, delovna organi-
zacija za turizem in gostinstvo naslednja dela in naloge:

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA ALPE-
TOUR - HOTELI ŠKOFJA LOKA
2. VODJA FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA
3. VODJA SPLOŠNIH IN TEHNIČNIH OPRAVIL
4. VODJA PRODAJE IN REKLAME

Poleg pogojev, predpisanih v 487. čl. ZZD in pogojev iz druž-
benega dogovora o uresničevanju kadrovske politike in občini,
mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1) da ima VII. stopnjo (visoka) ali VI. stopnjo (višja) stro-
kovne izobrazbe ekonomske smeri ali organizacijske
smeri,
da ima 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
da ima strokovni izpit za opravljanje zunanjetrgov-
inskih poslov (ZTR), da ima znanje enega svetovnega je-
zika.

pod 2) da ima VI. stopnjo (višja) ali V. stopnjo (srednja) stro-
kovne izobrazbe ekonomske smeri,
da ima 3 oz. 5 let delovnih izkušenj s področja finančno
računovodskih poslov.

pod 3.) da ima VI. stopnjo (višja) ali V. stopnjo (srednja) stro-
kovne izobrazbe ekonomske, gostinskoturistične ali
druge ustrezne smeri,
da ima 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

pod 4) da ima VI. stopnjo (višja) ali V. (srednja) strokovne izo-
brazbe ekonomske, komercialne, gostinskoturistične
ali ustrezne družboslovne smeri,
da ima 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na področju prodaje
in reklame v turizmu oz. gostinstvu.

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani kandidat
imenovan za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in do-
kazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati poš-
ljejo v 8 dneh po objavi na naslov: SOZD Alpetour Škofja Lo-
ka, Titov trg 4/b, kadrovskega sektorja, z oznako »za razpis« in z
zaporedno številko del in nalog, za katera se prijavljajo.

Delavski svet se bo o izbiri odločil v 60 dneh po končanem zbi-
ranju prijav. O izbiri bomo vse kandidate obvestili v 15 dneh
po opravljeni izbiri.

Vas vabi na
SILVESTROVANJE

31. 12. 1988 ob 20. uri

V RESTAVRACIJI
VINOTEKI
DISCOTEKI
v restavraciji vas bo zabavala skupina

SAMO TAKO
v vinoteki

TRIO ERJAVEC

Rezervacije na recepciji hotela
tel.: (064) 23-650

Cesta železarjev 8
64270 JESENICE

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbeni stan-
dard objavljamo prosta dela in naloge

II. KUCHARICA, šifra 9519, D-3, 9. kat. 2 osebi

Pogoji: dokončana IV. stopnja izobraževanja - smer kuharstvo
1 leto delovnih izkušenj
poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev poš-
ljejo v 8 dneh po objavi na Kadrovskega sektorja Železarne Je-
senice, Cesta železarjev 8, z oznako TOZD DRUŽBENI STAN-
DARD.

ELKROJ - proizvodnja modne
konfekcije Mozirje n.s.o.o.

Komisija za delovna razmerja DO Elkroj Mozirje n.s.o.o.
TOZD Konfekcija Mozirje objavlja prosta dela in naloge

PRODAJALEC (1 delavec-ka) za nedoločen čas - za IP Tržič

Pogoji: poklicna šola trgovske smeri - IV. stopnja zahtevnosti
eno leto delovnih izkušenj
poskusno delo 4 mesece.

Vsi zainteresirani kandidati naj vložijo pisne prijave na na-
slov Elkroj Mozirje, splošni sektor, v 8 dneh od dneva objave.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbi-
ri.

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodajam KOSILNICO BCS v dobrem
stanju. Tel.: dopoldan 631-151 int. 73
19751

Za popoldansko obrt prodajam KOM-
PLETNO MIZARSKO ORODJE z upe-
ljanimi artikli. Cena 20 mio. Oddam tu-
di najemniški prostor. Tel.: 57-794
19752

Prodajam barvni TV Gorenje Akvamarin.
Tel.: 37-251
19759

NAVIGALNI STROJ METEOR z delom
prodajam. Tel.: 064 67-063
19760

Prodajam odlično ohranjen BARVNI TV
ISKRA 8156 z daljinskim upravljanjem.
Tel.: 21-654 Kranj
19762

Prodajam nov TELEFONSKI APARAT za
30 SM. Černivec 7, Brezje
19772

Prodajam 25-kubično SAMONAKLA-
DALKO sip Šempeter. Cena 75 odstot-
kov nove cene. Tel.: 064/633-121
19777

Rabljen PRALNI STROJ gorenje pro-
dam. Tel.: 064/621-807
19778

Prodajam TRAKTOR zetor 2511, dobro
ohranjen, KOSILNICO bcs 127 in
OBRABALNIK za traktor 220. Žirovnica
57
19784

Izdelujem BABY - FONE (baby sitter).
Uporaben tudi kot INTERFON. Tel.:
74-708
19791

Prodajam črno-belo TV gorenje. Kapus,
Hraše 38, Lesce
19793

Prodajam rabljen PRALNI STROJ. Pel-
han, Planina 19, Kranj, tel.: 35-711, po
10. uri
19797

YASHICA FX - 103 program z opremo
prodajam. Tel.: 81-441, int. 20-13
19800

Prodajam TRAKTOR tv 30 s priključki.
Jože Rihtaršič, Golo brdo 28, Medvo-
de
19802

Prodajam malo rabljen PRALNI STROJ.
Tušek, Rovt 10, Selca
19809

GRADBENI
MATERIAL

Prodajam rabljeno stršno OPEKO, večjo
količino, folc cement. Tel.:
064/620-029
19771

**PRALNI
STROJ
CANDY 404**

2.370.516 din
2.133.465 din

za dinarje
brez dajatev
10 % ceneje

20 LET BLAGOVNICE
FUZINAR

POSESTI

V Stražišču pri Kranju prodajam visoko-
pritično enostanovanjsko HIŠO, lahko
z opremo, z 800 kvad. m. zemljišča,
dobremu plačniku. Naslov v oglašnem
oddelku. 19585

GARAŽO v Bistrici pri Trzinu pri ABC
prodajam. Šifra: 29 M
19746

Kupim GARAŽO na Planini pri kotlarni
ali v Vrečkovi ulici. Šifra: JANUAR
19785

Na Jesenicah prodajam večjo starejšo
HIŠO na lepi lokaciji. Tel.: 39-649
19786

PROSTOR za slikarski atelje vzamem
v najem. Šifra: MIREN
19789

Prodajam stanovanjsko HIŠO z 800
kvad. m. zemlje v Pristavi pri Trzinu.
Tel.: 51-381
19803

PRIREDITVE

KUD Visoko vabi na SILVESTROVA-
NJE, s pričetkom ob 20. uri. Igra an-
sambel Srečka Vrtnika. Predprodaja
vstopnic v trgovini Visoko. 19615

RAZNO PRODAM

Zabavnoglasbena skupina išče organi-
sta in basista. Tel.: 631-784

Prodajam otroško POSTELJICO, jogi,
odejo, uvoženo KOLO za malčke. Vse
odlično ohranjeno. Tel.: 50-744
19507

Prodajam krzno JAKNO - volk in dvojni
KASETOFON z radijem in ojačeval-
cem, znamke Wilmax. Tel.: 73-039
19747

Prodajam ČRNO BELO TELEČJO KOŽO.
Naslov v oglašnem oddelku. 19754

Prodajam velika garažna VRATA, ELEK-
TROMOTR 4 kW, rezalno MIZO, RE-
ZILKO in oddam mlade PSICE. Tel.:
22-449
19792

Ugodno prodajam 300-litrski BOJLER za
centralno kurjavo ter hrastov lamelni
PARKET, 80 kvad. m. Tel.: 064/622-614
19814

STAN.OPREMA

Prodajam več kosov različnega rablje-
nega pohištva. Tel.: 33-412 ali 36-916
19764

STANOVANJA

Trisobno komfortno stanovanje v Bi-
strici pri Trzinu, prodajam. Šifra: GOTO-
VINA
19763

2-sobno komfortno STANOVANJE na
Jesenicah prodajam. Ponudbe na tel.:
82-765
19775

Novo zgrajeno, takoj vseljivo STANO-
VANJE v Kranju, na lepi lokaciji, pro-
dam. Tel.: 053/51-957
19776

VOZILA

YUGO 55A, letnik 1987, prodajam.
Ogled vsak dan od 16.30 dalje. Tel.:
25-235

Prodajam 2 VW, letnik 1975 in 1968, ČE-
LADO nolan in GUME za jugo. Behek,
Gradnikova 4, Kranj
19532

Prodajam ŠKODO 120 LS, letnik 1980.
Tel.: 46-128
19745

Prodajam APN 4, Krajnik, Poljanska c.
32, Škofja Loka
19748

Prodajam VW, letnik 1975, registriran do
julija 1989. Moravac, Planina 4, Kranj
19749

Prodajam GLAVNO GRED - novo za JU-
GO 45. Suštaršič Lado, Gorenja vas -
Reteče 75, Škofja Loka
19753

LADO RIVO 1300, letnik 1987, bele
barve, odlično ohranjeno z dodatno
opremo. Tel.: 68-579
19756

R 18 karamboliran po delih prodajam.
Tel.: 50-695
19757

Prodajam CITROEN GS 1.3, letnik 1980,
57.000 km, odličen. Cena 800 SM. Tel.:
26-683
19765

Prodajam osebni avto FIAT 126, letnik
1980. Ogled po 16. uri. Emil Beljan, C.
Toneta Tomšiča 96, Jesenice
19768

Zlatarna "GOLDIE"
Meglič Stanislav
Cankarjeva 70
64240 RADOVLJICA
tel. 064/74 577

SREČNO 89

Prodajam rjave JARKICE. Stanonik, Log
9, Škofja Loka
19766

Prodajam 2 PUJSE, težke 150 kg, za za-
kol. Rant, Podbrezje 59
19773

Prodajam TELIČKO simentalo, staro 14
dni. Križnar, Okroglo 14
19774

Prodajam PRAŠICA za zakol, težkega
180 kg. Poženik 11, Cerklje
19796

IZGUBLJENO

Izgubljena je bila ZLATA VERIŽICA z
obeskom na C. 1. maja do Mlekarnice.
Naslov v oglašnem oddelku. 19781

Opazovana oseba, ki je vzela 2 kitajska
PSA, naj jih vrne. Peter Bjelič, Koroška
51, Kranj, tel.: 25-111
19782

KUPIM

Kupim 1 kub. m. 5 cm hrastovih PLO-
HOV, starih 5 let. Ponudbe na naslov:
Gričar, Titova 2, Jesenice, tel.: 81-279
19767

LOKALI

Prodajam LOKAL 26 kv. m na Trgu Rivoli
- Planina. Tel.: 27-561
19750

TV MEHANIKA

PORENTA

Breg ob Savi 75
VAM

**ŽELI VESELE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
1989!**

Če se vam bo pokvaril vaš TV
aparati, pokličite na tel.: 40-347
Popravljen bo v enem ali dveh
dneh.

SE PRIPOROČAM!

OBVESTILA

VODOINSTALACIJE (popravila, novo-
gradnje) vam hitro in kvalitetno opra-
vim. Tel.: 28-427
19562

Popravilam TV sprejemnike, obna-
vljam oslabele ekrane in popravilam
radio aparate. Tel.: 21-267
19799

Primerno darilo je knjiga NAROČJE
SANJ. Dopolnilo s svojim naslovom
pošljite na ime: Angelca Pogelšek, Ce-
gelnica 30, Naklo. Pošljem po pove-
tju. Cena 25.000 din. 19801

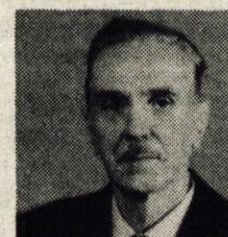
Gasilci iz Vogelj ČESTITAJO vsem
vaščanom in ostalim organizacijam
vasi Voglje SREČNO NOVO LETO in
polno uspehov v letu 1989. 19812

OSTALO

Prodajam jedilni KROMPIR igor. Jenko,
Godešič 158, Škofja Loka
19779

Prodajam nov italijanski NAHRBTNIK za
otroka. Tel.: 49-139
19787

Prodajam JABOLKA. Zg. Bitnje 30, Žab-
nica
19811

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega brata in
strica

**KARLA
POTOČNIKA**

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, posebej Mlinarjevim
za pomoč, znanem in prijateljem za izrečeno sožalje, podar-
jeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljuje-
mo se dr. Novaku in dr. Bavdku za dolgoletno zdravljenje,
predsedniku KS, profesorju Jeseniku in Petek Edu za poslo-
vilna govora, organizaciji ZJB, g. župniku za opravljen obred
in pevcem iz Nakla za lepo petje ob njegovem grobu. Vsem, ki
ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, se iskreno
zahvaljujemo.

VSI NJEGOVI

Podbrezje, 17. decembra 1988

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je zapustil dragi
mož, čče, stari oče, brat, stric, svak in
tast

**STANE
BERTONCELJ st.**

iz Godešiča 50

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, krajanom, prijateljem in
znanem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli so-
žalje, darovali cvetje in se v velikem številu posloviili od dragega
pokojnika, ki nam ga je kruta bolezen prekmalu odvzela. Posebej
se zahvaljujemo dr. Camleku in dr. A. Šubiču iz ZD Škofja Loka,
dr. Prliji in osebju iz Pulmološkega oddelka 100 iz Golnika, g. žup-
niku iz Reteče, pevcem iz Reteče - Škofje Loke ter sodelavcem iz
Gorenjske predilnice. Prisrčna hvala OO ZB in praporščakom ter
vsem gasilcem, ki ste ga v velikem številu spremljali na zadnji
poti. Hvala tudi govornikom za poslovilne besede in vsem, ki ste
mu v življenju storili karkoli dobrega.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Godešič, 16. decembra 1988

Radovljiški žulji, sitnosti in težave

Vsak osmi občan je starejši od 65 let

Radovljica, 23. decembra - V radovljiški občini se prebivalstvo stara še precej hitreje kot v Sloveniji. Če je bil lani v naši republiki vsak deseti prebivalec starejši od 65 let, je bil v občini Radovljica vsak osmi, leta 2000 pa naj bi bil po napovedih strokovnjakov za demografska gibanja že vsak šesti. Prav staranje prebivalstva je eden od razlogov, da v občini razmišljajo o tem, da bi za ljudi, starejše od 65 let, (izjemoma pa tudi za mlajše) organizirali gospodinjstvo pomoč na domu.

To pomoč naj bi nudili predvsem tistim, ki zaradi starosti ali bolezni ne morejo več opravljati gospodinskih del ali nimajo sorodnikov, da bi jim pomagali. Ker v občini ne vedo, kakšen je (zdravstveni) položaj starostnikov in kakšne so njihove potrebe po organizirani gospodinski pomoči, bo Center za socialno delo izdelal posebno analizo, sicer pa naj bi se v pomoč poleg strokovnih ustanov vključile še interesne in krajevne skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije.

Razlog za organiziranje pomoči na domu pa ni samo staranje prebivalstva, ampak predvsem pomanjkanje prostora v radovljiškem domu za starostnike in strokovno spoznanje, da želijo ljudje čimdlje ostati v svojem (tradicionalnem) bivališču in v krogu družine. Ker v domu sprejemajo predvsem bolne starostnike in ostale, ki potrebujejo nego (takšnih je trideset), ostaja zunaj doma vse več starejših, ki sicer še lahko živijo doma, ne morejo pa skrbeti zase in za svoje gospodinjstvo.

Katera šola bo na vrsti za blejsko?

V radovljiški občini že več let kljub omejitvam pri financiranju družbenih dejavnosti in vlaganjih v negospodarske stavbe uspešno posodablja in širi osnovne šole. Najprej so rešili prostorsko stisko v radovljiški, nato v leški, zdaj jo v blejski, zastavlja pa se vprašanje, katera bo na vrsti potem. Bo to šola v Lipnici, Ljubnem, Begunjah, Gorjah ali kje drugje? Obnove in širitve bi bile potrebne vse, pravi odgovor na vprašanje, katera bo dobila prednost, pa bo dala šele nova, strokovna presoja dolgoročnega načrta gradnje in obnove šol. Analiza, ki jo izdeluje Zavod za urbanizem Bled, bo pokazala dejanske razmere in hkrati tudi potrebe po šolskih prostorih do leta 2000. Če sodimo po delegatskih vprašanjih, potem si boljših možnosti za pouk in več prostora najbolj želijo v Lipnici in v Ljubnem, kjer že sedaj poteka kombinirani pouk v vseh štirih razredih.

C. Zaplotnik

Mateja je zadela devetnajstico

Škofja Loka, 26. decembra - V prvem žrebanju letošnje akcije Podarim dobim je sreča krenila tudi na Gorenjsko. Renault 19 je zadela 20 letna študentka drugega letnika filozofije in angleščine Mateja GAJGAR z Novega sveta 8 v Škofji Loki. Mama Francka je kupila štiri razglednice za novejeto darilo možu Jožetu, Mateji in sebi. V petek, zadnji hip, jih je Mateja dala na pošto. Gajgarjevi vsako leto nekaj dajo za smučarjstvo, čeprav niso prav posebej bogati. Sreča jih še nikoli doslej ni obdarila, tokrat pa jih je pošteno, za vsa leta nazaj.

"Sploh še nismo popolnoma pri sebi. Mešata se veselje in skrb. Iz sebe smo, ker smo zadeli, v skrbih pa zaradi tega, ker ne vemo, ali bomo sploh sposobni plačati davčine za nov avto. Sedaj smo brez avtomobila, oče ima izpit, vendar še ne vemo, kako bomo ravnali, če dajetvam ne bomo kos," sta povedali včeraj Mateja Gajgar in njena mama. "Žrebanja sploh nismo gledali, ko je nastal na stopnišču vik in krik. Mislili smo, da se je kaj zgodilo in smo debelo gledali, ko so nam čestitali. Danes še nismo pri sebi, pa tudi uradnega obvestila, da smo izžrebani, še nismo dobili. Ko nas bodo povabili, naj gremo po nagrado, bomo šele verjeli, da je res."

J. Košnjek, slika: F. Perdan

Kranjskogorski dedek Mraz si darila sam zasluži

Letos dedek Mraz na vseh koncih in krajih tarna, kako težko je z darili, ker nikjer ni dovolj denarja za obdaritev vseh otrok. Kranjskogorski dedek Mraz pa si že drugo leto takole misli: brez nič ni nič in zakaj ne bi v zadovoljstvo otrok pljunili v roke in sami kaj zaslužili?

Članice društva prijateljev mladine v kraju so zato že pred novim letom v prostih popoldanskih urah služile za darila tako, da so krasile restavracije in hotelske avle. Pa so pri zasebnikih in v hotelih rade volje plačali in še kaj zraven primaknili: do zdaj Kompas 75 milijonov starih dinarjev, Lek 40, žičnice 50, mejni servis Korensko sedlo 10, Larix 50, Prisank

Dušica Bratina, tajnica krajevne skupnosti: »Zelo smo zadovoljni, ker se lanskoletna pobuda, da se ob pestrem novoletnem programu obdarujejo prav vsi otroci, tudi otroci gostov po hotelih, uresničuje tudi letos. Res smo prostovoljno krasile hotelske restavracije, vendar brez poslušala hotelskih hiš, posameznih obrtnikov, šole, vrtca in številnih drugih ne bi šlo. Šeststo paketov je kar veliko, a je vredno truda, kajti lanskoletno veselje otrok je bilo izredno.«

Nada Plavček - Detela iz kranjskogorske šole: »Denar smo zbirale z enim samim namenom: zbrati čimveč in resnično obdariti vse domače otroke do 15. leta in vse otroke, ki bodo tedaj s starši v hotelih. Letos prihaja dedek Mraz kar trikrat, z bogatim programom in rajanjem za gmajnico. Zame bo vse prizadevanje pozabljeno tisti hip, ko bom vide la srečne otroke.«

105, Petrol 20, turistično društvo 100, krajevna skupnost 50 starih milijonov pa obrtniki, trgovine, domovi... Skupaj 640 milijonov: največ bo šlo za 600 paketov po 5.000 dinarjev, za plesno skupino 140 milijonov in dvakrat po 100 milijonov za bonbone in pomaranče.

Kranjskogorski dedek Mraz ima seveda imena in priimke najbolj prizadevnih: Dušica Bratina, Nada Plavček - Detela, Janja Dušina, Ivanka Purkat, Jana Tajmer, Marija Vidic, Meta Blenkuš, Franja Krevzel, Irena in Miri Petraš ter druge, brez katerih vsi otroci ne bi bili obdarovani in tudi imenitne prireditelje sredi vasi ne bi bilo.

Franja Krevzel, vzgojiteljica v vrtcu: »V vrtcu smo pomagali dedku Mrazu z dekoracijami, pripravili bomo igrice, vključuje pa se tudi šola s plačilom nekaterih stroškov za program plesne skupine. Dedek Mraz sredi vasi je res enkratno doživetje za vse otroke, tako predšolske kot šolarje, ki bodo vstop v disco.«

Anton Robnik, podpredsednik krajevne konference SZDL: »V okviru SZDL moramo posebej pohvaliti društvo DPM in prizadevne članice, ki so tako imenitno uresničile idejo o praznovanju dedka Mraza. Prav tako tudi kranjskogorsko združeno delo, ki je pripravljen pomagati pri prireditvi, ki ima vsega kor tudi turistični pomen. V tem času so hoteli zasedeni in taka prireditev, ki traja kar tri dni, je nedvomno dobrodošla popestritev turistične ponudbe.«

D. Sedej Foto: F. Perdan

V petek so začeli stavkati delavci Bombažne predilnice in tkalnice Tržič, istega dne pa so svoje nezadovoljstvo s plačami začeli izražati tudi v tozdu Števci kranjske Iskre Kibernetike, kjer so včeraj začeli s stavko

Hočemo plače za človeka vredno življenje

Trideseturna stavka s polovičnim uspehom

Tržič, 26. decembra - Celotna sanacijska ekipa je razočarana, čeprav so bili izbruh nezadovoljstva delavcev pravzaprav pričakovani. V četrtek bo vsak od tisočlanskega kolektiva BPT dobil v gotovini 200 tisočakov. Januarja pa bodo osnove osebnih prejemkov višje za 50 odstotkov na oktobrske osnove. Izid je kompromis med stavkajočimi in ekipo začasnega kolektivnega poslovnega odbora, zastopniki občine in DPO tržiške občine in sindikata, komentira dogodka Marija Lončar, ki od začetka junija vodi sanacijsko ekipo. Vseskozi je bila prisotna, od petkovnega jutra, ko so začeli delavci zahtevati, najprej pred upravnim stavbo, nato pa zasedli občino, več denarja za opravljen del. Zdržala je do sobotnega dopoldneva, ko je bila stavka in zasedba občine ob 11.15 končana. Pojasnjevala je ljudem, da je bila v zapisniku napaka, saj so sedmim najožjim sodelavcem izplačali le razliko do 1,8 milijona dinarjev z novembrskimi poračuni in ne vsakemu 1,8 milijona dinarjev, kot je bilo zapisano. To je bil zadosten vzvod za začetek sprave neorganizirane stavke, izbruh nezadovoljstva delavcev, ki trdijo, da za vloženo delo niso dovolj plačani. Več kot 40 jih je dobilo manj kot 450 tisočakov, 232 delavcev manj kot 550 tisočakov z novembrskimi izplačili, ko so za 40 odstotkov dvignili osnove. Ljudem je prekipelo, terjali so za vsakega po 500 tisočakov in 50 odstotkov višje osnove z januarjem. Petkovni dopoldanski pogovori vodstva s stavkajočimi so bili neuspešni, zato so po 14. uri prišli na občino tudi delavci popoldanske izmene, vsi argumenti, da ni denarja, niso zaglegli, stavka se je nadaljevala. Ljudje so postajali nervozni, trma je izrinila razum, slišali smo različne obtožbe, grehe prejšnje vodstvene ekipe in vztrajanje, da se ne umaknejo, dokler ne bodo ugodili vsem zahtevam. V petek zvečer so jim na občino dostavili celo malico. Med delavce je prišel Branko Is'ra, medobčinski sekretar zveze sindikatov za Gorenjsko in skušal pomagati. Ljudje pa so še naprej prali umazano perilo, kot da bi verjeli, da njihove zahteve niso uresničljive čez noč. 22. decembra je namreč SDK blokiral njihov žiro račun, ta dan je zapadlo 1,5 milijarde dinarjev odplačil tujega kredita. Delavci so vzklíkali »Očemo pare«, peli pesmi o Titu in vztrajali. Niso verjeli, da pred četrtkom sedanje vodstvo ničesar ne more, terjali so denar, saj mnogi komaj živijo iz rok v usta. Gneča je bila vse večja, delavcem so se pridružili novi delavci namenjeni na nočni »šift«. Občina je bila popolnoma zasedena. Vse bolj očitno je bilo, da Tržič s to stavko plačuje tudi davek na zgrešeno kadrovsko politiko, ki so jo vztrajno gojili v BPT. Vodstvo občine stavkajočih ni preprečilo, jutraj sta prišla mednje tudi medobčinski sekretar ZK za Gorenjsko Boris Bavdek in direktor LB Temeljne banke Gorenjske Janez Bedina. Na njegovo oseb-

Stane Oman, predsednik sindikalne konference v BPT: »Nekaj nezadovoljstev z osebnimi dohodki in napačno informacijo o višini nagrad, ki naj bi jih dobila peščica, je sprožilo množično stavko. Zahteve po dodatnih decembrskih izplačilih in januarskem povečanju plač so delavci z občinskimi in medobčinskimi močmi ter bankirji uredili. Izplačila bodo v četrtek, in sicer linearna, čeprav smo skušali doseči, da bi reševali le najbolj ogrožene primere v tovarni. Delavcev, ki imajo plače pod 450 tisočaki, je v tovarni 42. Stavkovni odbor se ni zavedal, da nam je naredil medvedjo uslugo, saj je tovarna z dodatnimi izplačili še na slabšem kot prej.«

no odgovornost in odgovornost Marije Lončar so ponudili zaposlenim vsakemu po 200 tisoč dinarjev in 50 odstotkov višje oktobrske osnove. Zasedba občine je bila ob 11.15 uri končana, utrujeni delavci so obljubili, da bodo stavkujoče ure nadomestili. Vsi, tako pogajalci, kot stavkajoči pa so se razšli s pri-

okusom grenkobe, da se bo kolektiv nekoč cvetoče tovarne po novem letu prebudil z izgubo 10 milijard dinarjev. V primeru da teh »ran« ne bodo zacelili grozi tekstilni tovarni stečaj.

Besedilo in slike Mirko Kunšič

Začasno vodstvo noče podpore "s figo v žepu"

Tržič, ponedeljek, 26. decembra - Ko je po sobotnem zaključku stavke ter kompromisu med stavkajočimi delavci in začasnim kolektivnim poslovnim organom BPT izgledalo, da je nezadovoljstva v tovarni konec, je v ponedeljek zjutraj v tovarni spet prišlo do pregovarjanj in očitkov delavcem, ki se stavke niso udeležili. Tako je bilo vodstvo prisiljeno sklicati izredni delavski svet, izvršni odbor sindikata, sekretariat, vodje obratov in tiskovno konferenco, na kateri so povedali, da v takšnih razmerah ni mogoče več normalno delati, da so jim delavci s svojim početjem izkazali nezaupanje in da je ZKPO prisiljen odstopiti. Po tem obvestilu so člani delavskega sveta začeli razpravo o vzrokih stavke, o težkem finančnem položaju tovarne in o tem, kako delati naprej. Vsi po vrsti so podpirali predsednico Marijo Lončarjevo in vso sanacijsko ekipo ter ugotavljali, da ni nikakršnega vzroka, da le-ta odstopi. Vendar pa je Slavko Teran, predsednik tržiškega IS poudaril, da verbalna pod-

pora ekipo še zdaleč ni zadosti, če v tovarni prihaja do neredov, do prekinitve dela in kot posledica temu škode v proizvodnji. Svoje odločitve za odstop so obrazložili tudi člani začasnega vodstvenega organa, ki so povedali, da v takšnih razmerah ni mogoče reševati tovarne, ki je kadrovske, predvsem pa finančno na robu prepada, ter si mora svoj ugled ponovno pridobiti tako pri tujih kooperantih kot pri upnikih in bankirjih.

"Z nečloveškimi napori smo se šest mesecev borili, da zagotovimo nemoteno proizvodnjo, da povečamo zelo skromno realizacijo, da pridobimo nove strokovnjake... Vendar je v tem kolektivu nekaj ljudi, ki hočejo naš trud spodkopati, zato sodim, da tu nimamo več kaj iskati. Nimamo ne časa in ne energije boriti se med sabo, saj se moramo preveč boriti navzven. Naš odstop bomo posredovali tržiškemu izvršnemu svetu," je ponedeljkov sestanek sklenila Marija Lončarjeva.

V. Stanovnik

Števci: zahtevali 50 odstotkov, dobili polovico

Kranj, 26. decembra - Okrog 500 stavkajočih delavcev tozda Števci Iskre Kibernetike Kranj je že v petek zahtevalo 50 odstotno povečanje plač in s to zahtevo vztrajalo tudi včeraj. Vodstvo tovarne pa pristaja na 25,5 odstotno povišanje in zavrta silo pritiska. Če za druge to velja, potem za Kibernetiko ne, poudarja vodstvo tovarne.

Okrog 15. ure popoldne je bil sestanek s stavkajočimi končan. Stavkovni odbor je svoje prvotne zahteve po 50 odstotnem povečanju plač spremenil in pristal na ponujenih 25,5 odstotka, razen tega pa je terjal za tozda Števci za 4 odstotke višji decembrski faktor stimulacije, zagotovilo, da bodo januarski osebni dohodki najmanj taki kot decembrski in da se tozda organizira kot enovita delovna organizacija. Odgovor vodstva Kibernetike je bil: na 25,5 odstotno povišanje pristajamo in je šlo že v obračun, faktorja stimulacije ni mogoče povečati, enakih ali večjih plač ni možno zagotoviti, o enoviti delovni organizaciji pa naj se odloča ves kolektiv, ko bo sprejet nov zakon o podjetjih. Precej delavcev se je razšlo, del pa jih je še vedno vztrajal v tovarni. Do 15. ure, ko to pišem, niso krenili pred občino, kot so napovedovali. Če bi, je obstajala možnost, da se jim pridružio delavci Tekstilindusa, pa mogoče še kdo.

V Števcih je zavrelo že v petek z zahtevo po 50 odstotkov višjih plačah in z grožnjo pohoda pred kranjsko občino. Stavkajoči niso bili zadovoljni s predlogom odbora za plače, da se decembra povišajo osnove za 30 odstotkov, s tem, da bi delavci zaradi višjih prispevnih stopenj dobili le 10 odstotkov več. Včeraj se je stavka nadaljevala, stavkajoči niso pristali na pozive, da se problemi lahko rešijo samo v tovarni in še najmanj na ulici in na občini in na obljubo, da bodo možnosti višjih plač preočene.

"Včeraj zjutraj ob sedmih smo povedali, da se bodo čisti OD za decembrom povečali za 25,5 odstotka in da bo plača izplačana v enem delu 13. januarja prihodnje leto. Stavkajoči niso bili zadovoljni. Terjali so podporo ostalih delov Kibernetike, vendar te podpore ni bilo. Poudarjam pa, da več kot toliko ni možno, da nekateri posamezniki s silo pritiska vlivajo delavcem lažno upanje in da Kibernetika na take pritiske ne bo pristala, čeprav drugje uspevajo. Smo pa zato, da dobi gospodarstvo tudi pri plačah več besede," je dejal direktor kadrovskega področja Kibernetike Nace Pavlin.

Predstavniki stavkajočih so bili drugačnega mnenja.

"Vztrajamo na zahtevah. 17 let delovne imam in zaslužim 77 starih milijonov. Ne razumem, da dobro poslujam, višjih plač pa ni. Pesem se ponavlja iz leta v leto, mi ostajamo v ozadju, druge narobe tovarne, čeprav so v izgubi, pa povišujejo plače. Telematika je za 15 odstotkov dvignila osnove in še izplačala 30 odstotkov poročuna," pravi Ljuba Vovnik.

"Zakaj nam vodstvo sproti ne povišuje plač in pristane šele, ko zavre. Če bi nam že ob prvih opozorilih povišali plače za 25 odstotkov, ne bi bilo štrajka, ne bi bilo škode zaradi zastaja proizvodnje. Ne pristajamo na uravnilovko. S tem siromašimo naš razvoj, naša prihodnost je nejasna. Ne bomo popustili. Dobro delamo, z OD smo pa na repu. Hočemo stimulacijo za dobro delo. Če se elektrika podraži, jo moraš plačati, če pa človek zahteva višjo plačo, da bo elektriko lahko plačal, pa ni denarja. Ali ni delavec enak potreben za reprodukcijo kot elektrika," se vprašuje predsednik skupnega stavkovnega odbora Lado Bevk.

"Ne vem, če nam bo občina dala denar. Z nje bomo odšli kot politični cuki. Predlagam, da se Bevk pogovori s sodelavci. Jaz mislim, da je tako kratek čas premalo za rešitev. Ne dajemo ostavke na sindikalno funkcijo, vendar naj Bevk vse stvari vodi," je dejal predsednik sindikata Števcev Franc Premru.

J. Košnjek, slike F. Perdan